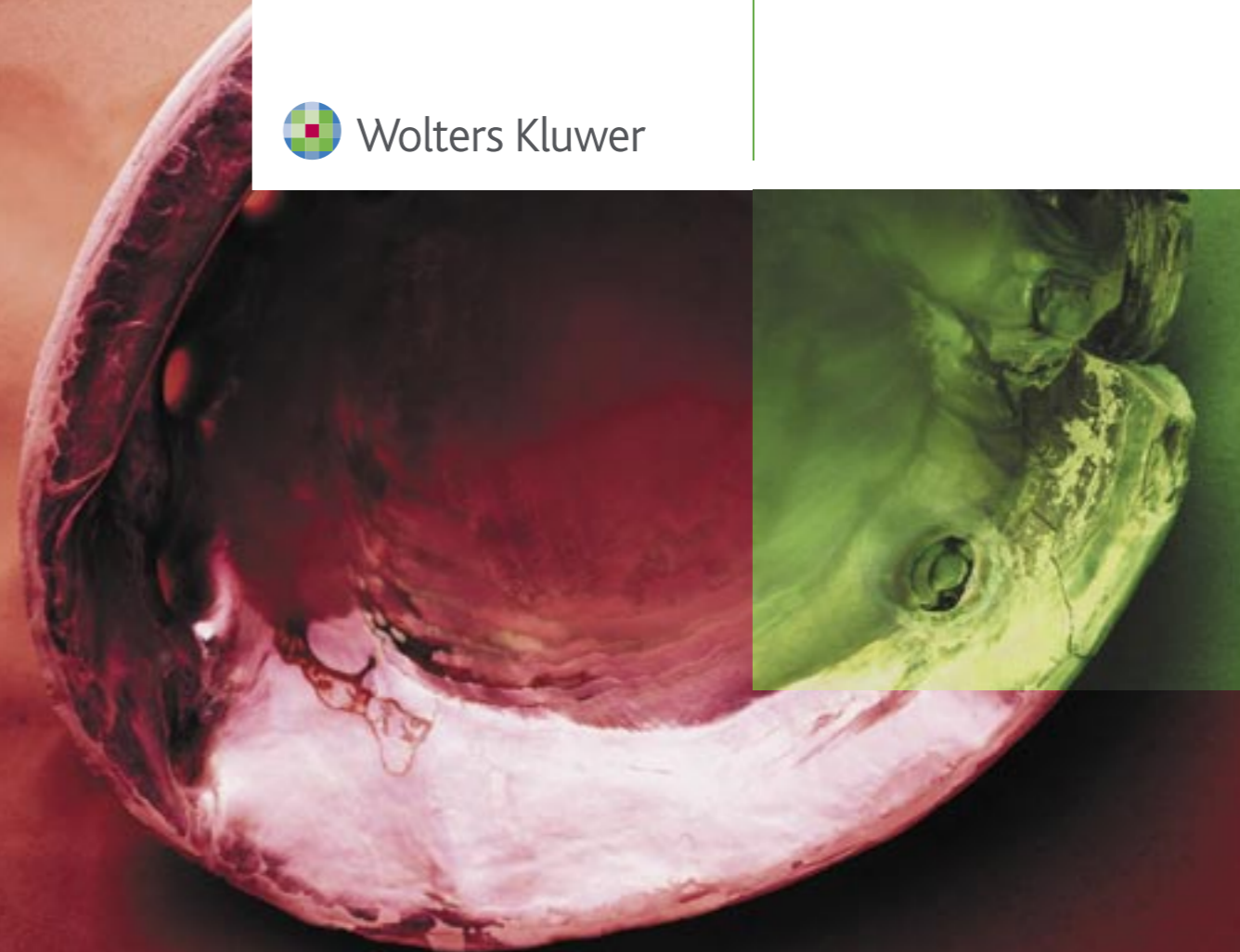

Jaarverslag 2004

Jaarverslag 2004

Wolters Kluwer excelleert in het bieden van hoge kwaliteit content voor gebruik in een professioneel kader op het gebied van gezondheidszorg, zakelijke dienstverlening, administratie, financiën, belasting, recht, wet-en regelgeving en onderwijs.

Wolters Kluwer

The Professional's First Choice

Wolters Kluwer wil *The Professional's First Choice* zijn, door informatie, middelen en oplossing te bieden, voor het zo effectief mogelijk nemen van cruciale beslissingen en het verhogen van productiviteit. Omdat wij innovatief en vooruitstrevend zijn, gebruiken wij de nieuwste technologieën en zijn onze producten en diensten toegespitst op de wensen en behoeften van onze klanten, zodat we oplossingen leveren wanneer en hoe zij willen.

Inhoudsopgave

4	Bedrijfsprofiel
6	Bericht van de voorzitter
8	Raad van Bestuur
10	Raad van Commissarissen
12	Organisatiestructuur
13	Grafieken en kerncijfers
14	Verslag van de Raad van Bestuur
40	Verslag van de Raad van Commissarissen
43	Remuneratierapport
45	Verslag van de Stichting Administratiekantoor
48	Verslag van de Stichting Preferente Aandelen
49	Verslag van de Trustee
50	Informatie voor aandeelhouders

55	Geconsolideerde winst- en verliesrekening
56	Geconsolideerde balans
58	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
59	Samenvatting van belangrijke waarderingsgrondslagen
65	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
94	Jaarrekening Wolters Kluwer nv
96	Overige gegevens
96	<i>Accountantsverklaring</i>
96	<i>Bestemming van het resultaat</i>
97	<i>Gebeurtenissen na balansdatum</i>
97	<i>Bijlage inzake IFRS</i>
112	Kerncijfers

content *in* context

Wolters Kluwer excelleert in het creëren van contentoplossingen voor gebruik in een vaktechnisch kader op het gebied van gezondheidszorg, zakelijke dienstverlening, financiën, belastingen, administratieve verslaggeving, recht, wet- en regelgeving en onderwijs. Onze professionals bedienen de professionals van onze klanten en zijn daarbij volledig gericht op het leveren van essentiële content, software en diensten op basis waarvan deze klanten cruciale operationele beslissingen kunnen nemen. Door gebruik te maken van de nieuwste informatietechnologie kunnen wij onze klanten de oplossingen bieden die zij nodig hebben, op het door hen gewenste moment en op het door hen gewenste medium. Wanneer wij hierin slagen, kunnen wij ons met recht marktleider noemen op het gebied van *content in context*.

Partners in innovatie

De professionals van Wolters Kluwer wisselen permanent met onze klanten kennis en ideeën uit, waarbij de werkzaamheden van deze klanten centraal staan. Deze samenwerking op het gebied van innovatie ligt aan de basis van onze dienstverlening aan juristen, artsen, verpleegkundigen, belastingadviseurs, docenten en bedrijfsmanagers. Kennis van de werkstromen van deze professionals en het vermogen om nieuwe technologieën zodanig toe te passen dat zij efficiënter en productiever kunnen werken, vormen de kern van deze samenwerking.

Leidende posities en merken

Sterke marktposities zijn van groot belang voor de bedrijfsstrategie van Wolters Kluwer. Wij waarderen het feit dat wij op de meeste markten en marktsegmenten waar wij actief zijn, een leidende positie innemen. Op al deze markten hebben we sterke, duurzame merken zoals Adis, Bankers Systems, Bildungsverlag EINS, CCH, Croner, CT Corporation, Ipsoa, Kluwer, Lamy, La Ley, Liber, Lippincott Williams & Wilkins, Luchterhand, Ovid, Teleroute en Wolters-Noordhoff. Deze merken staan al tientallen jaren garant voor een uitstekende kwaliteit. Er is ons dus alles aan gelegen om onze bestaande koploperspositie op de door ons geselecteerde markten te veroveren, handhaven en uit te breiden. Wij zullen ons daarvoor maximaal blijven inspannen.

Groeistrategie

Het zojuist afgesloten boekjaar viel samen met het eerste, succesvolle jaar van de in oktober 2003 aangekondigde driejarenstrategie van Wolters Kluwer. In dit kader hebben wij een op groei gerichte reorganisatie doorgevoerd, kostenbesparingen gerealiseerd door middel van duurzame structurele verbeteringen en rond onze leidende marktposities in groei geïnvesteerd. Daarmee is de toplinegroei hersteld en heeft Wolters Kluwer de basis gelegd voor verdere duurzame groei en winstgevendheid.

Bedrijfsprofiel

The Professional's First Choice

De nauwe samenwerking op het gebied van innovatie met onze klanten, die professionals op hun vakgebied zijn, is voor Wolters Kluwer van het grootste belang en vormt een belangrijk fundament van onze concurrentiepositie.

Wolters Kluwer is toonaangevend op de markten waar zij actief is, omdat wij altijd en overal de zakelijke partner willen zijn met het beste inzicht in de wensen en eisen van de klanten en hun activiteiten. Ons streven is om voor de professionals die wij bedienen *The Professional's First Choice* te zijn.

Feiten

Omzet: €3,3 miljard

Werknemers: 18.400

Markten: gezondheidszorg, zakelijke dienstverlening, financiën, belastingen, administratieve verslaglegging, recht, wet- en regelgeving en onderwijs

Activiteiten: Europa, Noord-Amerika en Azië Pacific

Hoofdkantoor: Amsterdam

Aandelen genoteerd aan:

Euronext Amsterdam:
WLSNC.AS, fondscode 39588,
ISIN code NL0000395887;
opgenomen in de AEX-index
en de Euronext-100 index

Bericht van de voorzitter

Nancy McKinstry

CEO en Voorzitter van de Raad van Bestuur

ONZE BELOFTE WAARMAKEN

Het verheugt mij om u te kunnen meedelen dat wij onze toplinegroei in 2004 hebben weten te herstellen, wat een aanmerkelijke verbetering is ten opzichte van het jaar er voor. In het eerste jaar van ons driejarenplan zijn de fundamenten gelegd voor duurzaamheid van dit reeds geboekte succes. Wolters Kluwer is in financieel en operationeel opzicht sterker en dynamischer dan een jaar geleden.

RESULTATEN EN KEY PERFORMANCE INDICATORS

In 2004 zijn wij in staat geweest om, ondanks de herstructurering en de lastige marktomstandigheden in Europa, een autonome groei van 1% te realiseren, in vergelijking met een daling van 2% in het voorgaande jaar. In 2004 genereerde Wolters Kluwer een totale netto omzet van €3,3 miljard. De zwakkere Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro was van invloed op de omzet en zorgde voor een daling van 1% ten opzichte van 2003. Het nettoresultaat verbeterde aanzienlijk en is in 2004 naar €135 miljoen gestegen (2003: €69 miljoen negatief). De sterke vrij besteedbare kasstroom, die in 2004 opliep naar €456 miljoen (d.w.z. een stijging van 16%), is beschikbaar voor investeringen in toekomstige groei. De winst per aandeel is gestegen van €-0,24 in 2003, naar €0,46. Gedurende het jaar waren de prestaties van Wolters Kluwer conform of hoger dan de in de driejarenstrategie genoemde zes KPI's (key performance indicators).

REORGANISATIE

Vanaf 1 januari 2004 heeft Wolters Kluwer haar bedrijfsactiviteiten gereorganiseerd met het oog op toekomstige groei in vijf klantgerichte divisies. Binnen deze nieuwe structuur staat de relatie met de klant centraal en willen wij met onze klanten

samenwerken voor de ontwikkeling van producten en de toepassing van nieuwe technologieën. Bovendien kunnen aanzienlijke kostenbesparingen worden gerealiseerd nu beter gebruik wordt gemaakt van gemeenschappelijke faciliteiten en expertise. Verder hebben wij onze management teams versterkt, vooral voor wat betreft sales en marketing, business development en technologie.

KOSTENBESPARINGEN

De in het najaar van 2003 gelanceerde kostenreductieprogramma's zijn begin dit jaar versneld. De herstructurering en organisatorische maatregelen hebben geleid tot een verlaging van het personeelsbestand met 1.245 (onze doelstelling is 1.600 voor drie jaar). Ook overige belangrijke kostenreductieprogramma's (die met name te maken hebben met shared services voor financiële verslaggeving, technologie, HR en administratieve functies) en schaalvergroting ten behoeve van kostenbewustere inkoop, liggen voor op schema en leveren meer besparingen op dan verwacht. Ons kostendraagvlak is per ultimo boekjaar met €70 miljoen verbeterd, onze bedrijfsactiviteiten zijn beter geïntegreerd en onze managementprocessen zijn vereenvoudigd.

INVESTEREN IN GROEI

Wij hebben alle werknemers van Wolters Kluwer erop gewezen dat toplinegroei de sleutel is voor succes op de lange termijn. Wij hebben geweldige marktposities van waaruit wij groei kunnen realiseren. Ons beleid om met klanten samen te werken en strategische investeringen te doen, levert geweldige kansen op. Het groeiproces is begonnen en we hebben onze investeringen gericht op die markten waar een uitstekend rendement valt te behalen.

Naar mijn overtuiging hebben wij dit jaar op een goede manier geïnvesteerd in onze onderneming. Ik wil hierbij niet onvermeld laten dat de toplinegroei al weer langzaam gaat toenemen. In 2004 werd door verschillende bedrijfsactiviteiten een sterke groei gerealiseerd, voornamelijk in Tax and Accounting, Corporate Legal Services, Italië, Midden-Europa, Frankrijk, en in Pharma Solutions van Health en units van Professional & Education. Een ander belangrijk aspect was de sterke groei van elektronische producten, dankzij met recht innovatief te noemen online-producten zoals Lamyline Reflex in Frankrijk en CCH@Hand in de Amerikaanse Tax and Accounting unit. Deze investeringen vormen een ondersteuning van de strategie van Wolters Kluwer om geïntegreerde oplossingen te bieden aan onze klanten. Dit vormt een stimulans voor de realisatie van de doelstellingen voor groei op de lange termijn, zoals geformuleerd in ons driejarenplan.

SAMENWERKING MET ONZE KLANTEN

Wolters Kluwer levert *content in context*. Dit houdt in dat wij bekend zijn met de aard van de werkzaamheden van onze klanten en dat wij diensten en producten leveren waarmee de productiviteit van die werkzaamheden kan worden verhoogd. Om dit te kunnen bereiken moeten wij *partners in innovation* zijn, dat wil zeggen dat wij ons de werkprocessen van onze klanten tot in detail eigen dienen te maken. Alleen dan kunnen wij producten en diensten leveren die naadloos aansluiten op de veranderende werkprocessen van onze klanten. Wanneer wij dan bereiken wat wij binnen de relatie met onze klanten willen bereiken, zijn wij op de markten en marktsegmenten waar Wolters Kluwer actief is *The Professional's First Choice*.

WINNAARSMENTALITEIT

Een persoonlijk hoogtepunt voor mij in het afgelopen jaar was de wijze waarop onze nieuwe strategie wereldwijd door de werknemers van Wolters Kluwer is omarmd. Alles wat wij dit jaar hebben bereikt, is mogelijk gemaakt door hun inzet en niet-aflatende inspanningen. Ik ben zeer verheugd met de positieve instelling van een ieder ten aanzien van de ingrijpende maatregelen die wij hebben moeten nemen ter herstructurering en verbetering van onze onderneming. Het management en de werknemers concentreren zich op het creëren van een werkomgeving waar ruimte en erkenning is voor ondernemerschap, creativiteit en een winnaarsmentaliteit. Onze kernwaarden - klantgerichtheid, innovatie, verantwoording en reken-schap, integriteit en waardecreatie - worden in toenemende mate door de werknemers van Wolters Kluwer dagelijks in praktijk gebracht. Deze kernwaarden bepalen wie wij zijn en hoe wij te werk gaan - jegens onze klanten, onze aandeelhouders en jegens elkaar.

ONS INZETTEN VOOR DUURZAAMHEID

Wat onze kernwaarden betreft, wil ik opmerken dat Wolters Kluwer later dit jaar tevens een duurzaamheidsverslag zal publiceren. Daarin wordt besproken hoe wij onze waarden in praktijk brengen en onze verantwoordelijkheid nemen. In het verleden hebben wij dit op lokaal niveau geregeld, maar als gevolg van onze nieuwe werkmachtschappijstructuur zien wij het als onze plicht om helder en uitgebreid verslag te doen van de wijze waarop wij wereldwijd maatschappelijk verantwoord ondernemen.

WAARDE GENEREREN VOOR AANDEELHOUDERS

In het afgelopen jaar heb ik bij diverse gelegenheden aangegeven dat het doel van onze nieuwe strategie is om waarde voor onze aandeelhouders te creëren door middel van duurzame, winstgevende groei. Ook bij volgende gelegenheden zal ik niet nalaten deze belangrijke doelstelling te onderstrepen, zowel intern als extern. In het afgelopen jaar zijn de toplinegroei en de kasstroom verbeterd, de kosten verlaagd en zijn diverse programma's in werking gezet om een sterker, vitaler en productiever managementteam en personeelsbestand te creëren. Bovendien begint ook de markt deze resultaten op waarde te schatten. We streven ernaar om deze ontwikkeling voort te zetten. Onze financiële doelstellingen zijn duidelijk, transparant en rechtstreeks gekoppeld aan het creëren van waarde. Wij weten wat we moeten doen en zullen ons daar volledig op richten.

VOORUITZICHTEN

Ik ben van mening dat alle belanghebbenden bij Wolters Kluwer de toekomst optimistisch tegemoet kunnen zien. Zowel het management als de werknemers zijn voornemens de positieve ontwikkelingen in 2004 op alle fronten voort te zetten. Dit alles in de wetenschap dat onze inspanningen om duurzame, winstgevende groei te realiseren, gebaseerd zijn op een sterk fundament. Wij zullen onze beloften ook in het komende jaar waarmaken.

Eind 2004 heeft Hugh Yarrington de Raad van Bestuur verlaten. Hij zal echter wel beschikbaar blijven als adviseur voor ons. Graag wil ik mijn dank betuigen aan Hugh voor de jaren die hij in dienst heeft gesteld van Wolters Kluwer.

Namens het management en alle werknemers van Wolters Kluwer over de gehele wereld wil ik tevens mijn dank uitspreken jegens onze klanten die van ons *The Professional's First Choice* hebben gemaakt, en jegens onze aandeelhouders voor het vertrouwen dat zij hebben in onze langetermijnstrategie.

Raad van Bestuur

Nancy McKinstry
Boudewijn Beerkens
Jean-Marc Detailleur
Hugh Yarrington

Nancy McKinstry

- Verenigde Staten, 1959
- Chief Executive Officer en Voorzitter van de Raad van Bestuur sinds 1 september 2003
- Lid van de Raad van Bestuur sinds 2001

Boudewijn Beerkens

- Nederland, 1963
- Chief Financial Officer sinds 1 november 2002
- Lid van de Raad van Bestuur sinds 1 mei 2003

Jean-Marc Detailleur

- Frankrijk, 1947
- Lid van de Raad van Bestuur sinds 1 januari 1999

Hugh Yarrington

- Verenigde Staten, 1942
- Lid van de Raad van Bestuur van 1 januari 1999 tot 31 december 2004

Nancy McKinstry heeft meer dan een decennium ervaring binnen Wolters Kluwer. Alvorens zij in 2001 werd benoemd tot lid van de Raad van Bestuur was zij CEO van de Noord-Amerikaanse activiteiten van Wolters Kluwer. Tevens is zij actief geweest als voorzitter van de Raad van Bestuur en CEO van CCH Legal Information Systems dat nu onderdeel uitmaakt van de divisie Corporate & Financial Services van Wolters Kluwer. Voordien bekleedde mevrouw McKinstry directiefuncties op het gebied

van productmanagement bij CCH INCORPORATED, tegenwoordig een afdeling van de divisie Tax, Accounting & Legal van Wolters Kluwer. Tijdens haar dienstverband bij CCH groeide de onderneming uit tot een toonaangevende aanbieder van elektronische publicaties. Bovendien is mevrouw McKinstry actief geweest als CEO van SCP Communications, een aanbieder van medische informatie, en als Principal bij Booz Allen Hamilton, een internationaal organisatieadviesbureau, waar zij zich bezig hield

met het media- en uitgeversbedrijf. Nancy McKinstry heeft een MBA in Finance & Marketing van de Columbia University in New York. Daarvoor studeerde zij Economie aan de University of Rhode Island in Kingston alwaar zij Phi Beta Kappa afstudeerde. Mevrouw McKinstry is lid van de Raad van Bestuur van Ericsson. Tevens heeft zij zitting in het bestuur van de Amerikaanse Kamer van Koophandel in Nederland, van de Tias Business School en van Mortgage IT.

Boudewijn Beerkens werd in november 2002 Chief Financial Officer van Wolters Kluwer. Sinds 1991 werkte hij bij PricewaterhouseCoopers. Laatstelijk was hij daar Managing Partner; in deze functie was hij verantwoordelijk voor de praktijk Corporate Finance & Recovery. Voor zijn dienstverband bij PricewaterhouseCoopers werkte hij voor Vendex do Brasil. In dit kader heeft hij een aantal jaren in Brazilië verbleven, alwaar hij verantwoordelijk was voor

de strategische ontwikkeling van de divisie Food. De heer Beerkens heeft een MBA van de Rotterdam School of Management (RSM) van de Erasmus Universiteit in Rotterdam; daarvoor studeerde hij zowel Nederlands recht als notarieel recht aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Boudewijn Beerkens is lid van de Raad van Commissarissen van Goedland nv en van Versatel Telecom International nv, lid van het dagelijks bestuur van Amsterdam Partners en heeft zitting

in de adviescommissie van Bencis Capital Partners en is lid van het College van Regenten van het Roomsch Catholijk Oude Armen Kantoor (non-profit organisatie).

Alvorens Jean-Marc Detailleur werd benoemd tot lid van de Raad van Bestuur was hij President-directeur van Wolters Kluwer Frankrijk. Gedurende zijn carrière in Frankrijk, ontwikkelde Wolters Kluwer zich tot de nummer 1 uitgever (zowel in print als online) voor de Franse juridische, HR en transportmarkten. Voordat hij bij Wolters Kluwer in 1989 begon, bekleedde hij de functie van managing director bij Lamy.

Voordien had hij verschillende HR- en operationele functies bij Groupe DMC, Hachette en Pechiney. Van 1995 tot 1998 was de heer Detailleur tevens voorzitter van de Fédération Nationale Presse d'Information Spécialisée (FNPS) en voorzitter van ECHR (European Club of Human Resources) in Brussel van 2002 tot 2004. Jean-Marc Detailleur heeft een postdoctorale graad behaald in het Frans publiek recht en in politicologie aan de universiteit van Parijs.

Alvorens Hugh Yarrington werd benoemd tot lid van de Raad van Bestuur was hij actief als voorzitter van de Raad van Bestuur van CCH INCORPORATED en lid van de Raad van Bestuur van Wolters Kluwer Amerika. Voordat hij in 1994 in dienst trad bij CCH heeft hij 21 jaar bij The Bureau of National Affairs Inc. gewerkt, waar hij in 1980 toetrad tot de Raad van Bestuur en in 1981 lid werd van het dagelijks bestuur.

Van 1988 tot 1998 was hij tevens lid van de Raad van Bestuur van de Information Industry Association. Eind 2004 heeft de heer Yarrington zich teruggetrokken uit de Raad van Bestuur van Wolters Kluwer; hij zal echter actief blijven in een adviserende rol. Hugh Yarrington heeft een doctoraat in de rechten van George Washington University Law Center; daarvoor studeerde hij alfa-wetenschappen aan het Randolph-Macon College.

Raad van Commissarissen

Henny de Ruiter
Harry Pennings
Adri Baan
Jane Frost
Karel Van Miert
Henk Scheffers
Klaas Westdijk

¹Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2005 zal mevrouw Frost worden voorgedragen voor herbenoeming.

²De heer Van Miert zal de Raad van Commissarissen verlaten tengevolge van de toenemende werkdruk met betrekking tot zijn andere activiteiten.

³Conform het huishoudelijk reglement en het rooster van aftreden van de Raad van Commissarissen zal de heer Westdijk na drie termijnen van vier jaar in 2005 aftreden.

Henny de Ruiter

- Nederland, 1934
- Voorzitter
- Benoemd in 1994,
lopende termijn tot in 2006

Lid van de Selectie-
en Remuneratie-
commissie en lid van
de Audit Commissie

Harry Pennings

- Nederland, 1934
- Plaatsvervangend voorzitter
- Benoemd in 1995,
lopende termijn tot in 2007

Voorzitter van
de Selectie-
en Remuneratie-
commissie

Adri Baan

- Nederland, 1942
- Benoemd in 2002,
lopende termijn tot in 2006

Lid van de Selectie-
en Remuneratie-
commissie en lid van
de Audit Commissie

Jane Frost

- Verenigd Koninkrijk, 1957
- Benoemd in 2001,
lopende termijn tot in 2005¹

Karel Van Miert

- België, 1942
- Benoemd in 2000,
lopende termijn tot in 2008²

Henk Scheffers

- Nederland, 1948
- Benoemd in 2004,
lopende termijn tot in 2008

Lid van de
Audit Commissie

Klaas Westdijk

- Nederland, 1941
- Benoemd in 1993,
lopende termijn tot in 2005³

Voorzitter van de
Audit Commissie

Functie:

Voormalig directielid van nv
Koninklijke Nederlandsche
Petroleum Maatschappij en
voormalig lid van de Groepsdirectie
van Koninklijke Shell Groep

Functie:

Voormalig voorzitter van de
Raad van Bestuur van Océ nv

Commissariaten:

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van Essent nv,
NV Industriebank LIOF en AZL nv.
Lid van de Raad van Commissarissen van Océ nv en
Berenschot Holding bv

Functie:

Voormalig lid van de
Raad van Bestuur van
Koninklijke Philips Electronics nv

Commissariaten:

Lid van de Raad van Commissarissen van ASM International nv,
ICI Ltd. (Verenigd Koninkrijk), Port of Singapore Authority
Europe Ltd., International Power PLC (Verenigd Koninkrijk),
Océ nv, Koninklijke Volker Wessels Stevin nv en lid van de
Raad van Toezicht Autoriteit Financiële Markten

Functie:

Directeur Consumer Strategy,
Department of Constitutional
Affairs (Verenigd Koninkrijk)

Commissariaten:

Non-Executive Director & Trustee Lowry Arts Centre
(Verenigd Koninkrijk) en BBC Children in Need
(Verenigd Koninkrijk)

Overige functies:

Lid van de Raad van Toezicht van HTI Education
Trust (Warwick University), lid van het Chartered
Institute of Marketing en lid van de Royal Society
of Arts (Verenigd Koninkrijk)

Functie:

Voormalig vice-voorzitter van
de Europese Commissie en
voormalig voorzitter van het
College van Bestuur van de
Nyenrode Business Universiteit

Commissariaten:

Lid van de Raad van Commissarissen van Koninklijke Philips
Electronics nv, RWE AG (Duitsland) en Munich Re (Duitsland),
directielid van De Persgroep nv (België), Agfa Gevaert nv (België),
Solvay SA (België) en Anglo American plc (Verenigd Koninkrijk)
en lid van de adviesraden van Guidant Europe nv (België),

Eli Lilly Holdings Ltd. (Verenigde Staten) en
Goldman Sachs Europe Ltd. (Verenigd Koninkrijk)

Functie:

Lid van de Raad van Bestuur
van SHV Holdings nv

Commissariaten:

Lid van de Raad van Commissarissen van
NPM Capital nv en The David J. Joseph Company

Functie:

Voormalig voorzitter van de
Raad van Bestuur van
Koninklijke Pakhoed en
Connexion Holding nv

Commissariaten:

Voorzitter van de Raad van Commissarissen van
ENECO Energie nv en Connexion Holding nv
en vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen
van VastNed Group nv en non-executive lid van de
Raad van Bestuur van Fortis nv

Organisatiestructuur

FTE's: 18.270 (Gemiddeld)

Netto omzet 2004:

EUR 3.261 miljoen

USD 4.055 miljoen

Concernstaf

Accounting & Control	- Matthijs Lusse
Business Development	- Dave Lampert
Human Resources	- Kathy Baker
Operational Audit	- Paul Kooijmans
Strategy	- Andres Sadler

Health

CEO Jeffery McCaulley

FTE's 2.164 (Gemiddeld)

Netto omzet 2004:

EUR 623 miljoen

USD 775 miljoen

Merken

- Adis
- Facts & Comparisons
- Lippincott Williams & Wilkins
- Medi-Span
- Ovid

Corporate & Financial Services

CEO Christopher Cartwright

FTE's 2.789 (Gemiddeld)

Netto omzet 2004:

EUR 437 miljoen

USD 544 miljoen

Merken

- Bankers Systems
- CCH CORSEARCH
- CCH Insurance Services
- CCH Wall Street
- CT Corporation
- GainsKeeper
- Summation Technologies
- TyMetrix
- UCC Direct Services
- VMP Mortgage Solutions

Tax, Accounting & Legal

CEO Kevin Robert (Tax & Accounting)

CEO Robert Becker (Legal)

FTE's 4.115 (Gemiddeld)

Netto omzet 2004:

EUR 596 miljoen

USD 741 miljoen

Merken

- Aspen
- CCH Incorporated
- CCH Asia Pacific*
- Kluwer Law International
- ProSystem fx

Legal, Tax & Regulatory Europe

CEO Rolv Eide

FTE's 7.731 (Gemiddeld)

Netto omzet 2004:

EUR 1.296 miljoen

USD 1.611 miljoen

Merken

- Croner.CCH
- IPSOA
- Kluwer
- La Ley
- Lamy
- Luchterhand
- Norstedts Juridisk
- Teleroute**

Education

CEO Harry Sterk

FTE's 1.378 (Gemiddeld)

Netto omzet 2004:

EUR 309 miljoen

USD 384 miljoen

Merken

- Bildungsverlag EINS
- digital spirit
- Jugend & Volk
- Liber
- Müszaki
- Nelson Thornes
- Wolters-Noordhoff
- Wolters Plantyn

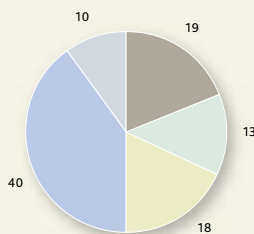
* CCH Asia Pacific rapporteert aan Jean-Marc Detaillieur, lid van de Raad van Bestuur

** Teleroute rapporteert aan Jean-Marc Detaillieur, lid van de Raad van Bestuur

Grafieken

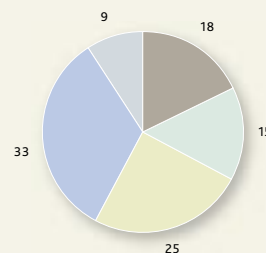
SPECIFICATIE VAN NETTO OMZET OVER 2004 PER DIVISIE (%)

Health	19
Corporate & Financial Services	13
Tax, Accounting & Legal	18
Legal, Tax & Regulatory Europe	40
Education	10

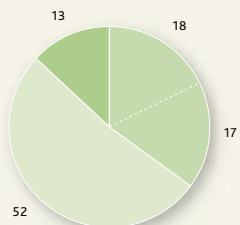
SPECIFICATIE VAN GEWOON EBITA⁴ OVER 2004 PER DIVISIE (%)

Health	18
Corporate & Financial Services	15
Tax, Accounting & Legal	25
Legal, Tax & Regulatory Europe	33
Education	9

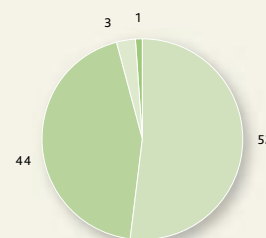
SPECIFICATIE VAN NETTO OMZET OVER 2004 PER MEDIUM (%)

Electronisch:	35
- Internet/Online	18
- CD-ROM/Offline	17
Papieren producten	52
Dienstverlening	13

GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN NETTO OMZET OVER 2004 (%)

Europa	52
Noord-Amerika	44
Azië Pacific	3
Overig	1

Kerncijfers

€ MILJOEN (TENZIJ ANDERS VERMELD)	2004	2003	Mutatie in %	Mutatie in % (tegen constante koers)
Netto omzet	3.261	3.436	(5)	(1)
Gewoon EBITA	521	610	(15)	(10)
Gewone EBITA marge (%)	16	18		
EBITA ⁵	477	514	(7)	(1)
EBITA marge (%)	15	15		
Gewoon nettoresultaat	311	349	(11)	(4)
Volledig verwaterde gewone winst per aandeel (€)	1,04	1,18		
Voorgesteld contant dividend per aandeel (€)	0,55	0,55		
Vrij besteedbare kasstroom	456	393		
Vrij besteedbare kasstroom per aandeel (volledig verwaterd) (€)	1,51	1,32		
Liquiditeitsconversieverhouding ⁶	1,26	1,09		
Rendement op geïnvesteerd vermogen (%) ⁷	7	7		
Gemiddeld aantal FTE's	18.270	19.540		
Officiële NL GAAP cijfers				
Bedrijfsresultaat	239	91		
Nettoresultaat	135	(69)		
Winst per aandeel (volledig verwaterd) (€)	0,46	(0,24)		

⁴ Gewoon EBITA wordt gedefinieerd als het bedrijfsresultaat voor afschrijving immateriële vaste activa en bijzondere baten en lasten. De "gewone" cijfers zijn geen financiële gegevens die conform NL GAAP zijn, maar worden intern gezien als belangrijke financiële graadmeters. Deze cijfers worden gepresenteerd als aanvullende informatie en dienen niet ter vervanging van de in de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht verstrekte informatie. De term "gewoon" is niet gedefinieerd in NL GAAP of internationale GAAP. Officiële Nederlandse GAAP-cijfers geven de informatie weer in de winst- en verliesrekening conform het "Besluit Modellen Jaarrekening".

⁵ EBITA wordt gedefinieerd als het bedrijfsresultaat voor afschrijving immateriële vaste activa.

⁶ Liquiditeitsconversieverhouding (CAR) wordt gedefinieerd als kasstroom uit bedrijfsoperaties minus netto-investeringen in vaste activa gedeeld door gewoon EBITA.

⁷ Rendement op geïnvesteerd vermogen is berekend als het gewoon EBITA voor het gehele jaar na geschatte toegerekende belastingen, gedeeld door het gemiddeld geïnvesteerd vermogen. Gemiddeld geïnvesteerd vermogen wordt gedefinieerd als het werkzaam vermogen, aangepast voor niet uit de gewone bedrijfsuitoefening voortvloeiende posten, zoals uitgestelde belastingbaten en termijncontracten, bijzondere posten, liquide middelen, cumulatieve afschrijving op goodwill en uitgaverchten en goodwill die ten laste van het eigen vermogen is gebracht.

Verlag van de Raad van Bestuur

- 15 **Herstel topline groei**
- 16 **Verantwoordelijke, transparante organisatie**
- 17 **Dividend**
- 19 **Duurzaamheid**
- 19 **Financiële ontwikkelingen in 2004**
- 24 **Ontwikkelingen in de bedrijfsactiviteiten**
 - 24 *Health*
 - 26 *Corporate & Financial Services*
 - 28 *Tax, Accounting & Legal*
 - 30 *Legal, Tax & Regulatory Europe*
 - 32 *Education*
- 34 **Risicobeheer**
- 36 **Corporate governance**
- 39 **Vooruitzichten voor 2005**

Herstel topline groei

In 2004 heeft de Raad van Bestuur in nauwe samenwerking met het management en de werknemers van alle divisies stappen genomen om de driejaren strategie zoals aangekondigd op 30 oktober 2003 uit te voeren teneinde:

- een op groei gerichte reorganisatie door te voeren;
- de kosten te verlagen door middel van structurele verbeteringen; en
- te investeren in groei rondom toonaangevende marktposities.

In het eerste volle jaar dat de strategie ten uitvoer is gebracht, heeft de toplinegroei zich hersteld, hebben wij een kostenbesparing gerealiseerd van €70 miljoen, en is de vrij besteedbare kasstroom toegenomen.

REORGANISATIE TER BEVORDERING VAN GROEI

Sinds 1 januari 2004 heeft Wolters Kluwer vijf nieuwe divisies:

- Wolters Kluwer Health;
- Wolters Kluwer Corporate & Financial Services;
- Wolters Kluwer Tax, Accounting & Legal;
- Wolters Kluwer Legal, Tax & Regulatory Europe;
- Wolters Kluwer Education.

Deze divisies zijn zodanig georganiseerd dat hun producten en diensten op specifieke doelgroepen zijn gericht.

De relatie van Wolters Kluwer met haar klanten wordt gekenmerkt door het concept *partnership in innovation*. De CEO van iedere divisie rapporteert nu rechtstreeks aan de Voorzitter van de Raad van Bestuur, waardoor een hechter managementteam is ontstaan dat op structurele wijze verantwoording en rekenschap aflegt. Met deze organisatie kunnen schaalvoordelen worden bereikt en kunnen binnen de divisies en tussen de divisies onderling best practices worden uitgewisseld, waardoor innovatie bevordert wordt.

Het algehele doel van de reorganisatie was om Wolters Kluwer om te vormen van een financiële holding-structuur naar een werkmaatschappijstructuur van een nieuwe generatie, die nauw is afgestemd op onze klanten en markten. Door deze verandering bevinden wij ons nu al in een veel betere positie om op de behoeften van onze klanten in te spelen en onze ambitie om *The Professional's First Choice* te worden, te realiseren.

In aanvulling op deze structurele maatregelen zijn wij in de loop van 2004 begonnen met het afstoten van niet-kernactiviteiten, zoals Bohmann (Oostenrijk), ten Hagen & Stam (Nederland) en KnowledgePoint (Verenigde Staten), en het verwijderen van onproductieve, oudere producten en productlijnen binnen iedere divisie. Deze maatregelen moeten ervoor zorgen dat management en werknemers zich volledig kunnen richten op gezonde bedrijfsactiviteiten met groeipotentieel in onze kernmarkten.

KOSTENBESPARINGEN DOOR STRUCTURELE VERBETERINGEN

De herstructureringsinitiatieven die in de loop van het jaar zijn doorgevoerd, hebben voor Wolters Kluwer tot een belangrijke verlaging van de kostenbasis geleid. Ook het beheer van de bedrijfsactiviteiten is vereenvoudigd. De inspanningen richtten zich met name op:

- Herstructurering van bepaalde onderdelen, waaronder de gerenommeerde aanbieder van juridische en bedrijfsinformatie Aspen, en bedrijven in België, Nederland en het Verenigd Koninkrijk;
- Mondiale consolidatie van onroerend goed, waardoor de huur- en aanverwante kosten zijn afgenomen en collega's dichterbij elkaar zijn komen te werken. Investerings-, gezamenlijke capaciteiten en interne expertise kunnen nu beter benut en efficiënter beheerd worden;
- Opbouw van een sterke basis voor innovatieve en kostenbesparende IT-processen door ontwikkeling van een hybride model dat de voordelen van interne ontwikkeling combineert met uitbesteding aan (buitenlandse) partijen;
- Consolidatie van een aantal technologieplatforms en plannen om de kosten van technologie van de vennootschap binnen alle divisies verder te beperken, teneinde een maximale efficiency te bereiken. Voorts heeft implementatie plaatsgevonden van geavanceerde tools, zoals het platform voor enterprise content management genaamd Documentum, de uitgeverij-software Arbortext en het telecommunicatienetwerk VPN. Dit ter ondersteuning van productieverbeteringen, besparing op tijd en kosten ter zake van marketing en eliminatie van zeer specifieke middleware en tijdrovende handmatige processen;
- Aangekondigde inkrimping van het mondiale personeelsbestand met in totaal 1.600 FTE's, waarvan er inmiddels 1.245 zijn komen te vervallen;
- Afronding van een analyse van shared services in Noord-Amerika, waarbij belangrijke mogelijkheden voor verdere besparingen op HR en IT in kaart zijn gebracht.

INVESTEREN IN GROEI ROND LEIDENDE MARKTPOSITIES

Gezien het feit dat Wolters Kluwer op praktisch al haar markten een leiderschappositie inneemt, liggen hier duidelijke kansen voor verdere groei. In de loop van het jaar hebben wij gerichte, duurzame investeringsplannen ten uitvoer gebracht om het potentieel te realiseren. Deze investeringen waren voornamelijk autonoom van aard, maar omvatten tevens een beperkt aantal acquisities. Door selectief te investeren in onze sterkste posities hebben wij onze toplinegroei weten te herstellen. Naarmate onze investeringsplannen verder tot uitvoering worden gebracht, zullen wij op dit terrein continue verbeteringen kunnen realiseren.

Voorbeelden van autonome investeringen zijn:

- Voortgaande verbeteringen van het elektronische boekenplatform van Ovid, Books@Ovid, en de lancering van Communities@Ovid, een unieke dienst voor de ontwikkeling van gespecialiseerde portals voor professionals in de gezondheidszorg en wetenschappelijk en geneeskundige onderzoekers;
- Nieuwe functionaliteit en features in Atchley's COMPLY witwasbestrijdings-producten;
- De lancering van TyMetrix 360°, een nieuw web-based tool dat juridische afdelingen, schadeafdelingen en advocatenkantoren helpt hun efficiëntie te verbeteren en hun kosten te verlagen door middel van de samenvoeging van processen en de consolidatie van gegevens op één platform;
- Nieuwe versies van AuthenticWeb, een registratie en aangifte product voor klanten in de verzekeringssector in de Verenigde Staten;
- De lancering van CCH@Hand, een baanbrekende applicatie om fiscaal onderzoek te versnellen en te integreren met de workflows van accountants, belastingadviseurs en juristen;
- Verdere verbeteringen van VMP Statelink, een online compliance tool voor de hypotheeksector;
- De lancering van producten voor blended e-learning, d.w.z. een combinatie van klassikaal en virtueel onderwijs, genaamd Scientifica door Education-onderneming Nelson Thornes, en de mixed media methode van Wolters-Noordhoff;
- De lancering van een uitgebreid online tracking systeem voor wetgeving genaamd LegislativeEye.

In 2004 werden tevens samenwerkingen aangegaan, waaruit de erkenning en sterke positie van onze bedrijfsactiviteiten op het gebied van Health blijken.

Zo werden partnerships aangegaan met Allscripts, een vooraanstaand leverancier van klinische software en connectiviteits- en informatieoplossingen voor medici ter verbetering van de gezondheidszorg; met *Martindale: the complete drug reference* van Pharmaceutical Press, het meest gebruikte naslagwerk over geneesmiddelen voor onderzoekers, medische professionals, apothekers en klinische docenten; met Epic, een gerenommeerd leverancier van informatiesystemen op het gebied van gezondheid en klinische toepassingen; en met Cerner, een IT-koploper in de gezondheidszorg.

Acquisities zullen in onze groeistrategie immer een rol spelen. In 2004 zijn we erin geslaagd Telesoftware te verwerven, een onderneming die managementsoftware ontwikkelt en onderhoudt; BEAM Education, een van de belangrijkste uitgeverij en opleidingscentra op het gebied van wiskunde in het Verenigd Koninkrijk; het documentenbeheersysteem van SIAN dat zich op de markt reeds heeft bewezen; en Summation Legal Technologies, Inc., de marktleider voor integrated litigation support software.

Al deze investeringen bouwen voort op onze leidende marktposities en de bewezen kerncapaciteit van Wolters Kluwer om waardevolle content te creëren voor onze klanten. Versterking van de relaties met klanten en levering van end-to-end-oplossingen zijn belangrijke strategische overwegingen bij alle investeringen van Wolters Kluwer.

Verantwoordelijke en transparante organisatie

Wolters Kluwer onderkent het belang van duidelijke communicatie met klanten, werknemers en aandeelhouders en wij hebben onze prestaties op dit gebied in 2004 verbeterd. Wij hebben ons best gedaan om de communicatie en de relatie met onze klanten op alle niveaus te versterken en een grote mate van transparantie te bereiken jegens beleggers. Op alle niveaus zijn werknemers bij onze nieuwe strategie en de invoering daarvan betrokken. Bovendien hebben wij veel meer dan voorheen contact gezocht met de financiële en algemene pers en het publiek. Deze programma's hebben naar onze mening succes opgeleverd en ervoor gezorgd dat belanghebbenden meer inzicht hebben gekregen in Wolters Kluwer, onze strategie, onze maatregelen en ons handelen.

RELATIEBEHEER

Alle medewerkers van Wolters Kluwer - van de voorzitter van de Raad van Bestuur tot de mensen op de werkvloer - hebben zich optimaal ingespannen om een duurzame dialoog met onze klanten aan te gaan en het concept

partners in innovation in praktijk te brengen. Wolters Kluwer onderscheidt zich door het belang dat zij hecht aan het verkrijgen van inzicht in haar klanten en hun werkstromen. Hierdoor kunnen wij onze belofte gestand doen en informatie, tools en oplossingen leveren waarmee onze klanten hun besluitvorming en productiviteit kunnen verbeteren.

Voorts is het van belang dat onze klanten ons gemakkelijk kunnen vinden. Helpdesks, onlinewinkels, onlinetools en bedrijfswebsites moeten ervoor zorgen dat onze klanten snel en eenvoudig antwoord krijgen op hun vragen. Onze website, www.wolterskluwer.com, verschaft toegang tot informatie over al onze bedrijven.

AANDEELHOUDERS EN BELEGGERS

Wij streven ernaar om volledige openheid van zaken te geven aan aandeelhouders en de beleggingswereld en een hoge mate van transparantie te bereiken in onze financiële verslaggeving. Wolters Kluwer heeft in 2004 kwartaalberichten gepubliceerd en het aantal roadshows, individuele gesprekken en plenaire bijeenkomsten met beleggers verhoogd. Wolters Kluwer heeft een uitgebreid programma ontwikkeld voor de communicatie met beleggers, dat onder meer voorziet in deelname aan bepaalde sectorspecifieke seminars. Dit programma is bedoeld om beleggers beter kennis te laten maken met Wolters Kluwer en met het management van de vennootschap en een langdurige vertrouwensrelatie met hen op te bouwen.

Voorts zijn in de verslagperiode onder meer de volgende activiteiten ondernomen:

- Presentaties door het management (video-webcast) van de halfjaar- en jaarcijfers;
- Conference calls met het management (audio-webcast) met betrekking tot de cijfers over het eerste en derde kwartaal;
- Periodieke presentaties op kantoor en roadshows voor huidige en potentiële aandeelhouders en analyses van de vennootschap door analisten/beursmakelaars;
- Speciale beleggers- en analistendagen (video-webcast) met uitgebreide bespreking van de activiteiten en producten van de divisies door het divisie management ten behoeve van beleggers; en
- Specifieke informatie voor aandeelhouders op het Investor Relations-gedeelte van de website van Wolters Kluwer (www.wolterskluwer.com), inclusief uitvoerige financiële informatie en verslagen van de in de loop van het jaar gehouden presentaties en webcasts.

Dividend

Tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 14 april 2005 zal Wolters Kluwer een dividenduitkering voorstellen van €0,55 per aandeel over het jaar 2004. Dit komt overeen met een dividendrendement tegen de slotkoers per 31 december 2004 van bijna 4%. Het door Wolters Kluwer voorgestelde dividendbeleid is om in de toekomst een dividend over het gehele jaar van €0,55 aan te houden, op voorwaarde dat de dividend dekkingsfactor⁸ ten minste 1,5 bedraagt.

Conform voorgaande jaren en ter indicatie van het sterke vertrouwen dat de vennootschap in haar toekomst heeft, is besloten de aandeelhouders de keus te laten tussen uitkering in contanten of in (certificaten van) aandelen. Na goedkeuring van het voorstel door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt de aandeelhouders gevraagd hun keuze kenbaar te maken. Het verhoudingscijfer voor de uitkering in (certificaten van) aandelen versus de uitkering in contanten wordt op 25 april 2005 (na beurs) vastgesteld. Het contant dividend zal vanaf 27 april 2005 betaalbaar zijn. Zie voor meer informatie www.wolterskluwer.com.

⁸ *Dividend dekkingsfactor* wordt gedefinieerd als het aantal keren dat dividend kan worden uitgekeerd van het gewoon nettoresultaat.

HUMAN RESOURCES

De concurrentiekracht van Wolters Kluwer is en blijft in grote mate afhankelijk van het menselijk kapitaal van de vennootschap. Wolters Kluwer heeft haar managementteam in 2004 met een aantal benoemingen uitgebreid. Zo is een nieuw Senior Human Resources Management Team ingesteld en een CEO van buiten benoemd ten behoeve van de divisie Wolters Kluwer Health. Voorts zijn in Europa diverse landenmanagers en in Noord-Amerika diverse business unit managers aangesteld. Overige initiatieven op personeelsgebied hebben onder meer geleid tot de creatie van een functie voor Corporate Business Development, die in kaart moet brengen welke mogelijkheden er zijn voor het optimaal onderling gebruik van producten door de divisies en voor het betreden van nieuwe marktsegmenten.

Voorts heeft Wolters Kluwer in 2004 nieuwe bezoldigingsplannen ingevoerd voor het senior management op grond waarvan beloningen nauwer gekoppeld worden aan de prestaties van de vennootschap en het rendement voor de aandeelhouders. Voor nadere informatie wordt verwezen naar het remuneratierapport op pagina 43. Ook in 2004 is sprake geweest van een scherpe controle op de wervings- en personeelskosten. Als onderdeel van de reorganisatie en conform de planning zijn bij alle business units arbeidsplaatsen komen te vervallen, waardoor het aantal FTE's concernwijd met 1.245 is afgenomen. Daarbij heeft Wolters Kluwer haar toezegging gestand gedaan dat werknemers wier functies overtuillig zijn geworden, billijk worden behandeld conform de geldende wet- en regelgeving op het gebied van afvloeiingsuitkeringen en overige vergoedingen. Een analyse van shared services in Noord-Amerika is inmiddels afgerond. Hierbij zijn belangrijke mogelijkheden voor verdere besparingen op HR en IT gesignaleerd, waarvan de implementatie voor begin 2005 is ingepland.

De in het afgelopen boekjaar doorgevoerde personeelsreorganisatie was noodzakelijk, maar tegelijkertijd hebben wij aangegeven dat wij bijzonder veel waarde hechten aan de ontwikkeling van onze werknemers. Wij hebben een fundament geschapen voor een gemeenschappelijke bedrijfscultuur waarbinnen beter uitvoering kan worden gegeven aan de bedrijfsstrategie van Wolters Kluwer. Hierbij hebben wij ons laten leiden door de kernwaarden die wij eind 2003 hebben geformuleerd: klantgerichtheid, innovatie, verantwoording en rekenschap, integriteit en waardecreatie. Deze waarden zijn representatief voor de wijze waarop Wolters Kluwer haar klanten, beleggers en werknemers tegemoet treedt.

Wolters Kluwer blijft streven naar een heldere communicatie met haar werknemers en wil de diverse doelstellingen realiseren door samenwerking met haar werknemers. Het senior management van de vennootschap heeft in de loop van het jaar overleg gepleegd met de ondernemings-

content *in* context

De kern van handelsmerken

Naam
Kristen Poggensee
Positie
Paralegal Associate
Bedrijf
Motorola, Inc
Locatie
Verenigde Staten

Het onderzoek naar handelsmerken maakt deel uit van het dagelijks werk van Kristen Poggensee, jurist bij Motorola Inc. met meer dan 20 jaar ervaring. Ieder handelsmerkonderzoek resulteerde in ongeveer 300 pagina's aan informatie. Hierbij biedt het online platform voor handelsmerken, CCH CORSEARCH Advantage, veel voordelen.

'CCH CORSEARCH Advantage zorgt ervoor dat ik mijn werk veel efficiënter kan doen dan ooit tevoren', zegt mevrouw Poggensee. 'Eerst geef ik een online zoekopdracht naar een handelsmerk, waarbij ik precies aangeef wat de doorlooptijd is; dit kan dezelfde dag of drie dagen zijn. Zodra de opdracht compleet is, ontvang ik een melding per e-mail. Ik kan dan inloggen op de site van CCH, ongeacht waar ik me bevind, en de zoekresultaten via een zeer gebruikersvriendelijke navigatie bekijken. Deze resultaten bevatten tevens hyperlinks naar de relevante

bronnen, dus met één muisklik heb ik toegang tot alle benodigde informatie.'

"Met één muisklik heb ik toegang tot alle benodigde informatie"

Mevrouw Poggensee zegt verder, 'Een ander innovatief aspect van Advantage is dat ik mijn eigen commentaar in dezelfde applicatie kan invoegen, dat vervolgens zichtbaar is voor mijn collega's. Dit betekent dat we nooit meer dubbel werk doen waardoor onze productiviteit wordt geoptimaliseerd. In het verleden moest ik dit onderzoek handmatig uitvoeren, wat veel bewerklijker en inefficiënt was. Het feit dat alles nu elektronisch is vastgelegd, betekent dat CCH CORSEARCH Advantage een grote bijdrage levert aan het streven van Motorola om een papierloze omgeving te creëren, waardoor de visie "Seamless Mobility" in de praktijk wordt gebracht.'

raden van de vestigingen en divisies in Europa en met werknemers in Europa, Noord-Amerika en Azië Pacific door middel van zogenaamde townhall meetings. De Raad van Bestuur heeft met het oog op de toekomst goedkeuring verleend aan de financiering van een uitgebreid strategisch programma voor talentmanagement, dat in 2005 zal worden uitgevoerd. Met dit programma zullen vaardigheden in kaart worden gebracht die van cruciaal belang zijn voor het realiseren van de bedrijfsdoelstellingen. De ontwikkeling en betere benutting van intern personeel op het gebied van deze kritische vaardigheden en een wervingsstrategie waarmee deze vaardigheden extern aangetrokken kunnen worden, vormen de twee voornaamste pijlers van het talentmanagement bij Wolters Kluwer.

Duurzaamheid

Wolters Kluwer geeft separaat een duurzaamheidsverslag voor het jaar 2004 uit. Wolters Kluwer is op lokaal niveau altijd haar verplichtingen als verantwoordelijk ondernemer nagekomen. Ons nieuwe bedrijfsmodel brengt een nieuwe verantwoordelijkheid met zich mee, namelijk om op een uitvoerige manier te rapporteren omtrent de stappen die Wolters Kluwer wereldwijd neemt om maatschappelijk verantwoord te ondernemen en te zorgen voor duurzame groei ten behoeve van alle belanghebbenden en de gemeenschappen en landen waar Wolters Kluwer activiteiten ontplooit.

Financiële ontwikkelingen in 2004

Dit eerste jaar van onze driejarenstrategie heeft Wolters Kluwer en haar stakeholders een sterke en gezonde financiële basis opgeleverd voor duurzame groei.

De financiële resultaten van Wolters Kluwer werden o.a. gekenmerkt door:

- Herstel van autonome groei;
- Uitvoering van herstructureringsinitiatieven door de organisatie heen, waarmee de operationele kosten werden verlaagd en de resultaten verbeterd;
- Hogere bestedingen aan productontwikkeling;
- Belangrijke verbetering van de vrij besteedbare kasstroom waardoor de nettoschuld positie verder kon dalen;
- Afronding van de aangekondigde desinvestering van niet-kernactiviteiten.

WINST- EN VERLIESREKENING

De netto omzet over 2004 kwam uit op €3.261 miljoen; 5% lager dan in 2003. De resultaten zijn negatief beïnvloed door de zwakkere Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro. In 2004 verloor de gemiddelde dollar 9% aan waarde (d.w.z. een daling naar USD 1,24), hetgeen een negatief effect op de omzet had van 4%. Tegen constante koersen, d.w.z. na aanpassing voor de invloed van wisselkoersen, is de omzet met 1% gedaald. Het nettoresultaat van acquisities en desinvesteringen zorgde tevens voor een daling van 2% van de netto omzet.

€ MILJOEN (TENZIJ ANDERS VERMELD)	2004	2003	Mutatie in %	Mutatie in % (tegen constante koers)
Netto omzet	3.261	3.436	(5)	(1)
Gewoon EBITA	521	610	(15)	(10)
Gewone EBITA marge (%)	16	18		
EBITA	477	514	(7)	(1)
EBITA marge (%)	15	15		
Gewoon nettoresultaat	311	349	(11)	(4)
Volledig verwaterde gewone winst per aandeel (€)	1,04	1,18		
Rendement op geïnvesteerd vermogen (ROIC) (%)	7	7		
Officiële NL GAAP cijfers				
Bedrijfsresultaat	239	91		
Nettoresultaat	135	(69)		
Winst per aandeel (volledig verwaterd) (€)	0,46	(0,24)		

De autonome groei van de omzet (d.w.z. de groei exclusief de invloed van wisselkoersen, acquisities en desinvesteringen) werd hersteld in 2004 en bedroeg 1%, in vergelijking met een daling van 2% in het voorgaande jaar. De vennootschap maakte in Italië, Spanje, Midden-Europa en Frankrijk een sterke groei door, en ook in Tax and Accounting, Corporate Legal Services en in de Pharma Solutions en Professional & Education units van Health. De groei werd vooral gedreven door goede prestaties van de software en services units en meer productontwikkeling. Wolters-Noordhoff in Nederland profiteerde van de aanschafcyclus in het onderwijs. De netto omzet ondervond een daling bij Legal, Tax & Regulatory Europe in België, Nederland en het Verenigd Koninkrijk, en bij Legal in Noord-Amerika, hetgeen in het bijzonder werd veroorzaakt door moeilijke marktomstandigheden en de sanering van de productenportfolio.

De winstgevendheid werd in 2004 beïnvloed door het terugkeren van kosten die eenmalig waren bespaard in 2003 en aanvullende investeringen in productontwikkeling en herstructurering. Zoals aangegeven bij de strategische heroriëntatie, daalde het gewoon EBITA in 2004, alhoewel minder dan verwacht. Het gewoon EBITA bedroeg €521 miljoen, vergeleken met €610 miljoen in 2003 vanwege nadelige koersschommelingen, aanvullende kosten voor productontwikkeling en desinvesteringen. Bestedingen aan productontwikkeling werden in de loop van het jaar verhoogd en deze werden niet geactiveerd. De gewone EBITA marge was 16% (2003: 18%).

Conform de bijzondere herstructureringslast in 2003 van €96 miljoen, heeft de vennootschap over 2004 een last van €44 miljoen opgenomen, met name voor herstructureringsinitiatieven in Nederland en Frankrijk. Deze lasten zijn het gevolg van het bovengenoemde herstructureringsprogramma. De EBITA marge blijft daarom stabiel op 15%.

Het door Wolters Kluwer gehanteerde benchmark gewoon nettoresultaat daalde van €349 miljoen in 2003 naar €311 miljoen (ongeveer -4% tegen constante koersen, -11% in euro's), hetgeen voortvloeit uit de daling van het gewoon EBITA, en werd beperkt door lagere financieringslasten. Het saldo financiële baten en lasten daalde in 2004 met €17 miljoen naar €97 miljoen, voornamelijk dankzij de lagere nettoschuldpositie.

De effectieve belastingdruk op de winstbenchmark bleef stabiel op ongeveer 28%. Vanwege een hoger resultaat voor belastingen klom de belastinglast van €64 miljoen naar €85 miljoen in 2004.

Als gevolg van het lagere gewoon nettoresultaat en de verwateringseffecten van stockdividend en toegekende aandelenopties, bedroeg de volledig verwaterde gewone WPA, gebaseerd op het gewogen gemiddeld aantal aandelen, €1,04 (2003: €1,18). De vennootschap streeft ernaar een rendement op geïnvesteerd vermogen te behalen dat in eerste instantie gelijk is aan de gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet (WACC) van de onderneming en deze daarna overtreft. De vermogensvoet na belastingen was ongeveer 8%. De ROIC was 7% in 2004 (2003: 7%). Het bedrijfsresultaat steeg in 2004 naar €239 miljoen (2003: €91 miljoen), voornamelijk dankzij lagere amortisatie op immateriële vaste activa, de afwezigheid van bijzondere waardeverminderingen en lagere bijzondere herstructureringslasten. Het nettoresultaat is sterk verbeterd en klom naar €135 miljoen in 2004, tegen €(69) miljoen in 2003.

BALANS

€ MILJOEN	2004	
Vaste activa	2.944	3.299
Werkkapitaal	148	392
Eigen vermogen	775	861
Netto-rentedragend vreemd vermogen	1.527	1.900

De vaste activa (die voornamelijk bestaan uit goodwill en uitgaverechten) namen af tengevolge van nadelige koersschommelingen en de amortisatie en afschrijvingslasten. In 2004 heeft Wolters Kluwer wederom de boekwaarde van goodwill en uitgaverechten getoetst op eventuele bijzondere waardeverminderingen. Deze test, die de boekwaarde van deze activa vergelijkt met de recupeerbare bedragen, wees niet uit dat de boekwaarde diende te worden verlaagd in 2004 (2003: €155 miljoen).

Het werkkapitaal daalde van €392 miljoen in 2003 naar €148 miljoen dankzij gedegen debiteurenbeheer en de herruivering van de aflossingsverplichting van twee kortlopende obligatieleningen naar 'overige kortlopende schulden'. Vanwege nadelige koersschommelingen over de netto-investeringen en het in 2004 betaalde dividend in contanten, hetgeen werd gecompenseerd met de in 2004 gerealiseerde winst van €135 miljoen, daalde het eigen vermogen. In 2004 is Wolters Kluwer er wederom in geslaagd het schuldenniveau te verlagen en de balans te versterken. Om op efficiënte wijze gebruik te maken van het

kasoverschot heeft Wolters Kluwer €68 miljoen van de 1,00% converteerbare obligaties met een looptijd tot 2006 ingekocht. De brutoschuldpositie daalde van €2,6 miljard in 2003 naar €2,5 miljard. Het saldo van de liquide middelen en de waarde van gerelateerde swaps en valutatermijncontracten in aanmerking nemende, daalde het netto rente-dragende vreemd vermogen van €1,9 miljard in 2003 naar €1,5 miljard.

KASSTROOM

€ MILJOEN (TENZIJ ANDERS VERMELD)	2004	2003	Mutatie in %
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	731	756	(3)
Vrij besteedbare kasstroom	456	393	16
Vrij besteedbare kasstroom per aandeel (volledig verwaterd) (€)	1,51	1,32	
Liquiditeitenconversieverhouding	1,26	1,09	

Werkkapitaalmanagement vormde een belangrijk aandachtspunt in 2004. Er werd een programma opgezet om het

werkkapitaal in de gehele organisatie aan te scherpen, waardoor bijvoorbeeld het debiteurensaldo kon worden verbeterd, de voorraden lager werden en de handelscrediteurenpositie gunstiger werd. De algemene bijdrage van de autonome mutaties in het werkkapitaal aan de kasstroom uit bedrijfsoperaties bedroeg in 2004 €107 miljoen, inclusief bijdragen van €42 miljoen aan de pensioenfondsen in Nederland en de Verenigde Staten. De vrij besteedbare kasstroom is beschikbaar voor investeringen in acquisitie van bedrijven, dividend uitkering aandeelhouders, de aflossing van schulden en de inkoop van aandelen. Ondanks de zwakke Amerikaanse dollar, steeg de vrij besteedbare kasstroom met 16% naar €456 miljoen in 2004. Dit was te danken aan het verbeterde werkkapitaal, de lagere investeringen in vaste activa en de lagere belastingbetalingen in 2004 in vergelijking met 2003, hetgeen gedeeltelijk werd gecompenseerd door de besteding van reorganisatievoorzieningen inzake het herstructureringsprogramma. De liquiditeitenconversieverhouding, waarmee het kasgenererend vermogen van de bedrijfsactiviteiten wordt gemeten (exclusief belastingen en financieringslasten), verbeterde aanzienlijk naar 1,26 (2003: 1,09) tengevolge van positieve ontwikkelingen in het werkkapitaal en lagere investeringen in vaste activa.

content *in* context

De revolutie van content *in* context

Naam
Frans Rikhof
Positie
Director
Bedrijf
Bureau Informatievoorziening & Bibliotheken, Ernst & Young
Locatie
Nederland

Wat oorspronkelijk begon als een project van zes maanden voor de digitalisering van de interne documentatie van Ernst & Young in 1992, groeide uit tot een intranet met een zeer uitgebreid fiscale en juridische elektronische bibliotheek. Verreweg het grootste gedeelte van de enkele miljoenen documenten op dit intranet komt van de gerenommeerde Nederlandse uitgever Kluwer.

'Toen wij het project in 1993 begonnen uit te breiden, benaderden wij Kluwer met het idee om hun producten *Vakstudie* en *Vakstudie Nieuws* op te nemen. *Vakstudie* wordt al meer dan honderd jaar gezien als "de bijbel" voor Nederlandse fiscalisten, dus voor ons was het een logische keuze om *Vakstudie* als de ruggengraat van ons informatiesysteem te nemen', aldus Frans Rikhof, Director Bureau Informatievoorziening & Bibliotheken bij Ernst & Young. 'In die tijd was ons verzoek nogal ongebruikelijk: we wilden namelijk content die snel, accuraat en bovenal dynamisch was, hetgeen haaks stond op de gang van zaken toentertijd. Een periode van daadwerkelijk partnerschap was het gevolg: een partnerschap gebaseerd op onze verzoeken om content die in onze specifieke context paste. Het was revolutionair van Kluwer om hieraan te kunnen voldoen.' Dit partnerschap is momenteel nog

"Kluwer content vormt de ruggengraat van ons informatiesysteem"

steeds van kracht. 'De oplossing die wij met Kluwer hebben ontwikkeld, zorgt niet alleen voor een tijdsbesparing, maar ook de resultaten zijn veelomvattende. Een van de grote gevaren in onze sector is informatie missen, maar die kans is nu drastisch gedaald.'

HERSTRUCTURERING

In oktober 2003 werd een herstructureringsprogramma gestart ter verlaging van de kosten door middel van een verhoogde efficiëntie en slagkracht van de bedrijfsvoering, inkrimping van het personeelsbestand en consolidatie van onroerend goed. Dit driejarenprogramma vraagt om een totale investering van €215 miljoen voor de realisatie van een kostenreductie van €240 miljoen gedurende de betreffende periode van 2003-2006. Het herstructureringsprogramma werd voortgezet in 2004 en leverde in dit jaar €70 miljoen aan besparingen op. Samen met de in 2003 gerealiseerde structurele besparingen van €29 miljoen, staat de teller van de besparingen op een totaal van €99 miljoen. De vennootschap is derhalve goed op weg met de realisatie van de gestelde doelen. De bijzondere herstructureringslast van €44 miljoen is volledig ingegeven door dit plan.

ACQUISITIES EN DESINVESTERINGEN

Wolters Kluwer voerde in 2004 een selectief acquisitiebeleid. Er werden vier ondernemingen overgenomen voor een totaalbedrag van €32 miljoen, inclusief uitgestelde betalingen. Samen met de uitgestelde betalingen voor de acquisities

uit voorgaande jaren en de vergroting van deelnemingen, bedroeg de totale koopsom over 2004 €42 miljoen. Deze vier acquisities uit 2004 genereren tezamen een jaarlijkse omzet van ongeveer €17 miljoen.

De belangrijkste acquisitie betrof Summation Legal Technologies Inc., een sterke speler op het gebied van software voor *integrated litigation support* in de Verenigde Staten. Overige acquisities betroffen Telesoftware, een aanbieder van aangifte- en salarisadministratie software in Spanje; BEAM, een uitgeverij gespecialiseerd in het wiskundeonderwijs; en SIAN, een aanbieder van documentbeheersystemen voor register-accountants. De bijdrage van deze acquisities aan de omzet en winst over 2004 was te verwaarlozen. Met het opgaan van de activiteiten van ten Hagen & Stam in Sdu Uitgevers heeft Wolters Kluwer het op 30 oktober aangekondigde desinvesteringsprogramma van niet-kernactiviteiten afgerond. Naast de ten Hagen & Stam transactie, en de desinvestering van de Oostenrijkse uitgever Bohmann, werden enkele kleinere bedrijven, zoals de in de Verenigde Staten gevestigde ondernemingen

content *in* context

Belastingoplossingen op maat

Naam
Shon Holyfield
Positie
Senior Manager Belastingen
Bedrijf
Cox Communications, Inc.
Locatie
Verenigde Staten

'Vanuit de hoogte bekeken, komt onze functie op de belastingafdeling hier op neer: het inventariseren van de wensen en behoeftes van onze klanten en die vervolgens met eersteklas service bedienen', zegt Shon Holyfield, Senior Manager Belastingen bij Cox Communications, Inc. 'Een van de vele diensten die de belastingafdeling biedt, is de afhandeling van de rekeningen omzet- en gebruiksbelasting voor de afnemers van onze kabeltelevisie en telefoon.'

is dat er zoveel regels zijn dat het bijna onmogelijk is die allemaal te bevatten. Daarom zijn wij volop bezig met het implementeren van *CCH ZIP®Comm and Cable Database* -een op maat oplossing voor omzet- en gebruiksbelasting', zegt de heer Holyfield.

"Het antwoord van CCH was helder: blij u van dienst te kunnen zijn"

Omzet- en gebruiksbelasting bestaan niet op nationaal niveau in de Verenigde Staten. In plaats daarvan bepaalt en uitvaardigt elke staat zijn eigen wetten en regels voor deze belasting. Bijna elke staat heeft daarnaast ook nog eens subjurisdicties. Het resultaat is een groot aantal verschillende regels die je moet naleven als je, zoals Cox Communications, goederen aanverkoopt in de Verenigde Staten. 'Het is niet zo zeer dat één staat zo verschrikkelijk complex is; de uitdaging

'We hebben voor CCH gekozen om ons op dit terrein te helpen, omdat ze allesomvattende content bieden, waarin hun automatische updates van de - zeer veranderlijke - belastingtarieven Een prima voorbeeld: we vroegen CCH onlangs om hun uiterst handige zoekmachine af te stemmen op ons systeem. Hun antwoord was helder: er werden geen vragen gesteld, ze waren blij ons van dienst te kunnen zijn.'

KnowledgePoint en Capitol Publishing Group, verkocht. Op de desinvesteringen werd een resultaat gerealiseerd van €71 miljoen, hetgeen voornamelijk betrekking had op de ten Hagen & Stam transactie.

CORPORATE KOSTEN

€ MILJOEN (TENZIJ ANDERS VERMELD)	2004	2003
Gewoon EBITA	(39)	(43)
Investerings in vaste activa	2	2
FTEs (gemiddeld)	93	90

OVERGANG OP IFRS

Op dit moment wordt de geconsolideerde jaarrekening van Wolters Kluwer opgesteld volgens de algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving in Nederland (NL GAAP). Alle beursgenoteerde ondernemingen in de Europese Unie zijn vanaf 1 januari 2005 verplicht de geconsolideerde jaarrekening op te stellen volgens de International Financial Reporting Standards (IFRS). In verband hiermee hebben de eerste IFRS-cijfers van Wolters Kluwer betrekking op het eerste kwartaal van 2005. Het Jaarverslag 2005 zal het eerste verslag zijn dat volgens de IFRS-richtlijnen wordt opgesteld. Aangezien de vennootschap vergelijkende cijfers over het voorgaande jaar opneemt in haar jaarverslag is 1 januari 2004 aangewezen als de overgangdatum naar IFRS.

Aangezien Wolters Kluwer in 2003 en 2004 reeds behoorlijk is gevorderd met de aanpassing van de grondslagen aan IFRS, is het effect van de overgang op IFRS op de jaarrekening beperkt.

Voor een uitgebreide analyse wordt verwezen naar de bijlage inzake IFRS bij dit rapport, waarin de openings- en eind-balans en winst- en verliesrekening over 2004 zijn herzien op basis van IFRS.

EFFECT VAN IFRS OP KERNCIJFERS

€ MILJOEN	Gehele jaar 2004		
	IFRS	NL GAAP	Vershil
Netto omzet	3.261	3.261	-
Bedrijfsresultaat	407	239	168
Nettoresultaat	311	135	176
Winst per aandeel (volledig verwaterd) (€)	1,04	0,46	0,58
Eigen vermogen per 1 januari 2004	652	861	(209)
Eigen vermogen per 31 december 2004	746	775	(29)
BENCHMARKCIJFERS			
Gewoon EBITA	516	521	(5)
Gewoon nettoresultaat	307	311	(4)
Volledig verwaterde gewone winst per aandeel (€)	1,02	1,04	(0,02)
Vrij besteedbare kasstroom	456	456	-

Wolters Kluwer Health is een van de meest vooraanstaande internationale providers van informatie aan de medische wereld en de zorgsector. Op basis van een breed scala aan gerenommeerd gezondheids- en medische informatie, ontwikkelt de divisie Health online-informatietools, geïntegreerde databases van geneesmiddelen en ziektebeelden, en point-of-care-tools voor de ondersteuning van medisch onderzoek, disease management, verlaging van het aantal fouten in medicaties, verbetering van de workflows en een effectievere patiëntenzorg.

Bedrijfsactiviteiten

Wolters Kluwer Health is een van de meest vooraanstaande internationale providers van informatie aan professionals en studenten. Op de hoogte blijven is kritisch voor zorgverleners en medische professionals, maar weten hoe bepaalde informatie moet worden toegepast, kan nét het verschil uitmaken tussen een goede of een uitstekende gezondheidszorg. Wolters Kluwer Health verstrekt niet alleen informatie, maar helpt professionals ook om deze informatie te laten werken. Health heeft de volgende business units, waarvan de producten en diensten op specifieke doelgroepen zijn gericht:

- Clinical Tools
- Medical Research
- Pharma Solutions
- Professional & Education

De belangrijkste klanten van Health zijn ziekenhuizen en bibliotheken, research-organisaties, medische professionals, studenten en farmaceutische ondernemingen. Enkele van 's werelds meest vertrouwenswekkende medische merken behoren tot Wolters Kluwer Health. Voorbeelden hiervan zijn traditionele uitgeverijen van medische uitgaven en naslaginstrumenten en handboeken over medische onderwerpen en geneesmiddelen, zoals Lippincott Williams & Wilkins en Facts & Comparisons, providers van elektronische informatie, zoals Ovid Technologies, Medi-Span, SkolarMD en Clineguide, en de verstrekker van farmaceutische informatie Adis International.

Bereikte resultaten in 2004

Gedurende 2004 is Wolters Kluwer Health wederom goed gevorderd met de versterking van de marktleiderspositie. Door Lippincott Williams & Wilkins werden o.a. de volgende producten gelanceerd: de vijfde editie van Stedman's Medical Dictionary, een nieuwe editie van 's werelds meest vooraanstaande naslagwerk op het gebied van oncologie genaamd 'Cancer: Principles and Practice of Oncology' en het nieuwe blad LPN (Licensed Practical Nurse). De serie 'Nursing Made Incredibly Easy' blijft succesvol. Verder werd Adis Online (www.adisonline.info) geïntroduceerd, een nieuwe webportal voor klinische medici en onderzoekers, die hiermee op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op het gebied van behandelingen met geneesmiddelen. Ovid Technologies heeft belangrijke verbeteringen van het elektronisch boekenplatform Books@Ovid aangekondigd en Communities@Ovid geïntroduceerd. Bij Medi-Span werd het jaar 2004gekenmerkt door een nieuwe Medication Order Management Database waarmee fouten in medicaties aanzienlijk kunnen worden gereduceerd.

€ MILJOEN <i>(tenzij anders vermeld)</i>	2004	2003	Mutatie in %	Mutatie in % tegen constante koers
Netto omzet	623	663	(6)	3
Gewoon EBITA	103	103	0	10
Gewone EBITA marge (%)	17	16		
Investerings in vaste activa	9	20		
FTE's (gemiddeld)	2.164	2.351		

Door middel van een upgrade van het productenpakket werd Medi-Span tevens een van de eerste ondernemingen in de sector die kon voldoen aan de nieuwe richtlijnen van de U.S. Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations (JCAHO) voor wat betreft de National Patient Safety Goal 2b.

Health is tevens een aantal belangrijke samenwerkingsverbanden aangegaan in 2004.

In de toekomst zal Wolters Kluwer Health:

- haar point-of-care decision-support samen met Cerner Corp. verbeteren;
- de productenlijn op het gebied van medische informatie en informatie inzake geneesmiddelen integreren met de informatiesystemen en klinische applicaties van Epic System Corporation;
- de toepassing van IT-tools bij de points-of-care stimuleren om zo de veiligheid van de patiënt te verbeteren, samen met Allscripts Healthcare Solutions;
- klinische informatie beschikbaar stellen aan 20 medische research-instituten en ziekenhuizen van het CALIS consortium in China, samen met BMJ Publishing Group;
- de klinische kennis uitbreiden die ligt verankerd in de Eclipsys' SunriseXA (TM) advanced information solution;
- elektronisch toegang verstrekken tot belangrijke bronnen op het gebied van voeding, in samenwerking met de Nestlé Foundation, om de ondervoeding in ontwikkelingslanden aan te pakken;
- academische en medische instituten en ondernemingen een alternatieve, kostenbesparende federated-search-oplossing (een zoekinterface voor meerdere archieven, databases, etc.) bieden, samen met MuseGlobal Inc.

Financiële ontwikkelingen

De inkomsten in 2004 bedroegen €623 miljoen, een daling van 6% ten opzichte van de €663 miljoen in 2003 - in hoofdzaak veroorzaakt door het valuta-effect van - 9%. Vergeleken met 2003 vertoonden de inkomsten een organische groei van 3% als gevolg van de krachtige omzetprestaties van farmaceutica, traditionele leerboeken en online informatie.

De gewone EBITA marge steeg naar 17%, versus 16% vorig jaar. Dit is hoofdzakelijk te danken aan een nauwgezet beheer van kansen voor kostenbesparing. Health blijft investeren in de reorganisatie en uitbreiding van diens activiteitenportfolio om zo een platform voor een krachtiger groei te ontwikkelen.

Jeffery McCaulley

CEO Health

Verenigde Staten, 1966

Jeffery McCaulley is sinds december 2004 CEO van Wolters Kluwer Health. Alvorens hij bij Wolters Kluwer kwam, werkte hij bij Medtronic, Inc. als VP & General Manager voor de internationale business unit Diabetes van Medtronic. In deze functie was hij verantwoordelijk voor een succesvolle reorganisatie van deze business unit van USD 600 miljoen, en voor de implementatie van belangrijke productiviteitsverbeteringen, samen met versnelde lanceringen van nieuwe producten. Verder terug bekleedde hij op succesvolle wijze managementfuncties bij General Electric Medical Systems, waaronder President & CEO van GE Clinical Services. De heer McCaulley heeft luchtvaart- en ruimtevaarttechniek gestudeerd aan de University of Cincinnati en heeft een MBA van Vanderbilt University.

Merken

Adis, Facts & Comparisons, Lippincott Williams & Wilkins, Medi-Span, Ovid

Websites

www.wkhealth.com
www.adis.com
www.factsandcomparisons.com
www.lww.com
www.medi-span.com
www.ovid.com

Wolters Kluwer

Corporate & Financial Services

Wolters Kluwer Corporate & Financial Services is de toonaangevende provider in de Verenigde Staten van diensten op het gebied van registered agent, search en filing aan juridische afdelingen van ondernemingen en advocatenkantoren, en van compliance en operational risicobeheer tools, technologie en diensten voor financiële dienstverleners van diverse groottes.

Bedrijfsactiviteiten

Corporate & Financial Services is de nummer 1 in haar markten en voorziet haar klanten van onovertroffen informatiebronnen, oplossingen, en diensten in een verscheidenheid aan gebruikersvriendelijke formats. De meeste van haar merken zijn de koplopers op de Noord-Amerikaanse markten en hebben vaak een lange historie. De business units van Corporate & Financial Services, waarvan de producten en diensten op specifieke doelgroepen zijn gericht, zijn:

- Corporate Legal Services
- Financial Services

De belangrijkste klanten van deze divisie zijn advocatenkantoren, juridische afdelingen van ondernemingen, banken, kredietverenigingen, hypotheekverstrekkers,

effectenhuizen, lokale en nationale regeringsinstellingen in de Verenigde Staten, regelgevende instanties, banking core processors en overige providers van software.

Corporate & Financial Services speelt in op de veranderende behoeftes van haar klanten door flexibele oplossingen te ontwikkelen en diensten te leveren die zijn afgestemd op hun huidige en toekomstige bedrijfsprocessen en vereisten. Door de combinatie van diepgaande kennis, ervaring en best practices met bewezen technologieën helpen de producten van deze divisie klanten om hun efficiëntie en productiviteit te bevorderen, risico's te beheersen en hun workflows te verbeteren.

Bereikte resultaten in 2004

Veel nieuwe en verbeterde producten werden in 2004 op succesvolle wijze geïntroduceerd door Corporate & Financial Services.

CT Corporation, onderdeel van Corporate Legal Services, lanceerde TyMetrix 360° e-billing en matter management oplossing, een geïntegreerde reeks van webgebaseerde middelen om bedrijfsjuridische en verzekeringsclaims afdelingen te helpen bij kostenbeheersing en prestatie verbetering.

€ MILJOEN <i>(tenzij anders vermeld)</i>	2004	2003 ⁹	Mutatie in %	Mutatie in % tegen constante koers
Netto omzet	437	448	(2)	7
Gewoon EBITA	83	107	(23)	(15)
Gewone EBITA marge (%)	19	24		
Investerings in vaste activa	15	8		
FTE's (gemiddeld)	2.789	2.754		

⁹Vanaf 2004 rapporteert Wolters Kluwer conform de nieuwe organisatiestructuur. De cijfers over 2003 zijn herzien overeenkomstig de organisatiestructuur van 2004.

CT Corporation bracht ook hCue version 3.0 uit, een product dat corporate governance professionals helpt bij het beheersen van de compliance voor juridische entiteiten en governance risico's. Dit product bracht omzetverbetering voor het gehele CT productenpakket, waaronder twee grote overeenkomsten voor hCue. In 2004 werd de succesvolle acquisitie van Summation Legal Technologies door CT Corporation afgerond, de marktleider in proces-ondersteunende software. Summation's WebBlaze en CaseVault producten krijgen steeds meer nieuwe klanten in de snel groeiende proces-ondersteunende en electronic discovery markten, en zijn geselecteerd door de leidende litigation support services onderneming om informatie voor hun klanten via het web beschikbaar te stellen. UCC Direct Services, de marktleider in UCC compliance en due diligence diensten voor goedgekeurde kredietinstellingen, ondertekende aanmerkelijke contracten met grote banken, gesteund door de voortgaande ontwikkeling van haar iLienOnline.com oplossing, de nummer 1 in de markt.

Om financiële dienstverleners in staat te stellen efficiënt te voldoen aan richtlijnen, heeft Bankers Systems haar nieuwe online Legislative Tracking Service gelanceerd en breidde zij haar ARTA productenpakket uit. Bankers Systems acquireerde Atchley's Systems in 2004 en de Anti-money

Laundering Solutions zijn nu beschikbaar via internet, waarmee de antiwitoplossingen nu ook betaalbaar zijn voor kleine en middelgrote financiële instellingen. VMP Mortgage Solutions heeft haar Online Compliance Service en de elektronische documentenbibliotheek verbeterd. GainsKeeper heeft producten verbeterd en veel nieuwe klanten en partners gekregen. CCH INSURANCE SERVICES heeft nieuwe versies van de AuthenticWeb producten uitgegeven.

Financiële ontwikkelingen

In 2004 daalden de inkomsten met 2% naar €437 miljoen versus €448 miljoen in 2003. Corporate & Financial Services genereerde over het afgelopen jaar een inkomstengroei van 7% in constante valuta's. 5% hiervan is organische groei als resultaat van de krachtige prestaties binnen de onderdelen. De recente overnames van *Atchley Systems*, *Tymatrix* en *Summation* rendeerden significant, waardoor de inkomstengroei met nog eens 2% steeg.

De gewone EBITA marge daalde naar 19% versus 24% vorig jaar, wat grotendeels het gevolg was van de wederopvoering van de eenmalige kostenbesparingen die in 2003 werden bereikt, alsook als gevolg van de extra uitgaven op productontwikkeling en het reorganisatieprogramma dat gedurende het jaar aan momentum won.

Christopher Cartwright

CEO Corporate & Financial Services
Verenigde Staten, 1965

Christopher Cartwright is sinds juni 2002 CEO van Wolters Kluwer Corporate & Financial Services en tevens verantwoordelijk voor Shares Services North America. Hij trad in dienst in 1997, en was o.a. CEO van Legal, Tax & Business Noord-Amerika, en President en CEO van CCH Legal Information Services. Onder zijn leiderschap heeft CCH Legal Information Services een snelle autonome groei doorgemaakt, het op technologie gebaseerde producten- en dienstenpakket uitgebreid en een aantal succesvolle overnames gedaan. Hierdoor werd CCH Legal Information Services een van de meest winstgevende Wolters Kluwer-ondernemingen. De heer Cartwright heeft de graden bachelor en master van de University of Texas in Austin, waar hij cum laude afstudeerde.

Merken

Bankers Systems, CCH, CCH CORSEARCH, CT Corporation, GainsKeeper, Summation, TyMetric, VMP Mortgage Solutions.

Websites

www.bankerssystems.com
www.cchcorsearch.com
www.ctadvantage.com
www.ctcorporation.com
www.cchwallstreet.com
www.cchinsuranceservices.com
www.gainskeeper.com
www.summation.com
www.uccdirectservices.com
www.tymatrix.com
www.vmpmtg.com

Wolters Kluwer

Tax, Accounting & Legal

Wolters Kluwer Tax, Accounting & Legal is een gerenommeerd leverancier van fiscale, administratieve en juridische informatie en informatie inzake wet- en regelgeving voor professionals. Als koploper op de markt voor belastingen, compliance en research, is Tax, Accounting & Legal nummer 1 op het gebied van informatie inzake effectenwetgeving en overige specialistische gebieden. Tot haar klanten behoren 94 van de top 100 van accountants- en adviesorganisaties in de Verenigde Staten.

Bedrijfsactiviteiten

Wolters Kluwer Tax, Accounting & Legal bestaat uit vooraanstaande aanbieders van informatie inzake belastingen en administratieve verslaglegging en van juridische en handelsinformatie in Noord-Amerika en Azië Pacific. Veel van haar merken hebben een internationaal imago, zijn toonaangevend in de desbetreffende markt en hebben een uitstekende reputatie als de eerste keus op het vakgebied. De business units van Tax, Accounting & Legal, waarvan de producten en diensten op specifieke doelgroepen zijn gericht, zijn:

- Tax and Accounting
(met operaties in Noord-Amerika en Azië-Pacific)
- Legal

Onder de grootste klanten van Tax, Accounting & Legal telt men accountants, advocaten en overige

professionals van maatschappen en ondernemingen. Overige belangrijke klanten van Tax, Accounting & Legal zijn federale en overheidsinstanties, universiteiten en bibliotheken. Onlineproducten en -diensten vormen de snelst groeiende productenlijn van deze divisie, waarmee traditionele boeken, bladen en losbladige uitgaven worden uitgebreid. Nieuwe media en op internet gebaseerde bronnen centreren nieuws, research, documentatiemateriaal, discussieforums, diensten en softwaretools voor een verbeterde productiviteit op één handige locatie en spelen in op de immer in ontwikkeling zijnde behoeftes van de klant door hen van essentiële verbindingen en embedded tools te voorzien.

Bereikte resultaten in 2004

In 2004 heeft Tax, Accounting & Legal op succesvolle wijze een reeks van nieuwe producten gelanceerd, inclusief geïntegreerde bibliotheken, die enthousiast zijn verwelkomd. Het betreft hier pensioenen, effecten, Corporate Governance, estate planning, internationale fiscaliteiten, State Tax Research, Compliance en gezondheidszorg. De prijswinnende *ProSystem fx Office* productenreeks werd uitgebreid met *ProSystem fx Document* en *Write-Up*, en de unit maakte vooruitgang met de integratie van de diverse producten, waaronder het *ProSystem fx Engagement* paperless audit systeem en *Accounting Research Manager* voor richtlijnen over financiële openbaarmaking. Als trendsetter van innovatie in de sector, bracht de divisie CCH@Hand op de markt. Dit is een vernieuwend middel om productiviteit te verhogen, geïntegreerd met CCH's deskundige informatie op Internet en het stelt de gebruikers in staat om de CCH research direct te gebruiken binnen de Microsoft 2003 toepassingen. *China Law Express* en *ChargeMaster Comply* hebben tevens bewezen succesvolle toevoegingen te zijn vormen aan de bestaande publicaties van Tax, Accounting & Legal.

2004 was wederom voor de divisie een jaar van erkenning binnen de sector voor hun producten. De gerenommeerde uitgave, *Accounting Today*, selecteerde maar liefst 11 CCH Tax and Accounting

€ MILJOEN <i>(tenzij anders vermeld)</i>	2004	2003 ¹⁰	Mutatie in %	Mutatie in % tegen constante koers
Netto omzet	596	652	(8)	(1)
Gewoon EBITA	139	172	(19)	(12)
Gewone EBITA marge (%)	23	26		
Investerings in vaste activa	12	34		
FTE's (gemiddeld)	4.115	4.360		

¹⁰Vanaf 2004 rapporteert Wolters Kluwer conform de nieuwe organisatiestructuur. De cijfers over 2003 zijn hierzien overeenkomstig de organisatiestructuur van 2004.

producten voor de jaarlijkse Top 100 Products guide. Bovendien heeft ProSystem fx Engagement een van de jaarlijkse CPA Technology Advisor Tax and Accounting Technology Innovation Awards gewonnen. Meteen in het eerste jaar als deelnemer aan de Software Information Industry Association Codie Awards contest, was CCH Tax and Accounting leidend in haar sector met de meeste nominaties. Onder de geselecteerde CCH producten waren CCH Internet Tax Research NetWork, CCH Client Relate en Tax Tracker News. De selectie als finalist in deze prestigieuze award contest, is een erkenning van de kwaliteit en het innovatieve karakter van de informatie en software toepassingen van CCH.

Versterkte relaties met bestaande klanten en belangrijke nieuwe klanten kenmerkten tevens 2004, zoals het U.S. Department of Justice, het Administrative Office of the United States Courts en Moss Adams LLP, het grootste accountantskantoor met de hoofdzetel in het westen van de Verenigde Staten. In 2004 werden veel innovatieve samenwerkingsverbanden voortgezet of gevormd. CCH Tax and Accounting en Best Software maakten bijvoorbeeld bekend een overeenkomst te hebben gesloten voor de verstrekking van aanvullende producten en diensten voor hun klanten in de accountancybranche.

Financiële ontwikkelingen

In 2004 daalden de inkomsten met 8% naar €596 miljoen, versus €652 miljoen in 2003. De inkomsten uit Tax, Accounting & Legal stegen 1% in constante valuta's. De organische groei bedroeg 0,3%. De inkomsten uit Tax and Accounting profiteerde van een krachtige software-omzet en steeg in 2004 met 3%. De inkomsten uit de Legal unit vertoonden als gevolg van discontinueringen van producten een organische daling van 4%.

De gewone EBITA marge daalde in 2004 naar 23% ten opzichte van 26% in 2003, wat grotendeels het gevolg was van de wederopvoering van de eenmalige kostenbesparingen die in 2003 werden bereikt, alsook als gevolg van de extra uitgaven op productontwikkeling en het reorganisatie-programma dat gedurende het jaar aan momentum won. De lagere marge werd gecompenseerd door de goede prestaties van de software-unit van Tax and Accounting.

Kevin Robert
CEO Tax and Accounting
Verenigde Staten, 1956

Alvorens deze functie was Kevin Robers President en CEO van CCH Tax Compliance. Gedurende zijn loopbaan van meer dan 20 jaar bij CCH, was Kevin Robert werkzaam geweest in sales en marketing en heeft hij bijgedragen aan de ontwikkeling en lancering van zeer succesvolle producten. Voorbeelden hierbij zijn onze eerste web-based research service, CCH Internet Tax Research NetWork, en het kernproduct van de vennootschap, fiscale software genaamd ProSystem fx Tax. Tevens was hij director voor customer service bij CCH INCORPORATED, waar hij nieuwe systemen voor order management en customer service invoerde. De heer Robert heeft de graad bachelor van de University of New Orleans en een MBA van Pepperdine University, Malibu, Californië.

Robert Becker
CEO Legal
Verenigde Staten, 1954

Robert Becker is sinds januari 2004 CEO van Wolters Kluwer Legal. Voor hij bij Wolters Kluwer kwam, was hij werkzaam bij Jupiter Media Metrix, laatstelijk als CEO. Tot zijn uitgebreide managementervaring in de media en informatiediensten-sector behoort een dienstverband van 13 jaar bij The Thomson Corporation. Bij Thomson was hij President en CEO van Thomson's Intellectual Property and Automotive Group, Thomson & Thomson, Inc. en Thomson Transport Press, Inc. Voordat hij bij Thomson kwam, was de heer Becker Senior Vice President van Finance & Customer Operations/CFO bij Warren, Gorham and Lamont, Inc. De heer Becker heeft de graad Bachelor of Science van Marquette University en een MBA van de University of Connecticut.

Merken
Aspen, CCH INCORPORATED,
Kluwer Law International
ProSystem fx

Websites
www.aspenpublishers.com
www.cch.com
tax.cchgroup.com
www.kli.com
business.cch.com
health.cch.com
hr.cch.com
www.cch.ca

Wolters Kluwer

Legal, Tax & Regulatory Europe

Wolters Kluwer Legal, Tax & Regulatory Europe richt zich op het groeipotentieel van zes klantsegmenten: legal, fiscal/financial, human resources, public & government administration, health, safety & environment (HSE) en transport.

Bedrijfsactiviteiten

Veel van de merken van Legal, Tax & Regulatory Europe hebben internationaal aanzien, terwijl andere merken koplopers zijn op de lokale markten met vaak een lange historie. De meest bekende merken zijn:

- Croner.CCH
- IPSOA
- Kluwer
- La Ley
- Lamy
- Luchterhand
- Norstedts Juridik
- Teleroute

De divisie biedt een breed pakket aan klantspecifieke informatiebronnen, software en diensten.

In ieder land werkt Wolters Kluwer nauw samen met haar klanten om innovatie, maatwerk-onlineproducten en toegang tot belangrijke auteurs en opiniemakers mogelijk te maken.

Tot de belangrijkste klanten worden gerekend juridische dienstverleners, accountants- en administratiekantoren, regelgevers, financiële en HR-professionals, ondernemingen en overheidsinstellingen, verzekeraars, het bankwezen en effectenbedrijven. Legal, Tax & Regulatory Europe voorziet hen van gezaghebbende, accurate en betrouwbare content, software en dienstverlening in het gewenste medium, waar en wanneer zij maar willen.

Bereikte resultaten in 2004

Gedurende het jaar 2004 introduceerde Wolters Kluwer Legal, Tax & Regulatory Europe veel nieuwe producten en bleef de bestaande portfolio verbeteren:

- In Italië startte Unicredit een unieke dienst, Osra, voor het bedienen van 25.000 werknemers van een leidende Italiaanse Banking Group bij hun persoonlijke belastingaangifte (730/2004). De nieuwe uitgebreide oplossing voor advocatenkantoren, Suite Avvocato, werd ontwikkeld op grond van een modulaire benadering; ook de lancering van een nieuwe maandelijkse HR periodiek, Guida alle Paghe, werd op markt goed ontvangen;
- In Nederland werd Streetwise, een gecombineerd leerprogramma voor de Nederlandse politie, nu online aangeboden;
- In Duitsland waren succesvolle productlanceringen onder meer: Jurion Current Awareness Service, een unieke aanvullende internetdienst bedoeld voor en ontwikkeld in een partnership met de grootste Duitse advocatenkantoren, en "Steuer-Spar-Erklärung", een slimme belastingoplossing voor de B-to-C-Business;
- Het merk La Ley van Wolters Kluwer Spanje, bracht WKExplorer op de markt, een slimme zoekmachine voor juridische databases. CISS - Informatiediensten over belastingen, administratie en arbeidszaken, en een aantal nieuw boeken die in 2004 op de markt werden gebracht, genereerden een forse omzet, met name die over belastingwetgeving.
- In het Verenigd Koninkrijk begon Croner Information een serie succesvolle marktlançeringen van speciale online-producten met Croner-i Human Resources en Croner-i Health and Safety;
- In Polen levert LEX een juridische database op CD-rom. De verlengingen van producten van ABC vertoonden een opmerkelijke snelle stijging als gevolg van de integratie van het verkooppersoneel van LEX en ABC, alsmede krachtige productverbeteringen;

€ MILJOEN <i>(tenzij anders vermeld)</i>	2004	2003 ¹¹	Mutatie in %	Mutatie in % tegen constante koers
Netto omzet	1.296	1.371	(5)	(5)
Gewoon EBITA	183	217	(15)	(15)
Gewone EBITA marge (%)	14	16		
Investerings in vaste activa	30	30		
FTE's (gemiddeld)	7.731	8.504		

¹¹Vanaf 2004 rapporteert Wolters Kluwer conform de nieuwe organisatiestructuur. De cijfers over 2003 zijn herzien overeenkomstig de organisatiestructuur van 2004.

- In België werd Jura.be gelanceerd - een juridische online bibliotheek. Ruim 300.000 documenten bieden juridische professionals een volledig geïntegreerde wetgeving, jurisprudentie en doctrine;
- Lamyline Reflex is een juridische online-dienst die dagelijks wordt bijgewerkt en is gekoppeld aan 1,8 miljoen primaire Franse en EU bronnen met ca. 300.000 pagina's juridische commentaren.

In 2004 werden sterke strategische partnerships gesmeed, waardoor Croner Consulting de status van Associate Consultancy van het BSI (British Standards Institution) verwierf. Het Scandinavische bedrijf Norstedts Juridik AB en de Noorse Softwareprovider Mamut sloten een strategische overeenkomst om hun producten- en dienstenaanbod op het gebied van de segmenten belastingen, recht en financiën te verbreden. RED.es, het initiatief van de Spaanse overheid, en de online-producten van PRAXIS (Spanje), leveren elektronische tijdschriften aan ruim 17.500 scholen verspreid door het hele land.

In Italië is een strategische partner gevonden in de National Bar Association (CNF). Deze partnership resulteerde in een juridische databank voor alle Italiaanse advocaten, tezamen met hun procedures, en bevat tevens de juridische catalogus van Wolters Kluwer Italië met krachtige merken als Ippsoa, Cedam en OA Sistemi.

De overname van Telesoftware in Spanje, gekoppeld aan de prijswinnende Atres, versterkt de klantenrelaties, biedt end-to-end oplossingen en een uitbreiding van online-producten en -diensten. 2004 was tevens het jaar van de 25e verjaardag van Especial Directivos (Spanje) en het bedrijf markeerde dit jaar met een forse omzetstijging - de hoogste in de geschiedenis van het bedrijf -, zowel door nieuwe klanten als verlengingen van abonnementen. Het Britse product CCH TaxManager kreeg de hoofdprijs in de categorie beste belastingsoftware van de prestigieuze LexisNexis UK Tax Awards. De jury prees CCH TaxManager voor de "de reikwijdte van de

rapportagefaciliteiten en capaciteiten op het gebied van risicobeoordeling", en ontving felicitaties voor "de jarenlange blijvende ontwikkeling, om belastingadviseurs een betrouwbaar platform te bieden".

In 2004 begon Teleroute, ons pan-Europees bedrijf dat diensten levert op het gebied van transportinformatie, met het uitbreiden van diens activiteiten, zowel geografisch en organisatorisch als in termen van de portfolio van producten en diensten.

Financiële ontwikkelingen

In 2004 bedroegen de inkomsten voor de divisie €1.296 miljoen, en vertoonden daarmee een daling van 5% ten opzichte van 2003, grotendeels vanwege afstotingen (ten Hagen & Stam in Nederland en Bohmann in Oostenrijk). In verschillende landen, bijv. Italië, Midden-Europa, Spanje, Frankrijk en Scandinavië vertoonde 2004 een positieve toplinegroei in vergelijking tot 2003. In Nederland en België zijn de grote reorganisatieprogramma's goed verlopen. De organische groei in 2004 (-1,6%) werd belemmerd door de moeilijke marktomstandigheden in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en België. De gewone EBITA marge daalt van 16% naar 14%. De marge profiteerde van extra kostenbesparingen door de reorganisatie-initiatieven die in 2003 en 2004 werden geïmplementeerd. De impact van afstotingen, alsmede hogere reorganisatie- en productontwikkelingskosten resulteerde echter in een lagere gewone EBITA marge dan in 2003.

Rolv Eide

CEO Legal, Tax & Regulatory Europe
Norway, 1954

Rolv Eide is sinds november 2003 CEO van Wolters Kluwer Legal, Tax & Regulatory Europe. Voordat hij bij Wolters Kluwer kwam, was hij actief bij Tele Atlas Europe, alwaar hij sinds 2001 Chief Operating Officer was. Van 1985 tot 2001 werkte hij bij Dun & Bradstreet, laatstelijk als Executive Vice President. Zijn uitgebreide werkervaring in Europa omvat de ontwikkeling van elektronische platforms voor ondernemingen die cruciale bedrijfsinformatie nodig hebben. Zijn kennis van de business en technologie zorgen dat hij zeer goed in staat is verder invulling te geven aan de strategie van Legal, Tax & Regulatory Europe om de marktposities uit te breiden en operationele efficiëntie te realiseren door middel van shared services. De heer Eide heeft bedrijfskunde gestudeerd aan de University of Stockholm.

Brands

Croner.CCH, IPSOA, Kluwer, La Ley, Lamy, Luchterhand, Norstedts Juridik, Teleroute

Websites

www.croner.cch.co.uk
www.ipsoa.it
www.kluwer.nl
www.laley.net (La Ley)
www.lamy.fr
www.luchterhand.de
www.nj.se (Norstedts Juridik)
www.teleroute.com

Wolters Kluwer Education is koploper op het gebied van gedrukt en online onderwijsmateriaal voor het primair en secundair onderwijs en beroepsonderwijs en diensten op dit gebied in zeven Europese landen (Nederland, Zweden, Verenigd Koninkrijk, Duitsland, België, Oostenrijk en Hongarije).

Bedrijfsactiviteiten

Wolters Kluwer Education is een gerenommeerde leverancier van didactisch en overig studiemateriaal in de Europese onderwijswereld. Zij combineert content van een hoge kwaliteit met didactische kennis en state-of-the-art-technologie, om docenten en studenten nieuwe effectievere manieren van onderwijzen en leren te bieden. Wolters Kluwer Education werkt samen met andere vooraanstaande bedrijven om nieuwe richtingen op te gaan die waarde creëren voor haar klanten, en om haar positie als de beste leverancier van onderwijsoplossingen te versterken. Een aantal van de beste merken van Wolters Kluwer Education zijn:

- Bildungsverlag EINS
- digital spirit
- Jugend & Volk
- Liber
- Müszaki
- Nelson Thornes
- Wolters-Noordhoff
- Wolters Plantyn

Wolters Kluwer Education levert producten aan studenten, onderwijzers en docenten betreffende alle vakken in het primair en secundair onderwijs. Tevens worden producten op het gebied van het hoger en beroepsonderwijs aangeboden. Er zijn al ettelijke generaties Europeanen die onderwijs hebben genoten met behulp van deze merken.

Bereikte resultaten in 2004

Bijzondere nieuwe producten en duurzame successen van Wolters Kluwer Education in 2004 waren onder meer:

- Zeer innovatieve lesmiddelen voor natuurwetenschappen, Scientifica, van de leidende Britse uitgever van onderwijsmateriaal Nelson Thornes;
- De eerste release van "Fachschule Online", een gecombineerde leesoplossing voor extra onderwijs op het gebied van bedrijfs- en managementstudies in Duitsland;
- Het door Liber (Scandinavië) op de markt gebrachte Exec, een succesvolle en geheel nieuwe serie boeken gericht op alle managementniveaus;
- De Maths Hajdú-serie in Hongarije bleek favoriet te zijn onder 1.000 leerlingen/studenten die in een landelijk onderzoek naar de populairste boeken 80.000 vragen beantwoordden. Deze populariteit verklaart waarom deze boekenserie marktleider is met een marktaandeel van 32-46% in lager primair en 85-90% in hoger primair onderwijs;

€ MILJOEN <i>(tenzij anders vermeld)</i>	2004	2003	Mutatie in %	Mutatie in % tegen constante koers
Nettomzet	309	302	2	2
Gewoon EBITA	52	54	(5)	(5)
Gewone EBITA marge (%)	17	18		
Investerings in vaste activa	7	5		
FTE's (gemiddeld)	1.378	1.481		

- De Nederlandse onderwijsuitgeverij Wolters-Noordhoff behoudt zijn leidende positie binnen de atlasmarkt. De Grote Bosatlas bestaat sinds 1877 - sindsdien zijn daar meer dan 3 miljoen exemplaren van verkocht. In 2004 werd een nieuw lid van de Bosatlas-familie geïntroduceerd: de Wereld Bosatlas, waarvan in drie maanden ruim 21.000 exemplaren werden verkocht.

Digital spirit ontwikkelde samen met Siemens-VDO een e-learning opleidingsprogramma voor de (in 2005 door de EU-wetgeving verplichte) digitale tachograaf, en zij gaan dit programma nu gezamenlijk verkopen aan ondermeer Europese vrachtwagenchauffeurs, transportbedrijven, werkplaatsen en politie-eenheden. Partnerships hebben in 2004 geresulteerd in strategische bastions, waarin Wolters Kluwer werd erkend als Bosch's Europese voorkeurspartner op het gebied van onderwijs. Met innovatieve kernproducten voor de auto-industrie (999 producten met ingebouwde ICT-componenten) werd in dit marktsegment een groei van 16% bereikt.

In een e-learning joint venture met de Zweedse Organisatie van Vastgoedeigenaren heeft Liber Hermods een ontmoetingsplaats gecreëerd voor kennis, onderwijs, opleiding en competentieontwikkeling, en heeft daarmee het landelijk onderwijs in een gemeenschappelijke portal geëördineerd. Nelson Thornes heeft EXP Maths ontwikkeld in samenwerking met de Keele

University als onderdeel van een groot onderzoeksproject naar het gebruik van interactieve whiteboards voor wiskundeonderwijs dat op scholen uitgebreid is getest.

Nelson Thornes werd de exclusieve voorkeurspartner van de Assessment and Qualifications Alliance, de grootste examineringsraad in het Verenigd Koninkrijk. Dit maakt de ondersteunende materialen voor onderwijs in natuurwetenschappen van Wolters Kluwer de enige die officieel worden onderschreven. De overname door Nelson Thornes van BEAM is onderdeel van diens strategisch plan op lange termijn om de reputatie van het bedrijf als leverancier van innovatieve en creatieve oplossingen op alle onderwijsterreinen te vergroten, inclusief professionele ontwikkeling. De productportefolio van BEAM is eveneens onderdeel van de strategie van Nelson Thornes om nog meer e-learning oplossingen te leveren aan de onderwijssector.

Financiële ontwikkelingen

De inkomsten stegen met 2% van €302 miljoen in 2003 naar €309 miljoen in 2004.

De organische groei steeg 1%. In Nederland, presteerde voortgezet onderwijs goed, in hoofdzaak door het effect van de verandering van het curriculum. De gewone EBITA marge daalde van 18% naar 17%.

Harry Sterk
CEO Education
Nederland, 1960

Harry Sterk is sinds december 2001 CEO van Wolters Kluwer Education. Voordat hij bij Wolters Kluwer kwam, was hij Managing Director van EMAP Communications Netherlands en Board Member van EMAP Communications (UK). Sinds 1986 heeft hij een aantal functies bekleed die sterk gericht waren op de Europese markt. In combinatie met zijn uitgebreide ervaring in het senior management in de informatie-industrie, heeft hij leiding gegeven aan de uitbreiding van de productlijnen van Education naar diverse innovatieve elektronische onderwijstools. Harry Sterk heeft de BBA titel in bedrijfswetenschappen van de Nyenrode Business Universiteit en een MBA van Rotterdam Business School.

Merken

Bildungsverlag EINS, Jugend & Volk, Liber, Müszaki, Nelson Thornes, Wolters-Noordhoff, Wolters Plantyn

Websites

www.bildungsverlag1.de
www.digital-spirit.de
www.jugendvolk.co.at
www.liber.se
www.muszakiado.hu
www.nelsonthornes.com
www.wolters.nl
www.woltersplantyn.be

Risicobeheer

RISICOPROFIEL

Als internationale aanbieder van informatiediensten heeft Wolters Kluwer te maken met en beheerst zij diverse risico's, waaronder:

- ondernemingsrisico's, zoals de zeer concurrerende en snel veranderende aard van onze markten en veranderingen in de vraag naar onze producten, inbreuk op auteursrechten en het snel veranderende technologische klimaat;
- financiële risico's, zoals valuta- en renteschommelingen, en liquiditeits- en kredietrisico's.

ONDERNEMINGSRISICO'S

Wolters Kluwer heeft een risicobeheersingssysteem ingesteld en dit verankerd in haar bedrijfsactiviteiten. De vennootschap beperkt risico's door het voeren van een gedegen strategie en het aantrekken van de beste medewerkers. De strategie richt zich op het bedienen van professionals in informatie-intensieve sectoren op basis van abonnementen. De producten en diensten van Wolters Kluwer zijn voor deze professionals van wezenlijk belang. Dit betekent dat Wolters Kluwer actief is op stabiele markten waar voortdurend grote behoefte is aan actuele informatie, met name op zich snel ontwikkelende terreinen als wet- en regelgeving en compliance (fiscaal, juridisch), lesmethoden (educatief) en gezondheid (medisch). Auteursrechten en octrooien beschermen de portefeuille van Wolters Kluwer van informatie, software en diensten met een hoge toegevoegde waarde. De portefeuille is evenwichtig verspreid over marktsegmenten en geografische gebieden. Als onderdeel van de strategie is Wolters Kluwer bezig met de implementatie van een gecentraliseerd ICT-beheersingsmodel. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van gemeenschappelijke technische platform, alsmede van gemeenschappelijke backofficesystemen. Dit biedt Wolters Kluwer de mogelijkheid om binnen de gehele organisatie schaalvoordelen te realiseren.

FINANCIËLE RISICO'S

Zoals de meeste internationale ondernemingen, beheerst de vennootschap diverse financiële risico's, zoals valuta- en renterisico's en liquiditeits- en kredietrisico's. Fluctuerende wisselkoersen en rentetarieven kunnen van invloed zijn op de door Wolters Kluwer gepubliceerde resultaten. De vennootschap streeft er derhalve naar om de invloed van schommelingen in wisselkoersen en

rentetarieven op het nettoresultaat, het eigen vermogen en de kasstroom te beperken. Wolters Kluwer tracht dit zoveel mogelijk te doen door gebruik te maken van natuurlijke dekkingen, waarbij inkomsten en uitgaven in dezelfde valuta luiden, alsmede via het op elkaar afstemmen van activa en passiva. Indien geen natuurlijke dekking voorhanden is, wordt getracht hetzelfde effect te bereiken met behulp van financiële instrumenten. Daartoe zijn bandbreedtes en strenge beleids- en toezichtregels vastgesteld. Financiële instrumenten worden uitsluitend aangekocht of aangehouden ter afdekking van risico's, en met inachtneming van strenge autorisatieregels. De meeste van deze instrumenten komen in aanmerking voor hedge accounting als bedoeld in IAS 39. Voor nadere informatie over de financiële risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 19 van de geconsolideerde jaarrekening.

Valutarisico

Wolters Kluwer maakt onderscheid tussen twee soorten valutarisico's, te weten transactierisico's en translatierisico's. De transactierisico's die door de verschillende bedrijven van Wolters Kluwer worden gelopen, worden als beperkt beschouwd. De prijzen die Wolters Kluwer voor producten en diensten aan haar klanten berekend, luiden meestal in de lokale valuta van de klant. Gezien de aard van de bedrijfsactiviteiten luiden ook nagenoeg alle hiermee samenhangende kosten in dezelfde valuta. Er wordt weinig gebruikgemaakt van financiële instrumenten voor het afdekken van transactierisico's.

Een plotselinge waardedaling van 1% van de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro (in vergelijking met het niveau van 31 december 2004), waarbij alle andere variabelen constant blijven, zou het volgende effect hebben op de cijfers van de vennootschap:

EFFECT (BIJ BENADERING) € MILJOEN	
Netto omzet	(16)
Bedrijfsresultaat	(1)
Nettoresultaat	(1)
Eigen vermogen	(14)

Ter afdekking van de netto investeringen¹² in de Verenigde Staten heeft de vennootschap momenteel voor een hoofdsom van €595 miljoen

¹²Netto investeringen is gedefinieerd als het totaal van de investeringen in het eigenvermogen van, en de lange termijnvorderingen op, onze Amerikaanse houdstermaatschappij

(USD 651 miljoen) aan in Amerikaanse dollar luidende termijncontracten uitstaan, hetgeen overeenkomt met een balansdekking in Amerikaanse dollars van circa 30% (2003: circa 26%). De totale waarde van de valuta-termijncontracten tegen dagkoers (boekwaarde) was per ultimo 2004 €254 miljoen, waarvan circa €157 miljoen is gerealiseerd, hetgeen zal worden ontvangen in 2005 (€99 miljoen) en in 2006 (€58 miljoen).

De rentelasten zijn (door middel van financiële instrumenten) deels omgezet in Amerikaanse dollars. Van alle rentelasten is circa 38% te betalen in Amerikaanse dollars (over de hoofdsom). Een plotselinge koersval van de Amerikaanse dollar tegenover de euro met 1% ten opzichte van het koersniveau per 31 december 2004 zou een daling van het financieringsresultaat tot gevolg hebben van circa €0,2 miljoen, ervan uitgaande dat alle overige variabelen constant blijven.

Renterisico

Wolters Kluwer streeft ernaar de resultaten en de kasstroom tegen renteschommelingen te beschermen via het aantrekken van vast- of variabelrentende financiering, door gebruik te maken van derivaten (rente-swaps). Van de totale renteportefeuille (exclusief liquide middelen) is circa 24% variabelrentend en 76% vastrentend. Het streven is om een verhouding te bewerkstelligen van 67-75% vastrentend en 33-25% variabelrentend. Alle percentages worden berekend over de hoofdsom.

Indien de rente plotseling met 1% zou stijgen ten opzichte van het niveau per 31 december 2004, waarbij alle andere variabelen constant blijven, zouden de nettorentelasten in 2005 met circa €1 miljoen afnemen, vanwege de aanzienlijke liquiditeitspositie van de vennootschap. Het effect is gebaseerd op de uitstaande positie per jaareinde.

Liquiditeitsrisico

Ter beperking van het liquiditeitsrisico heeft Wolters Kluwer de volgende minimumeisen gesteld:

- Aflossing van langlopende schulden dient gelijkmatig in de tijd plaats te vinden;
- Financiering dient minimaal een jaar vóór de vervaldatum van alle langlopende leningen aangetrokken te worden;
- Minimale *headroom* (som van vrij beschikbare, gecommitteerde kredietfaciliteiten en liquide middelen) van €500 miljoen.

In juni 2004 heeft Wolters Kluwer een nieuwe multi-currency-kredietfaciliteit van €750 miljoen afgesloten ter vervanging van de bestaande kredietfaciliteit van USD 600 miljoen. De nieuwe kredietfaciliteit heeft een looptijd van vijf jaar met tweemaal een optie tot verlenging, waardoor de looptijd maximaal zeven jaar bedraagt. Aangezien Wolters Kluwer over een bedrag van €750 miljoen aan vrij beschikbare, toegezegde kredietfaciliteiten en een bedrag van €687 miljoen aan liquide middelen beschikt, was de *headroom* per ultimo 2004 circa €1,4 miljard, waardoor het liquiditeitsrisico van de vennootschap aanzienlijk is afgenomen. Ten behoeve van deze contracten zijn geen zekerheden verstrekt op goederen/onroerende zaken van de vennootschap.

Kredietrisico

Onder kredietrisico wordt verstaan het verlies dat geleden wordt als een wederpartij haar contractuele verplichtingen niet nakomt. Per 31 december 2004 waren er geen klanten met grote betalingsachterstanden aan Wolters Kluwer. Het beleid van Wolters Kluwer is erop gericht om bij financiële transacties zoveel mogelijk gebruik te maken van raamovereenkomsten onder ISDA (International Swap Dealers Association). Belegging van liquide middelen en de afsluiting van financiële transacties geschiedt zoveel mogelijk bij financiële instellingen met een hoge kredietbeoordeling. Bovendien zijn voor wederpartijen krediet-limieten vastgesteld.

RISICOBEEHER EN INTERNE CONTROLE

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de interne controle binnen Wolters Kluwer en heeft daarom systemen voor risicobeheer en interne controle geïmplementeerd. Doel van deze systemen is het identificeren van significante risico's waaraan de vennootschap wordt blootgesteld en een effectief beheer ervan, zodat kan worden voldaan aan de strategische en operationele doelstellingen van de onderneming, aan de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en om te voldoen aan de toepasselijke wet- en regelgeving. Het ontwerp van de interne controlesystemen is gebaseerd op het COSO-raamwerk. De aanbevelingen van COSO zijn erop gericht te voorzien in een redelijke mate van zekerheid. Dientengevolge kunnen deze systemen nooit absolute zekerheid bieden ten aanzien van het bereiken van de doelstellingen van de vennootschap of wezenlijke fouten, verliezen, fraude en overtreding van de toepasselijke wet- en/of regelgeving geheel voorkomen.

De vennootschap maakt gebruik van diverse mechanismen om het handhaven van systemen voor interne controle te waarborgen:

- Een uniforme cyclus voor de jaarplanning en verslaglegging, die bestaat uit een jaarlijks Business Development Plan (driejaarlijks strategisch plan) op divisie- en werkmaatschappijniveau, het jaarlijkse budget, driemaandelijke prognoses en een maandelijkse financiële rapportage;
- Periodiek worden bedrijfsbeoordelingen uitgevoerd, waarbij het C-niveau van de werkmaatschappijen en de divisie-directies de voortgang bespreken aan de hand van plan en acties voor het verlichten van bedrijfsrisico's;
- Uniforme (financiële) procedures en uniform beleid op dit gebied, daaronder begrepen bevestigingen bij de jaarrekening die periodiek ondertekend moeten worden door alle CEO's en CFO's van de divisies en werkmaatschappijen, alsmede betreffende corporate personeelsleden, onze kernwaarden en klokkenluidersregelingen;
- De vennootschap heeft een bedrijfsauditor en interne auditors om te zorgen voor naleving van het beleid en procedures alsmede het opsporen en aanpakken van problemen inzake de interne controle;
- Wolters Kluwer heeft een Internal Control Dashboard geïmplementeerd omvattende alle aanbevelingen en lopende zaken voortkomend uit managementbeoordelingen, alsook uit interne en externe audits. Deze zaken worden actief opgevolgd.

In 2004 hebben wij wederom veel aandacht besteed aan het instellen van gemeenschappelijke interne controlerichtlijnen binnen Wolters Kluwer. We hebben een administratieve organisatie opgezet waarmee het risicobeheersingsproces volgens het COSO-raamwerk (d.w.z. control environment, risk assessment, control activities, information and communication and monitoring) steeds kan worden herhaald en op geïntegreerde en gestructureerde wijze verloopt. De basis wordt gevormd door zogenaamde Generic Key Controls (dit zijn alle belangrijke bedrijfs- en financiële processen). Eind 2004 is het implementatieproces van de interne controlerichtlijnen nog in volle gang. Als onderdeel van deze activiteiten zijn er binnen onze systemen voor risicobeheer en interne controle gebieden geïdentificeerd die voor verdere verbetering vatbaar zijn en worden de nodige stappen genomen om deze verbeteringen door te voeren. Voor het volgen van het proces wordt gebruik gemaakt van een systeem (Internal Control Dashboard) en de Auditcommissie, de Raad van Commissarissen en de externe accountant zijn nauw betrokken bij de bewaking van de processen van de administratieve organisatie van Wolters Kluwer

en het bespreken van de bevindingen met het management. Op basis van het totale risicoprofiel van Wolters Kluwer, de status van het Internal Control Dashboard en overwegende de lopende implementatie van het interne controleraamwerk, is de Raad van Bestuur van mening dat de elementen voor beheer van interne risico's, alsook de controlesystemen aanwezig zijn. De vennootschap is momenteel betrokken in het implementatieproces en verwacht dit in de loop van 2005 af te ronden.

Binnen Wolters Kluwer worden het ontwerp en de effectiviteit van de systemen voor risicobeheer en controle permanent gecontroleerd op verbeterpunten in aansluiting op de voortdurende groei van de vennootschap en veranderingen in het risicoprofiel. De komende jaren zullen we een hoge prioriteit blijven geven aan het verbeteren van het ontwerp en de effectiviteit, en een verdere integratie van de risicobeheer- en controlesystemen in onze dagelijkse bedrijfsvoering om aldus te voorzien in een gestaag groeiende mate van redelijke zekerheid dat de betreffende risico's worden geïdentificeerd en beheerd.

Corporate governance

ALGEMEEN

Corporate Governance is een belangrijk onderwerp voor Wolters Kluwer. De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen zijn verantwoordelijk voor de corporate governance structuur van de vennootschap. Belangrijke stappen die gezet zijn op het gebied van corporate governance zijn onder meer:

- Er zijn nieuwe reglementen vastgesteld van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen, alsmede van de vaste commissies van de Raad van Commissarissen;
- Het bezoldigingsbeleid en het nieuwe Long-Term Incentive Plan voor de Raad van Bestuur zijn door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2004 vastgesteld respectievelijk goedgekeurd;
- De introductie van een klokkenluidersregeling;
- Een verdere verbetering van de interne risicobeheersings- en controlesystemen;
- Verbeterde transparantie door veel corporate governance gerelateerde informatie aan de website toe te voegen (www.wolterskluwer.com);
- Besloten is om houders van certificaten van aandelen tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2005 voor de eerste keer de mogelijkheid te bieden om volmacht aan derden te verlenen om namens hen te stemmen;

- Wijziging van de Administratievoorwaarden teneinde deze in overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code te brengen;
- Een voorstel tot aanpassing van de statuten van de vennootschap zal worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2005.

Wolters Kluwer leeft thans alle principes en best practice bepalingen uit de Nederlandse Corporate Governance Code (de Code) na, behoudens voorzover in dit hoofdstuk wordt aangegeven dat hiervan wordt afgeweken. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de hoofdlijnen van de corporate governance structuur van de vennootschap alsmede een uitleg van de afwijkingen van de Code. Corporate Governance zal worden besproken tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2005.

RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de strategie, het beleid, de doelstellingen en de resultaten van de vennootschap. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemt de leden van de Raad van Bestuur. Voor de procedure wordt verwezen naar het voorstel tot wijziging van de statuten van de vennootschap. De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur wordt vastgesteld door de Raad van Commissarissen op advies van de Selectie- en Remuneratiecommissie van de Raad van Commissarissen. In lijn met de Code zijn het bezoldigingsbeleid en het nieuwe Long-Term Incentive Plan (LTIP) voor de Raad van Bestuur vastgesteld respectievelijk goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2004. Volgens het LTIP kunnen de leden van de Raad van Bestuur certificaten van gewone aandelen verdienen na een periode van drie jaar. Verkrijging van de certificaten van aandelen is afhankelijk van duidelijke en objectief bepaalde drie-jaars doelstellingen die van tevoren zullen worden vastgesteld. Nadat de leden van de Raad van Bestuur certificaten van aandelen hebben verdiend, zijn zij niet verplicht deze voor een periode van vijf jaar of tot het einde van hun dienstverband aan te houden, zoals aanbevolen in de Code (*Best Practice Bepaling II.2.3*). Wolters Kluwer ziet geen reden om de leden van de Raad van Bestuur te verplichten om hun aandelen vijf jaar vast te houden, aangezien volgens het plan jaarlijks voorwaardelijke toekenningen zullen plaatsvinden en de leden van de Raad van Bestuur derhalve altijd voldoende stimulans zullen hebben om de lange termijn belangen van de vennootschap te waarborgen. Een vijf jaar lang durend verbod om de aandelen te verkopen voegt hier niets aan toe.

Aangezien de vennootschap in een competitieve internationale omgeving opereert, is het van essentieel belang om voldoende flexibiliteit te hebben met betrekking tot bezoldiging en arbeidsvoorwaarden wanneer nieuwe leden van de Raad van Bestuur worden benoemd. De vennootschap committeert zich daarom niet aan de Best Practice Bepalingen in de Code inzake benoeming van de leden van de Raad van Bestuur voor een periode van vier jaar en de maximale vergoeding bij onvrijwillig ontslag (*Best Practice Bepalingen II.1.1 en II.2.7*). In ieder geval zullen bestaande contracten met de huidige leden van de Raad van Bestuur worden geëerbiedigd.

Wolters Kluwer heeft een zeer streng Voorkennisreglement. De Raad van Bestuur mag slechts handelen in Wolters Kluwer effecten gedurende vier Open Perioden van twee weken, na publicatie van de jaarresultaten, halfjaar resultaten en kwartaal resultaten.

Er zijn ook beperkingen met betrekking tot het handelen in aandelen van bepaalde andere bedrijven in de sector. Volgens het Wolters Kluwer Voorkennisreglement zijn de leden van de Raad van Bestuur echter niet verplicht periodiek melding te doen aan de compliance officer van veranderingen in hun bezit aan effecten van andere Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen zoals aanbevolen in de Code (*Best Practice Bepaling II.2.6*). In de sector waarin Wolters Kluwer opereert, ontvangen leden van de Raad van Bestuur in het kader van de normale werkzaamheden doorgaans geen koersgevoelige informatie over andere Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen. De Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur zien er daarom geen toegevoegde waarde in om het handelen in aandelen van alle Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen door leden van de Raad van Bestuur te volgen.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

In tegenstelling tot de Raad van Bestuur, die belast is met de dagelijkse gang van zaken van de vennootschap, heeft de Raad van Commissarissen tot taak toezicht te houden op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Voorts adviseert de Raad van Commissarissen de Raad van Bestuur. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemt de leden van de Raad van Commissarissen. Momenteel zijn alle leden van de Raad van Commissarissen onafhankelijk van de vennootschap. Het aantal commissarissen van alle leden van de Raad van Commissarissen is zodanig beperkt dat een goede taakvervulling is gewaarborgd. Geen van de leden van de Raad van Commissarissen vervult meer

dan vijf commissariaten bij Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen, waarbij het voorzitterschap van een raad van commissarissen dubbel telt. Wolters Kluwer vindt het van belang dat de leden van de Raad van Commissarissen goed geïnformeerd zijn omtrent de bedrijven en de activiteiten van de vennootschap. Om dit te bereiken geven operationele managers, met inbegrip van de Chief Executive Officers van de Divisies, geregeld presentaties over hun bedrijven. Verder faciliteert de vennootschap bezoeken aan dochtervennootschappen en individuele besprekingen met staf- en lijnmanagers.

De beloning van de Raad van Commissarissen wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De beloning is niet afhankelijk van de resultaten van de vennootschap. Aan een Commissaris worden geen aandelen of opties toegekend bij wijze van bezoldiging. De vennootschap verstrekt voorts geen leningen aan haar Commissarissen. De leden van de Raad van Commissarissen zijn gebonden aan hetzelfde Voorkennisreglement als de leden van de Raad van Bestuur. Zij zijn niet verplicht periodiek melding te doen aan de compliance officer van veranderingen in hun bezit aan effecten van andere Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen zoals aanbevolen in de Code (*Best Practice Bepaling III.7.3*), om dezelfde reden als uiteengezet in de tekst over de Raad van Bestuur. Momenteel bezit geen van de leden van de Raad van Commissarissen effecten in Wolters Kluwer.

COMMISSIES

Als onderdeel van zijn verantwoordelijkheden richt de Audit Commissie zich onder meer op de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen en op de rol en het functioneren van de interne en externe accountants. De Audit Commissie bestaat uit tenminste drie leden. Tenminste een lid van de Audit Commissie is een financieel expert.

De Raad van Commissarissen heeft ook een Selectie- en Remuneratiecommissie geïnstalleerd. Aangezien benoemingen en beloning vaak nauw gerelateerd zijn, ziet de Raad van Commissarissen geen voordelen in het instellen van twee afzonderlijke commissies. Twee afzonderlijke commissies bestaande uit dezelfde leden zou slechts de administratieve werkzaamheden doen toenemen. Conform de Code, zal de voorzitter van de Raad van Commissarissen niet tevens de voorzitter van de Selectie- en Remuneratiecommissie zijn. De Selectie- en Remuneratiecommissie is in ieder geval verantwoordelijk voor het doen van voorstellen inzake het bezoldigingsbeleid

van de vennootschap en voor een voorstel aan de Raad van Commissarissen inzake de bezoldiging van de individuele bestuurders. De Commissie is ook verantwoordelijk voor het opstellen van selectiecriteria en benoemingsprocedures voor leden van de Raad van Commissarissen en Raad van Bestuur.

DE ALGEMENE VERGADERING VAN AANDEELHOUDERS

Ten minste een maal per jaar wordt een Algemene Vergadering van Aandeelhouders gehouden. De agenda van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders bevat in ieder geval het verslag van de Raad van Bestuur, de vaststelling van de jaarrekening, het bericht van de Raad van Commissarissen en het voorstel tot betaling van dividend of andere uitkeringen. Goedkeuring van het door de Raad van Bestuur gevoerde beleid en het door de Raad van Commissarissen uitgeoefende toezicht worden afzonderlijk in stemming gebracht.

Ingevolge het voorstel tot aanpassing van de statuten kunnen aandeelhouders en certificaathouders die alleen of gezamenlijk tenminste een half procent (0,5%) van het geplaatste kapitaal van Wolters Kluwer vertegenwoordigen of van wie de (certificaten van) aandelen alleen of gezamenlijk een waarde van tenminste €50 miljoen vertegenwoordigen, de Raad van Bestuur of Raad van Commissarissen verzoeken om onderwerpen op de agenda voor de Algemene Vergadering van Aandeelhouders te plaatsen.

Op de Beurs worden certificaten van gewone aandelen verhandeld (Certificaten). De Stichting Administratiekantoor Wolters Kluwer geeft Certificaten uit en houdt de onderliggende aandelen. De houders van Certificaten kunnen hun Certificaten onder alle omstandigheden en zonder beperking omwisselen in gewone aandelen. Bovendien krijgen houders van Certificaten onder alle omstandigheden het recht om te stemmen en zij kunnen volmacht aan derden geven om namens hen te stemmen, onafhankelijk van het aantal Certificaten dat zij houden. Certificering is derhalve geen beschermingsconstructie tegen onvriendelijke overnames. Het doel van de certificering is om te voorkomen dat door absentisme op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een (toevallige) minderheid van aandeelhouders de besluitvorming naar haar hand zet. Alle leden van het bestuur van de Stichting Administratiekantoor zijn onafhankelijk van de vennootschap. De administratievoorwaarden en statuten van het Administratiekantoor zijn in januari 2005 gewijzigd, teneinde ze in lijn te brengen met de Code. Conform de Code is in

februari 2005 een aparte vergadering van certificaathouders gehouden. Voor meer informatie over het Administratiekantoor wordt verwezen naar het verslag van de Stichting Administratiekantoor (pagina 45 van dit Jaarverslag). De enige constructie tegen onvriendelijke overnames bij Wolters Kluwer is de mogelijkheid van de Stichting Preferente Aandelen Wolters Kluwer om de optie op nieuw uit te geven preferente aandelen uit te oefenen. Dit geeft de Raad van Bestuur de mogelijkheid om overnamevoorstellen grondig te bestuderen en deze te vergelijken met alternatieven. De vennootschap is van mening dat dit in het belang van haar aandeelhouders en certificaathouders is. In dit verband is van belang op te merken dat alle bestuursleden van de Stichting Preferente Aandelen onafhankelijk zijn van de vennootschap.

ACCOUNTANTS

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit en volledigheid van de openbaar gemaakte financiële berichten. De Raad van Commissarissen ziet er op toe dat de Raad van Bestuur deze verantwoordelijkheid vervult. De externe accountant wordt benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Wolters Kluwer is van plan de benoeming van de accountant elke vier jaar op de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders te zetten, na de grondige beoordeling van het functioneren van de externe accountant. Naast deze grondige beoordeling zullen de Raad van Bestuur en de Audit Commissie jaarlijks aan de Raad van Commissarissen rapporteren over de ontwikkelingen in de relatie met de externe accountant. De Raad van Commissarissen kan de benoeming van de externe accountant voor het verstrijken van een periode van vier jaar op de agenda van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zetten indien dit nodig geacht wordt. Verwezen wordt naar het bericht van de Raad van Commissarissen (pagina 40 van het Jaarverslag) voor meer informatie omtrent de beoordeling van de externe accountant en het voorstel om de externe accountant weer te benoemen. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders kan vragen stellen aan de externe accountant over zijn verklaring omtrent de jaarrekening. De externe accountant woont de Algemene Vergadering van Aandeelhouders derhalve bij en is daarin bevoegd het woord te voeren. In 2004 is een nieuwe regeling met betrekking tot de onafhankelijkheid van de accountant aangenomen, die op de website is gepubliceerd (www.wolterskluwer.com). De interne accountant functioneert onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur. De externe accountant

en de Audit Commissie worden betrokken bij het opstellen van het werkplan van de interne accountant. Zij nemen ook kennis van de bevindingen van de interne accountant.

JURIDISCHE STRUCTUUR

De uiteindelijke moeder vennootschap van de Wolters Kluwer Groep is Wolters Kluwer nv. In 2002 heeft Wolters Kluwer nv de vrijwillige toepassing van de structuurregeling afgeschaft. Dientengevolge werd de structuurregeling van toepassing op Wolters Kluwer Nederland bv, de moeder vennootschap van de actieve Nederlandse dochter vennootschappen. Wolters Kluwer International Holding bv is de (in)directe moeder vennootschap van de actieve dochter vennootschappen die niet gevestigd zijn in Nederland.

VOORUITZICHTEN VOOR 2005

Aan het begin van 2005 zien wij dat onze inspanningen van 2004 duidelijk een momentum creëren. Het tweede jaar van onze driejarenstrategie begon met uitstekende verlengingscijfers en een blijvend hoog aantal abonnementen. Wij blijven investeren in nieuwe geavanceerde producten en diensten en de in 2004 afgeronde reorganisatie heeft Wolters Kluwer tot een krachtiger onderneming gemaakt met hoogpresterende werknemers door de nieuwe strategie. Dit geeft ons het vertrouwen dat wij goed op weg zijn de voor 2005 gestelde doelen te behalen.

Onze verwachte vooruitzichten voor Wolters Kluwer als geheel in 2005 zijn (in constante valuta's van een USD/euro 1,243):

- autonome toplinegroei van 1-2% (daaronder begrepen ca. €20 miljoen door het staken van minder winstgevend productlijnen)
- operationele marge van 15-16% voor buitengewone lasten van ca. €10 miljoen
- kasconversieverhouding van 95-105%
- vrij besteedbare kasstroom van ca. €250 miljoen
- rendement op geïnvesteerd kapitaal van 6-7%
- winst per aandeel van €0,92-€1,01, inclusief het effect van IFRS op financieringskosten van €15 miljoen.
- Verhoging van kostenbesparing doelstelling voor 2005 naar €80-€90 miljoen; €100-€110 miljoen voor de lange termijn.

Amsterdam, 1 maart 2005

Raad van Bestuur

Bericht van de Raad van Commissarissen

JAARREKENING

De Raad van Bestuur heeft de jaarrekening over het boekjaar 2004 aan de Raad van Commissarissen voorgelegd. Voorts heeft de Raad van Commissarissen kennis genomen van de rapporten en de verklaring van KPMG Accountants nv (zoals bedoeld in artikel 26 lid 3 van de statuten van de vennootschap) en hierover met de accountant van gedachten gewisseld.

Mede op grond van de rapporten hebben wij in aanwezigheid van de accountant de jaarrekening 2004 ondertekend. Wij stellen aandeelhouders voor de jaarrekening, die is opgenomen op pagina 53 en volgende van dit Jaarverslag, in de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 april 2005 vast te stellen. Goedkeuring van het door de Raad van Bestuur gevoerde beleid en het door de Raad van Commissarissen uitgeoefende toezicht worden apart geagendeerd. Voorgesteld wordt om een dividend uit te keren van €0,55 per gewoon aandeel, in contanten of ter keuze van de aandeelhouders of certificathouders in de vorm van (certificaten van) gewone aandelen. De omwisselverhouding voor een uitkering in (certificaten van) gewone aandelen zal op 25 april 2005 na beurs worden vastgesteld. Na goedkeuring door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal de uitkering per 27 april 2005 plaatsvinden. Deze uitkering is in lijn met het reserverings- en dividendbeleid dat apart zal worden besproken tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 april 2005.

ACTIVITEITEN

De Raad van Commissarissen heeft zeven keer vergaderd in 2004. Elke vergadering begon in afwezigheid van de Raad van Bestuur. Alle leden van de Raad van Commissarissen waren aanwezig bij minimaal vijf van de vergaderingen. Een van de vergaderingen werd gecombineerd met een werkbezoek aan de werkmaatschappijen in het Verenigd Koninkrijk, waar het lokale management een presentatie gaf. Conform de Nederlandse Corporate Governance Code, werd in afwezigheid van de Raad van Bestuur het functioneren van de Raad van Commissarissen en van de Raad van Bestuur en het functioneren van de individuele leden van de Raad van Commissarissen en van de Raad van Bestuur besproken. De Raad van Commissarissen sprak eveneens in afwezigheid van de Raad van Bestuur over de samenstelling van de Raad van Commissarissen, de Audit Commissie, de Selectie- en Remuneratiecommissie en de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur houdt de Raad van Commissarissen

nauwgezet op de hoogte omtrent de uitvoering van de driejarenstrategie en strategische aangelegenheden in het algemeen. De Raad van Commissarissen heeft in 2004 actief overleg over deze onderwerpen gevoerd met de Raad van Bestuur. Alle Divisie CEO's en een aantal managers van werkmaatschappijen hebben in 2004 één of meerdere presentaties aan de Raad van Commissarissen gegeven, teneinde de Raad van Commissarissen inzicht te geven in de strategische aangelegenheden van de bedrijven. De Raad van Commissarissen en de Audit Commissie zijn ook geïnformeerd omtrent de algemene en financiële risico's van de onderneming en de uitkomst van de beoordeling van de interne risicobeheersings- en controle systemen. Voor meer informatie omtrent interne risicobeheersings- en controlesystemen, wordt verwezen naar pagina 34 van het Jaarverslag. De nieuwe €750 miljoen multi-currency krediet faciliteit is door de Raad van Commissarissen goedgekeurd in 2004. Andere onderwerpen die besproken werden tijdens de vergaderingen van de Raad van Commissarissen, zijn de lange-termijn strategie van de vennootschap, acquisities en desinvesteringen, hedging en branding.

Voorts is de Raad van Commissarissen geïnformeerd over de nieuwe plannen met betrekking tot management development. De Raad van Commissarissen ondersteunt deze plannen volledig. In de loop van het jaar heeft de Raad van Bestuur de Raad van Commissarissen ingelicht over de gang van zaken en belangrijke ontwikkelingen en beslissingen. Naast de reguliere vergaderingen hebben de voorzitter en andere leden van de Raad van Commissarissen geregeld contact gehad met de voorzitter en andere leden van de Raad van Bestuur. De Raad van Commissarissen volgt de ontwikkelingen op het gebied van corporate governance nauwgezet. Er is een aparte vergadering gehouden met een afvaardiging van de Raad van Commissarissen waarin de implementatie van de nieuwe Nederlandse Corporate Governance Code binnen Wolters Kluwer werd besproken. De Raad van Commissarissen heeft nieuwe reglementen vastgesteld voor de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur, alsmede voor de Audit Commissie en voor de Selectie- en Remuneratiecommissie, teneinde deze in overeenstemming te brengen met de Corporate Governance Code. Voor meer informatie omtrent corporate governance en recente stappen die zijn genomen om de corporate governance te verbeteren, wordt verwezen naar pagina 36 van dit Jaarverslag.

AUDIT COMMISSIE

De Audit Commissie, bestaande uit de heren Westdijk (voorzitter), Baan, De Ruiter en Scheffers (benoemd in 2004), vergaderde vier keer in 2004, te weten ten tijde van de voorbereiding van de jaarcijfers, de halfjaarcijfers en de kwartaalcijfers. Deze vergaderingen werden bijgewoond door leden van de Raad van Bestuur, de externe accountant en stafmedewerkers. Belangrijke onderwerpen die aan de orde kwamen waren onder meer de financiële resultaten van de vennootschap, de International Financial Reporting Standards, pensioenen, interne risicobeheersings- en controlesystemen, de aanbevelingen en opmerkingen van de interne en externe accountants, het beleid met betrekking tot hedging, fiscale zaken, het beleid met betrekking tot de onafhankelijkheid van de externe accountant en de nieuwe €750 miljoen multi-currency krediet faciliteit. De Audit Commissie heeft gekeken naar de voorgestelde reikwijdte en benadering van de controle door de externe accountant, de beloning van de externe accountant, de onafhankelijkheid van de externe accountant alsmede de niet-controlewerkzaamheden die door de externe accountant zijn verricht.

BEOORDELING VAN DE EXTERNE ACCOUNTANT

In lijn met de Nederlandse Corporate Governance Code, heeft in 2004 een grondige beoordeling van de externe accountant plaatsgevonden. De beoordeling werd uitgevoerd via een uitgebreid proces, dat onder meer bestond uit diepgaande interviews met de voorzitters van de Audit Commissie en van de Raad van Commissarissen, leden van de Raad van Bestuur en belangrijke managers op zowel holding als Divisie niveau. Verder werden elektronische questionnaires ingevuld door belangrijke financiële managers van de werkmaatschappijen.

De Audit Commissie en de Raad van Bestuur hebben de Raad van Commissarissen geïnformeerd omtrent de uitkomsten van de beoordeling. Gebaseerd op deze uitkomsten doet de Raad van Commissarissen het voorstel om op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 14 april 2005 KPMG Accountants nv opnieuw te benoemen, voor een periode van vier jaar. De Raad van Commissarissen behoudt zich het recht voor de benoeming van de externe accountant op de agenda van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders te plaatsen voor het verstrijken van de periode van vier jaar, indien dit nodig wordt geacht.

content *in* context

Snelle en betrouwbare compliance

Naam
Steve Bowley
Positie
President en
Compliance Director
Bedrijf
William Scott & Company
Locatie
Verenigde Staten

'De effectenhandel is waarschijnlijk de meest gereguleerde sector in de Verenigde Staten, en misschien wel in de wereld', verklaart Steve Bowley, President en Compliance Director bij William Scott & Company. 'Ik ben ervoor verantwoordelijk dat onze

organisatie alle regels en wetten voor de effectenhandel naleeft, en dat wij een "WSP" handboek beschikbaar hebben waarin wordt uiteengezet hoe wij dit doen. Voordat wij met de securities oplossing van CCH, CCH Wall Street, gingen werken, was dit voor mij een zeer tijdrovende taak.'

'Met CCH Wall Street wordt, door middel van het beantwoorden van een reeks vragen over onze onderneming, automatisch een op ons afgestemd handboek gegenereerd en voltooid. Ik had op geen enkele wijze een dergelijk professioneel niveau in een handboek in mijn eentje kunnen realiseren', verklaart de heer Bowley. 'Een ander voordeel is dat het online wordt gepubliceerd. Dit betekent dat iedere werknemer van William Scott & Company toegang heeft tot het handboek en de regels

"CCH Wall Street vormt een integraal onderdeel van onze organisatie"

eventueel kan bekijken. CCH Wall Street vormt een integraal onderdeel van onze organisatie en ik verwacht dat dit zo zal blijven.'

SELECTIE- EN REMUNERATIECOMMISSIE

De Selectie- en Remuneratiecommissie kwam in 2004 twee keer bijeen. De commissie bestaat uit de heren Pennings (voorzitter), Baan en De Ruiter. De commissie heeft gesproken over het bezoldigingsbeleid van de Raad van Bestuur, met inbegrip van het basissalaris, het nieuwe Long-Term Incentive Plan (LTIP) en het Short-Term Incentive Plan. Tijdens de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 21 april 2004 is het bezoldigingsbeleid vastgesteld en het LTIP goedgekeurd.

De Raad van Commissarissen heeft op voorstel van de Selectie- en Remuneratiecommissie besloten het salaris van de individuele leden van de Raad van Bestuur in 2005 te verhogen. Voor meer informatie omtrent de beloning van de leden van de Raad van Bestuur wordt verwezen naar het Remuneratierapport op pagina 43 van dit Jaarverslag.

Gebaseerd op een aanbeveling van de Selectie- en Remuneratiecommissie, stelt de Raad van Commissarissen voor aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 14 april 2005 om de beloning van de leden van de Raad van Commissarissen in 2005 te verhogen.

Volgens het voorstel zal de jaarlijkse beloning als volgt zijn: €45.000 voor de voorzitter van de Raad van Commissarissen, €40.000 voor de plaatsvervangend voorzitter van de Raad van Commissarissen en €35.000 voor de overige leden. De vergoeding voor het lidmaatschap van de vaste commissies zal ongewijzigd blijven op €5.000 voor de voorzitters van de commissies en €4.000 voor de leden. De commissie heeft ook actief gezocht naar een nieuw lid van de Raad van Commissarissen in verband met het aftreden van de heer Westdijk in 2005. Dit heeft geresulteerd in de voordracht van de heer P.N. Wakkie als nieuw lid van de Raad van Commissarissen op de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 14 april 2005.

SAMENSTELLING

De leden van de Raad van Commissarissen worden benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Op de vergadering van vorig jaar die werd gehouden op 21 april 2004, werd de heer Van Miert herbenoemd als lid van de Raad van Commissarissen. Op dezelfde vergadering werd de heer Scheffers benoemd als lid van de Raad van Commissarissen.

De heer Westdijk zal na afloop van de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2005 aftreden als lid van de Raad van Commissarissen nadat hij drie termijnen van vier jaar lid van de Raad van Commissarissen is geweest.

De Raad van Commissarissen dankt de heer Westdijk voor zijn inzet gepaard aan een grote mate van deskundigheid en betrokkenheid bij de gang van zaken van de onderneming als lid van de Raad van Commissarissen.

De heer Van Miert zal de Raad van Commissarissen verlaten ten gevolge van de toenemende werkdruk met betrekking tot zijn andere werkzaamheden. De Raad van Commissarissen dankt de heer Van Miert voor zijn inzet.

Na zorgvuldige overweging stelt de Raad van Commissarissen voor om mevrouw Frost te herbenoemen als lid van de Raad van Commissarissen op de jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 april 2005. Bovendien stelt de Raad van Commissarissen voor om de heer P.N. Wakkie te benoemen als nieuw lid van de Raad van Commissarissen. De benoeming van de heer Wakkie past in het profiel van de Raad van Commissarissen op grond van zijn Nederlandse en internationale ervaring op het terrein van juridische zaken, corporate governance en regelgeving, alsmede zijn kennis van en ervaring met veel van de producten van Wolters Kluwer.

Voor meer informatie over elk lid van de Raad van Commissarissen in overeenstemming met de Nederlandse Corporate Governance Code, wordt verwezen naar pagina 10 van het Jaarverslag. Alle leden van de Raad van Commissarissen zijn onafhankelijk van de vennootschap zoals bedoeld in best practice bepaling III.2.2 van de Nederlandse Corporate Governance Code.

De Raad van Commissarissen dankt de heer Yarrington die eind 2004 is teruggetreden als lid van de Raad van Bestuur, voor zijn jarenlange toegewijde werkzaamheden voor Wolters Kluwer.

Tenslotte wil de Raad van Commissarissen op deze plaats graag de Raad van Bestuur en alle medewerkers bedanken voor hun inzet en samenwerking in het afgelopen jaar.

Amsterdam, 1 maart 2005

Raad van Commissarissen

H. de Ruiter, voorzitter

J.V.H. Pennings, plaatsvervangend voorzitter

A. Baan

A.J. Frost

K.A.L.M. Van Miert

H. Scheffers

N.J. Westdijk

Remuneratierapport

Het bezoldigingsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur over 2004 en volgende jaren en het Long-Term Incentive Plan zijn door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) op 21 april 2004 respectievelijk vastgesteld en goedgekeurd. Conform de aanbevelingen van de Nederlandse Corporate Governance Code zullen materiële wijzigingen in het bezoldigingsbeleid voor leden van de Raad van Bestuur van Wolters Kluwer aan de AVA ter vaststelling worden voorgelegd. Aangezien het bezoldigingsbeleid in 2005 geen materiële wijzigingen bevat, zal dit beleid niet worden geagendeerd tijdens de AVA op 14 april 2005. De bezoldiging van de afzonderlijke leden van de Raad van Bestuur wordt door de Raad van Commissarissen vastgesteld op basis van de aanbevelingen van de Selectie- en Remuneratiecommissie.

BEZOLDIGINGSBELEID RAAD VAN BESTUUR

Het door de Raad van Commissarissen voorziene bezoldigingsbeleid voor 2005 en volgende jaren is gelijk aan het op 21 april 2004 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders vastgestelde bezoldigingsbeleid. De bezoldiging van de Raad van Bestuur is gericht op koppeling van de prestaties van de individuele bestuurders aan de prestaties van de Vennootschap, vergroting van de betrokkenheid bij de Vennootschap op de lange termijn en werving en behoud van topmanagers. De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur is gebaseerd op onderzoek en analyses van internationaal erkende kantoren die gespecialiseerd zijn in bestuurdersbeloningen. Aangezien Wolters Kluwer een internationale organisatie is met een Raad van Bestuur waarin verschillende nationaliteiten zijn vertegenwoordigd, wordt de beloning van de bestuurders vastgesteld conform het beloningsniveau bij vergelijkbare Nederlandse, Europese en Amerikaanse ondernemingen.

De beloning van de Raad van Bestuur bestaat uit drie componenten: een basissalaris, een Short-Term Incentive Plan (STIP) (cash bonus) en een Long-Term Incentive Plan (LTIP) (prestatieaandelen). Het basissalaris wordt jaarlijks vastgesteld. De kortetermijn- en de langetermijncomponenten zijn prestatiegebonden. Het variabele deel van het beloningspakket beslaat het merendeel van de totale beloning van de Raad van Bestuur. Hiermee komt tot uitdrukking dat de beloning van het topmanagement rechtstreeks verband dient te houden met de prestaties waarmee waarde voor

de aandeelhouder wordt gecreëerd. Ingevolge het STIP ontvangen de leden van de Raad van Bestuur een cash bonus indien specifieke doelstellingen worden bereikt. De STIP-doelstellingen bestaan uit financiële criteria die gericht zijn op waardecreatie, zoals omzetgroei en vrij besteedbare kasstroom.

De leden van de Raad van Bestuur nemen deel aan de pensioenregelingen in hun land van herkomst, behalve in Nederland, waar gebruik gemaakt wordt van een afzonderlijke regeling gebaseerd op *defined contribution* (zie pagina 91 van dit jaarverslag). In Frankrijk is naast de aldaar geldende pensioenregeling een aanvullende pensioenverzekering afgesloten. Alle huidige leden van de Raad van Bestuur hebben een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd (pensionering daargelaten). De opzegtermijn ligt tussen 30 en 90 dagen. De Vennootschap voldoet niet aan de best-practice bepalingen uit de Corporate Governance Code met betrekking tot de benoeming van bestuursleden voor een termijn van vier jaar en de maximum uitkering bij onvrijwillig ontslag (zie de toelichting in het hoofdstuk over corporate governance op pagina 36 van dit jaarverslag). De bestaande arbeidsovereenkomsten met de leden van de Raad van Bestuur zullen worden nagekomen.

BEZOLDIGING RAAD VAN BESTUUR IN 2004

Op pagina 91 en 92 van dit jaarverslag is gedetailleerde informatie opgenomen omtrent de vaste en variabele beloningen en overige vergoedingen van de leden van de Raad van Bestuur. Het basissalaris van leden van de Raad van Bestuur is in 2004 niet gewijzigd. De in 2004 toegekende bonussen op grond van de in 2003 geleverde prestaties zijn gebaseerd op realisatie van het begrote gewoon nettoresultaat. Bij volledig behalen van de doelstellingen zou de uitkering 70% van het basissalaris zijn geweest; de werkelijke uitkering bedroeg 40% van het basissalaris. De doelstellingen voor 2004 (met uitbetaling in 2005) van het STIP voor de leden van de Raad van Bestuur zijn gebaseerd op de vrij besteedbare kasstroom, met een uitbetaling van 70% van het basissalaris voor prestaties conform doelstellingen en met een maximum uitbetaling van 90%. Het in maart 2005 uit te betalen bedrag zal 90% zijn van het basissalaris. Aangezien deze bonus betrekking heeft op de prestaties in 2004, is dit bedrag opgenomen in het totale beloningsbedrag voor 2004 zoals vermeld op pagina 91.

LONG-TERM INCENTIVE PLAN (LTIP)

RAAD VAN BESTUUR

Het nieuwe LTIP voor de leden van de Raad van Bestuur is op 21 april 2004 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders goedgekeurd. Met de implementatie van het LTIP worden organisatie en management afgestemd op strategische doelstellingen en wordt het creëren van aandeelhouderswaarde beloond. Het plan kent prestatieaandelen. Aan het begin van iedere periode van drie jaar vindt een voorwaardelijke toekenning van aandelen plaats. Het aantal aandelen dat na afloop van deze periode daadwerkelijk aan de leden van de Raad van Bestuur wordt toegekend, hangt volledig af van het behalen van vooraf vastgestelde prestatiecriteria.

PRESTATIECRITERIA

De toekenning van aandelen geschiedt op basis van de ontwikkeling van het totaal rendement voor aandeelhouders (Total Shareholder Return, hierna: TSR) van Wolters Kluwer ten opzichte van een groep van 15 ondernemingen in de sector. Onder TSR wordt verstaan de stijging van de aandelenkoers over een periode van drie jaar, inclusief herbelegd dividend. De groep van ondernemingen in de sector is als volgt samengesteld: Arnoldo Mondadori, Dow Jones & Company, Emap, Grupo PRISA, John Wiley & Sons, Knight Ridder, Lagardère, McGraw-Hill, Pearson, Reed Elsevier, Reuters, T&F Informa, Thomson, United Business Media en VNU.

In deze groep zijn de mediabedrijven vertegenwoordigd die zijn opgenomen in de Morgan Stanley Capital Index (MSCI), de door media-analisten meest gebruikte index. De Raad van Bestuur kan aan het einde van de termijn van drie jaar 0-150% van het aantal voorwaardelijk toegekende aandelen verdienen, afhankelijk van de gerealiseerde verbetering van het TSR ten opzichte van de groep van ondernemingen in de sector. Ingevolge het plan voor de eerste periode van drie jaar ontvangt de Raad van Bestuur 100% van de voorwaardelijk toegekende aandelen indien de TSR na deze periode dusdanig verbeterd is dat Wolters Kluwer naar het tweede kwartiel is opgeklommen (vijfde t/m achtste plaats). Het aantal voorwaardelijk aan de Raad van Bestuur toe te kennen aandelen wordt vastgesteld aan de hand van vergelijkbare marktinformatie van Nederlandse, Europese en Amerikaanse ondernemingen. Het exacte aantal voorwaardelijk toegekende aandelen voor de periode 2004-2006 staat vermeld op pagina 91 van dit jaarverslag. Of al dan niet aan de prestatiecriteria is voldaan, wordt

aan het einde van de termijn objectief vastgesteld door de accountant van de Vennootschap of door een onafhankelijke, door de Raad van Commissarissen aan te wijzen deskundige.

BEZOLDIGING SENIOR MANAGEMENT

De beloning voor senior managers bestaat uit een basissalaris, een STIP en een LTIP. Het STIP voor het senior management is gebaseerd op het behalen van specifieke, objectieve doelstellingen die gerelateerd zijn aan waardecreatie voor de aandeelhouder, zoals omzetgroei en kasstroom. De doelstellingen voor het LTIP van senior management zijn dezelfde als die voor de leden van de Raad van Bestuur.

Amsterdam, 1 maart 2005

Selectie- en Remuneratiecommissie

Verslag van de Stichting Administratiekantoor Wolters Kluwer

ACTIVITEITEN

In 2004 heeft het bestuur van de stichting drie keer vergaderd. Daarnaast was het bestuur aanwezig in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De algemene gang van zaken bij Wolters Kluwer en de jaarcijfers 2003 en de half jaarcijfers 2004 werden besproken met vertegenwoordigers van de Raad van Bestuur. Meer in het bijzonder werd onder meer aandacht besteed aan de uitvoering van de strategie, acquisities, de International Financial Reporting Standards en de prestaties van de Divisies. Hierdoor heeft het bestuur van het Administratiekantoor zich een goed beeld van de ontwikkelingen bij de vennootschap kunnen vormen. Alle aan het Administratiekantoor verschaft informatie was ten tijde van verstrekking publiekelijk bekend. Eén van de vergaderingen was geheel gewijd aan de Corporate Governance Code. Het onderwerp corporate governance kwam ook ter sprake tijdens de andere vergaderingen. Met betrekking tot corporate governance en de wijziging van de statuten en administratievoorwaarden van de stichting werd het bestuur geadviseerd door Mr. G.W.Ch. Visser (notaris).

Voorafgaand aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders in 2004 heeft het bestuur van de stichting de agenda voor deze vergadering besproken. Daarbij heeft het bestuur het voorstel om het bezoldigingsbeleid en het Long-Term Incentive Plan voor de Raad van Bestuur vast te stellen, respectievelijk goed te keuren, grondig bestudeerd. Bovendien hebben vertegenwoordigers van de Raad van Bestuur een groot aantal vragen van het bestuur van de stichting beantwoord. Met inachtneming van de vooraf ontvangen (publiekelijk bekende) informatie en de tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders gevoerde discussies, heeft het bestuur van de stichting na zorgvuldige afweging besloten alle voorstellen te steunen. Het bestuur van de stichting vertegenwoordigde 97,7% van het ter vergadering aanwezige stemgerechtigde kapitaal.

CORPORATE GOVERNANCE

Het bestuur van de stichting heeft uitgebreid (mondeling en schriftelijk) overleg gevoerd over de nieuwe Corporate Governance Code. Het bestuur onderschrijft het principe dat certificering van aandelen een middel is om te voorkomen dat door absenteïsme ter Algemene Vergadering

van Aandeelhouders een (toevallige) minderheid van aandeelhouders de besluitvorming naar haar hand zet. De administratievoorwaarden en statuten van de stichting zijn gewijzigd op 13 januari 2005, teneinde deze in lijn met de Corporate Governance Code te brengen. Alle certificaathouders kunnen hun certificaten onder alle omstandigheden onbeperkt omwisselen in gewone aandelen en hebben onder alle omstandigheden het recht om te stemmen tijdens aandeelhoudersvergaderingen. De certificering is daarom geen bescherming tegen onvriendelijke overnames. In dit verband wenst het bestuur te benadrukken dat hoewel de wet de mogelijkheid biedt om bij dreiging van een onvriendelijke overname certificering te gebruiken als beschermingsconstructie (door certificaathouders in een dergelijke situatie het recht te ontnemen om te stemmen), uit de administratievoorwaarden uitdrukkelijk volgt dat bij Wolters Kluwer van deze wettelijke mogelijkheid geen gebruik kan worden gemaakt. Ook in geval van (dreiging van) een onvriendelijke overname zullen alle certificaathouders onbeperkt hun stem kunnen uitbrengen. Bovendien zal het tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 april 2005 voor het eerst mogelijk zijn voor certificaathouders om derden een volmacht te geven namens hen te stemmen. Het bestuur van de stichting wil zoveel mogelijk bevorderen dat certificaathouders gebruik maken van de mogelijkheid om te stemmen en is voorstander van het zoveel mogelijk vereenvoudigen van de procedures. In dit verband wordt opgemerkt dat de vennootschap al enige jaren een registratiedatum hanteert. In lijn met de Corporate Governance Code, bepalen de nieuwe statuten van de stichting dat het Administratiekantoor zich bij de uitoefening van zijn stemrechten primair richt naar het belang van de certificaathouders, rekening houdend met het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Volgens de oude statuten werden twee van de vijf bestuursleden benoemd door de vennootschap. Het bestuur van de stichting heeft deze bepaling in lijn met de Corporate Governance Code aldus gewijzigd dat alle bestuurders door het bestuur zelf benoemd dienen te worden en dat alle bestuurders onafhankelijk van de vennootschap dienen te zijn. Conform de Corporate Governance Code heeft het bestuur van de stichting een vergadering van certificaathouders bijeengeroepen, die gehouden is op 1 februari 2005.

Op de vergadering was slechts 4,8% van het totaal gecertificeerde kapitaal aanwezig. Tijdens deze bijeenkomst werd het onderwerp corporate governance besproken.

Een grote meerderheid van het ter vergadering aanwezige kapitaal gaf aan vertrouwen in het bestuur van de stichting te hebben. Voorafgaand aan de vergadering heeft het bestuur een notitie opgesteld voor de certificaathouders, waarin werd aangegeven hoe het bestuur met de bepalingen inzake certificering uit de Corporate Governance Code zal omgaan. Deze notitie, alsmede de notulen van de certificaathoudersvergadering, kunnen gevonden worden op de website van de vennootschap.

De vennootschap voorziet het bestuur van de stichting regelmatig van relevante informatie. De vennootschap zal echter geen informatie aan de stichting verstrekken die niet algemeen bekend is.

In lijn met de Corporate Governance Code zal het bestuur jaarlijks een verslag publiceren dat op de website van de vennootschap zal worden geplaatst.

Ook de administratievoorwaarden, de statuten van de stichting, informatie over de bestuursleden en het rooster van aftreden zijn via de website te raadplegen.

De jaarlijkse beloning van de bestuursleden is vastgesteld op €9.000 voor de voorzitter en €7.000 voor de overige leden.

Indien de bestuursleden in een jaar meer dan drie vergaderingen bijwonen, zal de voorzitter €1.300 per extra vergadering ontvangen en de overige bestuursleden €1.000.

Overige kosten met betrekking tot het Administratiekantoor bestonden in 2004 uit administratiekosten (€65.120), verzekeringskosten (€2.675) en de kosten voor de accountant (€3.500).

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

In 2004 trad de heer L. Traas af aangezien de Corporate Governance Code voorschrijft dat bestuursleden maximaal drie termijnen van vier jaar zitting kunnen hebben in het bestuur van een administratiekantoor. De heer S.D. de Bree heeft de heer Traas opgevolgd als voorzitter van het bestuur. Het bestuur heeft de heer J.F. Th. Vugts benoemd als nieuw bestuurslid.

Het bestuur heeft het voornemen de heer H. Bolt als bestuurslid te herbenoemen tijdens de vergadering van het Administratiekantoor die gehouden zal worden op 6 april 2005. Conform de statuten van de stichting is een advertentie geplaatst in twee nationaal verspreide dagbladen en in de Officiële Prijscourant van Euronext Amsterdam nv, waarin de intentie om de heer Bolt te herbenoemen werd aangekondigd en waarin de houders van certificaten de mogelijkheid werd geboden schriftelijk andere personen voor te dragen.

De bestuursleden hebben de volgende functies (met inbegrip van de meest recente voormalige hoofdfunctie):

De heer S.D. de Bree: Voormalig Voorzitter Raad van Bestuur DSM nv, Voorzitter Raad van Commissarissen Stork nv, lid Raad van Commissarissen Siemens Nederland nv, Bestuurder Entergy Corporation, Voorzitter Stichting Preferente Aandelen Philips nv en Stichting Administratiekantoor van Aandelen Koninklijke Grolsch.

De heer H. Bolt: Voormalig lid Raad van Bestuur van CSM nv, Voorzitter Raad van Commissarissen Aegon Nederland nv en Vice Voorzitter Raad van Commissarissen Schuitema nv.

De heer S.C.J.J. Kortmann: Hoogleraar burgerlijk recht, Radboud Universiteit Nijmegen, Voorzitter bestuur Onderzoekcentrum Onderneming en Recht van deze universiteit, Raadsheer-plaatsvervanger in de Gerechtshoven te 's-Hertogenbosch en Arnhem, lid Raad van Commissarissen van SNS Reaal Groep nv, Kropman bv en Dela Coöperatie, Bestuursvoorzitter Stichting Administratiekantoor Preferente Aandelen Randstad Holding nv en Stichting Preferente Aandelen Fugro, bestuurder Stichting Continuïteit ING nv, Stichting Administratiekantoor van Aandelen Koninklijke Grolsch, Stichting Administratiekantoor SNS REAAL Groep nv, Stichting Preferente Aandelen Koninklijke Nedlloyd Groep en Stichting Preferente Aandelen DSM, alsmede Voorzitter of bestuurder van enige stichtingen die zich richten op de opleiding van juristen.

De heer A.H.J. Risseeuw: Voormalig Voorzitter Raad van Bestuur Getronics nv, Voorzitter Raad van Commissarissen KPN nv, Intergamma bv, Samas-Groep nv en Groeneveld bv, lid Raad van Commissarissen Heineken nv en Blokker Holding bv, lid Raad van Toezicht TNO Delft, bestuurder Administratiekantoor ING nv en Stichting Administratiekantoor Preferente Aandelen Randstad Holding nv, lid Raad van Advies Deloitte & Touche.

De heer J.F.Th. Vugts: Voormalig Voorzitter Raad van Bestuur SNS REAAL Groep nv, Voorzitter Raad van Commissarissen Alewijnse Holding bv, DKZET Offsetrotatie bv en MercaChem bv, lid Raad van Commissarissen Van Grinsven Drukkers bv en Tennet bv, lid bestuur Stichting Katholieke Universiteit Nijmegen.

CERTIFICATEN VAN AANDEEL

In 2004 verliepen uitgifte en roeyement van certificaten als volgt:

Per 31 december 2003 in administratie	282.717.094
Uitgifte in verband met stockdividend	5.397.251
Uitgifte tegen gewone aandelen	625.126
Royement	-
Per 31 december 2004 in administratie	288.739.471

Per balansdatum was 97% van het geplaatste gewone aandelenkapitaal gecertificeerd.

Amsterdam, 1 maart 2005

**Bestuur van de Stichting Administratiekantoor
Wolters Kluwer**

S.D. de Bree, *voorzitter*

H. Bolt, *plaatsvervangend voorzitter/
plaatsvervangend secretaris*

S.C.J.J. Kortmann, *secretaris*

A.H.J. Risseeuw

J.F.Th. Vugts

VERKLARING

De Raad van Bestuur van Wolters Kluwer nv en het bestuur van de Stichting Administratiekantoor Wolters Kluwer verklaren hiermede dat naar hun gezamenlijk oordeel is voldaan aan de ten aanzien van de onafhankelijkheid van bestuurders gestelde eisen als bedoeld in Bijlage X bij het Fondsenreglement van Euronext Amsterdam nv.

Amsterdam, 1 maart 2005

**Raad van Bestuur
Bestuur van de Stichting Administratiekantoor
Wolters Kluwer**

Contactgegevens:

**Bestuur van de Stichting Administratiekantoor
Wolters Kluwer**

p/a Apollolaan 153

Postbus 75248

1070 AE Amsterdam

Nederland

e-mail: trustoffice@wolterskluwer.com

Grotere interactiviteit in het klaslokaal

Naam
Sam Thompson
Positie
Sectiehoofd Wiskunde
Bedrijf
Acklam Grange School
Locatie
Verenigd Koninkrijk

Acklam Grange is sinds 2003 gespecialiseerd in wiskunde- en computeronderwijs. Het Sectiehoofd Wiskunde, Sam Tompson, vertelt, 'We hebben *EXP Maths* van Nelson Thornes vanaf het begin gebruikt en dit doen we nog steeds. Ondanks het feit dat er veel alternatieve producten voorbij zijn gekomen, blijft de prijs-kwaliteitsverhouding van *EXP* uitstekend.'

EXP Maths is ontwikkeld in samenwerking met de Engelse Keele University als onderdeel van een belangrijk onderzoeksproject naar het gebruik van het interactieve schoolbord in het wiskundeonderwijs; dit programma is uitvoerig getest op scholen. Aldus mevrouw Thomson, 'EXP heeft wiskunde tot leven gebracht. Het heeft

content *in* context

onze manier van lesgeven veranderd en de leerlingen nemen nu veel actiever deel aan de lessen.

"Nelson Thornes' *EXP Maths* heeft onze manier van lesgeven veranderd"

Zij vinden het geweldig om naar voren te komen in de klas en *EXP* op het interactieve schoolbord te gebruiken. Een van onze leerlingen vatte het onlangs als volgt samen, "Wiskundelessen zijn nu echt interessant en we vinden het echt leuk." *EXP Maths* heeft de motivatie in de klas absoluut verbeterd en blijft een belangrijke rol spelen in het verhogen van de resultaten.'

Verslag van de Stichting Preferente Aandelen Wolters Kluwer

ACTIVITEITEN

In 2004 heeft het bestuur van de stichting twee maal vergaderd. Tijdens deze vergaderingen kwamen onder meer de jaarcijfers 2003, de resultaten over het derde kwartaal van 2004 en de algemene gang van zaken bij Wolters Kluwer aan de orde. Verder besprak het bestuur van de stichting de algemene ontwikkelingen met betrekking tot corporate governance en de implementatie van de Corporate Governance Code bij Wolters Kluwer. De stichting verwierf geen preferente aandelen in het verslagjaar.

UITOEFENING OPTIE

De optie op preferente aandelen is thans nog de enige constructie bij Wolters Kluwer die beschouwd kan worden als bescherming tegen onvriendelijke overnames. De stichting mag de optie zodanig uitoefenen dat het aantal genomen preferente aandelen maximaal gelijk is aan 100% van het aantal geplaatste gewone aandelen op het moment van uitoefening. Uitoefening van de optie geeft de Raad van Bestuur de mogelijkheid om voorstellen grondig te bestuderen en deze te vergelijken met alternatieven.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

In 2004 trad de heer H.G. Bouwman af volgens rooster. Hij werd herbenoemd. Het bestuur bestaat geheel uit niet met Wolters Kluwer verbonden personen als bedoeld in Bijlage X bij het Fondsenreglement van Euronext Amsterdam nv.

Amsterdam, 1 maart 2005

Bestuur van de Stichting Preferente Aandelen Wolters Kluwer

J.C.T. van der Wielen, *voorzitter*

S. Bergsma

R.W.J.M. Bonnier

H.G. Bouwman

E.J.J.C. van Groeningen

VERKLARING

De Raad van Bestuur van Wolters Kluwer nv en het bestuur van de Stichting Preferente Aandelen Wolters Kluwer verklaren hiermede dat naar hun gezamenlijke oordeel is voldaan aan de ten aanzien van de onafhankelijkheid van de bestuurders gestelde eisen als bedoeld in Bijlage X bij het Fondsenreglement van Euronext Amsterdam nv.

Amsterdam, 1 maart 2005

Raad van Bestuur

Bestuur van de Stichting Preferente Aandelen Wolters Kluwer

Verslag van de Trustee

1% converteerbare niet-achtergestelde obligatielening 2001 verschuldigd per 2006 oorspronkelijk groot €700 miljoen ten laste van Wolters Kluwer nv

Ter voldoening aan het bepaalde in III, artikel 2 van de op 30 november 2001 voor Mr. C.J. Groffen, praktijkhoudend te Amsterdam, verleden trustakte, brengen wij onderstaand verslag uit.

Tenzij eerder ingekocht, afgelost of geconverteerd conform het bepaalde in de trustakte zullen de obligaties tegen 107,88% worden afgelost op 30 november 2006. De obligaties zijn tot en met 16 november 2006 converteerbaar in certificaten van gewone aandelen Wolters Kluwer nv met een nominale waarde van €0,12 tegen een conversiekoers die thans €31 bedraagt. Gedurende het verslagjaar is voor een nominaal bedrag van €67.905.000 obligaties door de vennootschap ingekocht. Per 31 december 2004 bedroeg het uitstaande bedrag van de lening €422.128.000.

Ter voldoening aan het bepaalde in I, artikel 9 van de trustakte zijn ten name van de Trustee zoveel certificaten van aandelen gedeponereerd als nodig is om volledige conversie van alle uitstaande obligaties mogelijk te maken.

Wolters Kluwer nv is bevoegd de lening geheel vervroegd af te lossen:

1. op voorwaarde dat in een aaneengesloten periode van 30 beursdagen de slotkoers van de certificaten van aandelen Wolters Kluwer nv op Euronext Amsterdam op 20 beursdagen tenminste 130% van de dan geldende conversiekoers heeft bedragen;
2. indien tenminste 85% van de lening is geconverteerd of ingekocht.

In het geval van een 'Change of Control' als bedoeld in I, artikel 4.g, 5.c en 17 van de trustakte zullen obligatiehouders in de gelegenheid worden gesteld hun obligaties vervroegd af te (laten) lossen per de door Wolters Kluwer nv alsdan vastgestelde datum, tegen een gefixeerd bedrag per obligatie dat wordt vastgesteld conform I, artikel 5 van de trustakte, met rente tot die datum.

Amsterdam, 1 maart 2005

N.V. Algemeen Nederlands Trustkantoor ANT

L.J.J.M. Lutz, Algemeen directeur

Informatie voor aandeelhouders

AANDELENKAPITAAL

De gewone aandelen hebben een nominale waarde van €0,12. Het aantal uitstaande gewone aandelen bedroeg 297.673.617 per 31 december 2004 (2003: 292.051.797). Het gewogen gemiddelde aantal verwaterde gewone aandelen ter berekening van de verwaterde winst per aandeel bedroeg 310,1 miljoen (2003: 309,3 miljoen). *Out of the money* aandelenopties zijn hierin niet begrepen. Indien met deze aandelenopties wel rekening wordt gehouden, komt het totale gewogen gemiddelde aantal verwaterde aandelen uit op 318,9 miljoen (2003: 318,7 miljoen).

MARKTKAPITALISATIE PER 31 DECEMBER 2004

Op basis van de uitstaande gewone aandelen: €4,4 miljard (2003: €3,6 miljard).

BEURSNOTERINGEN

Amsterdam (Euronext Amsterdam: WLSNC.AS, fondscode 39588, ISIN-code NL0000395887) en Frankfurt: certificaten van gewone aandelen Wolters Kluwer. Verenigde Staten (*over-the-counter*, WTKWY, CUSIP No. 977874 20 5): *American Depositary Receipts*.

ADMINISTRATIEKANTOOR ADR'S

Morgan Guaranty Trust Company
60 Wall Street, New York, NY 10260, United States

OVERIGE EFFECTEN WOLTERS KLUWER

Wolters Kluwer obligaties genoteerd in Amsterdam:

- 6,250% achtergestelde obligaties, 1997/2007, NLG 500 miljoen (€226 miljoen) uitgegeven en uitstaand (ISIN-code XS0076781425)
- 5,250% obligaties, 1998/2008, NLG 500 miljoen (€227 miljoen) (ISIN-code NL0000121911)
- 5,125% achtergestelde obligaties, 1998/2005, NLG 400 miljoen (€182 miljoen) uitgegeven en uitstaand (ISIN-code XS0092962710)
- 6,875% perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties 2001 €225 miljoen uitgegeven en uitstaand (ISIN-code NL0000119105)

Wolters Kluwer converteerbare obligaties genoteerd in Amsterdam:

- 1,000% converteerbare niet-achtergestelde obligaties, 2001/2006, €700 miljoen uitgegeven; €422 miljoen uitstaand (ISIN NL0000119634)

Wolters Kluwer obligaties genoteerd in Amsterdam en Luxemburg:

- 5,500% obligaties, 1999/2006, €750 miljoen uitgegeven; €214 miljoen uitstaand (ISIN-code XS0101766110)
- 6,125% obligaties, 2000/2005, €550 miljoen uitgegeven; €170 miljoen uitstaand (ISIN-code XS0121316235)
- 5,125% obligaties, 2003/2014, €700 miljoen uitgegeven en uitstaand (ISIN-code XS0181273342)

GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN AANDEELHOUDERS

De meerderheid van de aandelen Wolters Kluwer (75%) is in handen van institutionele beleggers. Met ruim 500 institutionele beleggers in 25 landen is het aandelenbezit sterk internationaal gespreid. Gezamenlijke beleggers in Noord-Amerika hadden in 2004 een belang in de vennootschap van 40% (2003: 35%), tegen een belang van 58% van Europese beleggers (2003: 62%). De onderstaande tabel geeft bij benadering de geografische spreiding van de aandeelhouders aan per 31 december 2004, vergeleken met het voorafgaande jaar.

AANDEELHOUDERS IN %	2004	2003
Noord-Amerika	40	35
Nederland	20	24
Verenigd Koninkrijk	28	24
België/Luxemburg	1	2
Zwitserland	2	2
Frankrijk	4	3
Scandinavië	-	1
Duitsland	2	3
Overige	3	6
TOTAAL	100	100

KAPITAALBELANGEN GROTER DAN 5%

Volgens de definitie in de

Wet Melding Zeggenschap (WMZ):

- Internationale Nederlanden Groep nv: 9,4%, melding d.d. 28 februari 1992.

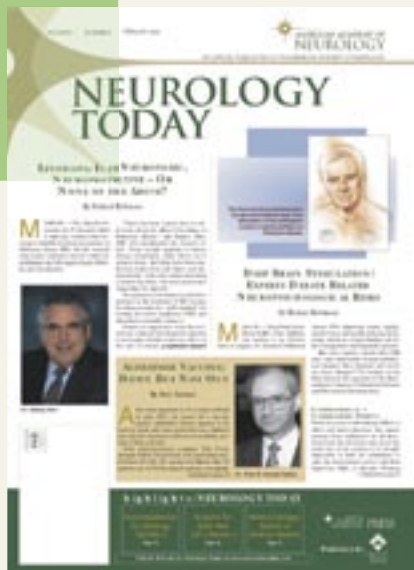
Partners in groei

Naam
Bruce Polsky

Positie
Chief Executive Officer

Bedrijf
AAN Press, The American
Academy of Neurology

Locatie
Verenigde Staten

'De lancering van *Neurology Now*, ons nieuwe tijdschrift voor neurologische patiënten, zou niet mogelijk zijn zonder de operationele en financiële steun van Wolters Kluwer bedrijf Lippincott Williams & Wilkins', zegt de Chief Executive Officer van de American Academy for Neurology Press, Bruce Polsky. 'Uitgeverijervaring en de bereidheid te investeren in groei in de gezondheidsmarkt zijn doorslaggevende elementen die Wolters Kluwer in ons partnerschap inbrengt. Combineer dit met het intellectuele eigendom van de Academy en de loyaliteit van haar leden, dan zijn we ervan overtuigd dat deze uitgave, het eerste breed georiënteerde tijdschrift voor neurologie, zelfs het geweldige succes van onze laatste gezamenlijke uitgave, *Neurology Today*, achter zich zal laten.'

'Een van de dingen die neurologie zo boeiend maakt', zo vervolgt de heer Polsky, 'is het feit dat ongeveer één op de zes Amerikanen wel één of andere neurologische aandoening heeft, of dat nu gaat om Alzheimer, epilepsie, multiple sclerose of migraine. In de Verenigde Staten alleen al hebben zo'n 50 miljoen mensen een neurologische aandoening.'

'In het verleden was neurologie een gebied waar een neuroloog weliswaar een diagnose kon vaststellen maar verder niet zo veel aan de – vaak chronische en slopende - ziekte zelf kon doen. Het verschil met nu is dat er dankzij een aantal medische vorderingen, behandelingen mogelijk zijn die er ofwel toe bijdragen dat de ziekte minder progressief verloopt ofwel de ziekte een stuk dragelijker maken. Gezien de snelheid van vorderingen en de werkzaamheid van een aantal nieuwe behandelingen, vonden we dat de tijd rijp was om een patiëntentijdschrift te lanceren.'

Met bijna 19.000 leden in totaal, waarvan 4.500 in het buitenland, is de non-profitorganisatie American Academy of Neurology de grootste organisatie van neurologen ter wereld. Missies van de Academy zijn o.a. het verder ontwikkelen en bieden van educatie aan artsen, het bevorderen van geldinzameling voor onderzoek, de onderzoeksresultaten vervolgens verspreiden en het definiëren van op bewijzen gebaseerde praktijkrichtlijnen voor neurologie. Centraal aan al deze initiatieven staat het uiteindelijke doel de kwaliteit van leven voor patiënten en hun zorgverleners te verbeteren.

"In de Verenigde Staten alleen al hebben zo'n 50 miljoen mensen een neurologische aandoening"

'We zijn ervan overtuigd dat Wolters Kluwer garant staat voor een krachtige en duurzame samenwerking met de Academy', zegt de heer Polsky. Met vijftientig jaar ervaring in de uitgeverijbranche, verkeert hij in een ideale positie om de diensten die Wolters Kluwer biedt te kunnen evalueren. 'Ze kennen een vernieuwde esprit de corps en zijn eensgezind gericht op het implementeren van strategische initiatieven die wezenlijk bijdragen aan de groei van onze partnerschap.'

Neurology Now zal vanaf april 2005 zowel gedrukt als online per kwartaal gepubliceerd worden. De onlineversie zal vrij toegankelijk zijn om zoveel mogelijk patiënten en zorgverleners te kunnen bereiken – een gebruikelijke praktijk bij de Academy, legt de heer Polsky uit, 'Het fundament van de missie van de Academy is het welzijn van patiënten en zorgverleners. Wij zijn van mening dat het gratis aanbieden van *Neurology Now* aan het publiek een ideale manier is om deze missie te bevorderen.'

Jaarrekening 2004

- 55 Geconsolideerde winst- en verliesrekening
- 56 Geconsolideerde balans
- 58 Geconsolideerd kasstroomoverzicht
- 59 Samenvatting van
belangrijke waarderingsgrondslagen
- 65 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
- 94 Jaarrekening Wolters Kluwer nv

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

€ MILJOEN	2004		2003	
Netto omzet (Noot 2)		3.261		3.436
Kostprijs van de omzet		1.243		1.354
BRUTO-OMZETRESULTAAT		2.018		2.082
Verkoopkosten	532		523	
Algemene beheerskosten				
- Algemene operationele kosten (Noot 5)	965		949	
- Amortisatie goodwill en uitgaverechten (Noot 6)	238		423	
- Bijzondere herstructureringslast (Noot 7)	44		96	
Som der bedrijfslasten		1.779		1.991
BEDRIJFSRESULTAAT		239		91
Resultaat desinvesteringen (Noot 3/8)		71		23
Opbrengst van effecten (Noot 9)		6		-
Rentebaten		14		33
Rentelasten		(111)		(147)
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN		219		0
Belastingen (Noot 10)		(85)		(64)
Aandeel in winst/(verlies) van ondernemingen waarin wordt deelgenomen (Noot 14)		1		(3)
RESULTAAT NA BELASTINGEN		135		(67)
Aandeel derden (Noot 11)		-		(2)
NETTORESULTAAT		135		(69)
Winst per aandeel (€)		0,46		(0,24)
Verwaterde winst per aandeel (€)		0,46		(0,24)

Alle bedragen in deze jaarrekening luiden in miljoenen euro's, tenzij anders vermeld.

Geconsolideerde balans

VOOR WINSTBESTEMMING

€ MILJOEN PER 31 DECEMBER	2004		2003	
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa (Noot 12)	2.639		3.042	
Materiële vaste activa (Noot 13)	208		243	
Financiële vaste activa (Noot 14)	97		14	
TOTAAL VASTE ACTIVA		2.944		3.299
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorraden (Noot 15)	134		146	
Vorderingen (Noot 16)	1.031		1.195	
Liquide middelen (Noot 17)	687		404	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	1.852		1.745	
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Leveringsverplichtingen	586		617	
Handelscrediteuren	318		268	
Overige kortlopende schulden (Noot 18)	800		468	
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	1.704		1.353	
WERKKAPITAAL		148		392
WERKZAAM VERMOGEN		3.092		3.691

€ MILJOEN PER 31 DECEMBER	2004		2003	
LANGLOPENDE SCHULDEN (Noot 19)				
Achtergestelde obligaties	227		410	
Obligaties	1.142		1.312	
Converteerbare obligaties	422		490	
Perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties	225		225	
Schulden aan kredietinstellingen	77		84	
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN		2.093		2.521
VOORZIENINGEN (Noot 20)		218		306
GROEPSVERMOGEN				
Geplaatst aandelenkapitaal	36		35	
Agioreserve	91		92	
Reserve niet-uitkeerbare omrekeningsverschillen	(148)		-	
Overige reserves	661		803	
Onverdeeld nettoresultaat	135		(69)	
EIGEN VERMOGEN (Noot 21)		775		861
Aandeel derden (Noot 11)		6		3
TOTAAL GROEPSVERMOGEN		781		864
TOTAAL FINANCIERING		3.092		3.691

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

€ MILJOEN	2004		2003	
Bedrijfsresultaat	239		91	
Afschrijvingen	103		112	
Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238		423	
Bijzondere herstructureringslast	44		96	
Autonome mutaties in werkkapitaal	107		34	
KASSTROOM UIT BEDRIJFSOPERATIES		731		756
Betaalde financieringskosten	(62)		(134)	
Betaalde vennootschapsbelasting	(83)		(106)	
Aanwending van reorganisatievoorzieningen	(55)		(24)	
Overige	3		8	
		(197)		(256)
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		534		500
Netto-investeringen in vaste activa	(73)		(92)	
Aanwending van acquisitievoorzieningen	(5)		(15)	
Acquisitiebestedingen	(56)		(97)	
Ontvangsten uit desinvesteringen	(5)		500	
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		(139)		296
KASSTROOMOVERSCHOT		395		796
Kasstroom uit derivaten	35		23	
Mutaties langlopende leningen	(418)		(432)	
Mutaties kortlopende leningen	353		(184)	
Dividenduitkeringen	(83)		(75)	
Dividend op eigen aandelen	2		2	
Ingekochte aandelen	-		(10)	
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		(111)		(676)
NETTO KASSTROOM		284		120
Liquide middelen per 1 januari	404		293	
Koersverschillen liquide middelen	(1)		(9)	
		403		284
LIQUIDE MIDDELEN PER 31 DECEMBER		687		404

Samenvatting van belangrijke waarderingsgrondslagen

Stelselwijziging in 2004

Met ingang van 2004 hanteert Wolters Kluwer nv (de Vennootschap) een functionele winst- en verliesrekening. Hiermee zijn de interne- en externe verslaggevingsprocedures van de Vennootschap verder met elkaar in overeenstemming gebracht en kunnen de cijfers ook beter vergeleken worden met de resultaten van branchegenoten. Om diezelfde reden is besloten om af te wijken van het voorgeschreven model F van het Besluit modellen jaarrekening zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving; de bijzondere herstructureringslast wordt als een afzonderlijke post opgenomen. Met ingang van 2004 wordt het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen en aandeel derden niet langer als één post in de winst- en verliesrekening opgenomen. Vanaf 2004 wordt het aandeel derden niet meer als één post in de balans opgenomen, maar opgenomen in de post groepsvermogen. In verband met de opstelling van de balans voor winstbestemming, wordt het nettoresultaat als afzonderlijk onderdeel van de post eigen vermogen opgenomen. Deze stelselwijziging heeft geen gevolgen voor de netto omzet, het nettoresultaat en het eigen vermogen.

Grondslagen voor de consolidatie

In de consolidatie zijn de financiële gegevens opgenomen van Wolters Kluwer nv alsmede van alle groepsmaatschappijen waarin Wolters Kluwer nv financieel en bestuurlijk een beleidsbepalende invloed uitoefent. Joint-ventures worden proportioneel geconsolideerd. Voor zover aan de vrijstellingsvereisten van artikel 403, Boek 2, Titel 9 BW is voldaan, geldt dat de jaarrekeningen van deze dochterondernemingen niet zijn ingericht conform de bepalingen van Boek 2 Titel 9 BW. De operationele resultaten van dochterondernemingen die in de loop van het boekjaar zijn verworven of afgestoten, worden in de geconsolideerde winst- en verliesrekening opgenomen vanaf of tot het moment van overgang van zeggenschap. Wolters Kluwer nv heeft een overzicht van haar dochterondernemingen gedeponeerd bij het Handelsregister in Amsterdam. Ingevolge artikel 402, Boek 2 BW wordt hierbij tevens vermeld dat de winst- en verliesrekening van Wolters Kluwer nv uitsluitend het resultaat deelnemingen na belasting vermeldt, aangezien de gegevens van Wolters Kluwer nv zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

Gebruik van schattingen

Bij het opmaken van de jaarrekening conform in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslag-

geving is het management genoodzaakt schattingen te maken en aannames en veronderstellingen te doen die van invloed kunnen zijn op de waardering van (voorwaardelijke) activa en passiva per balansdatum en op de verantwoorde baten en lasten gedurende het verslagjaar. De werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

ALGEMEEN

Activa en passiva worden opgenomen tegen de historische kostprijs. De hieronder niet genoemde activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, de activa onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

VREEMDE VALUTA

Balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de geldende wisselkoersen per balansdatum. De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord. Transacties in vreemde valuta zijn verwerkt tegen de geldende wisselkoersen per transactiedatum. De activa en passiva van de geconsolideerde buitenlandse dochterondernemingen, de op de financiering van deze dochterondernemingen betrekking hebbende langlopende leningen in vreemde valuta en daarmee samenhangende financiële instrumenten worden per balansdatum omgerekend tegen de geldende wisselkoersen. De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen worden ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht. De resultaten van geconsolideerde buitenlandse dochterondernemingen worden omgerekend tegen de gemiddelde koers over het boekjaar. De verschillen voortvloeiend uit de omrekening tegen gemiddelde en eindejaarskoersen worden ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht. De belangrijkste omrekenkoersen ten opzichte van de euro waren als volgt:

1 EURO =	2004	2003	2004	2003
	koers per 31 december		gemiddelde koers	
USD	1,36	1,26	1,24	1,13
GBP	0,71	0,71	0,68	0,69

IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Goodwill

Onder goodwill wordt verstaan het verschil tussen de verkrijgingsprijs van een onderneming en de reële waarde van de overgenomen identificeerbare activa minus de overgenomen identificeerbare passiva, waarbij rekening wordt gehouden met belastinglatenties voor zover deze als realiseerbaar worden beschouwd. Tot deze activa worden mede gerekend de nog niet eerder bij die verworven onderneming geactiveerde uitgaverechten en overige immateriële vaste activa. Onder de passiva zijn mede begrepen de noodzakelijk geachte voorzieningen voor reorganisaties en herstructurerings.

Vanaf 1 januari 1996 wordt goodwill geactiveerd en lineair geamortiseerd over de geschatte economische levensduur van de verworven activiteiten. De geschatte economische levensduur wordt geacht ten hoogste 20 jaar te bedragen, tenzij er dwingende redenen zijn om van dit maximum af te wijken. Periodiek vindt een herbeoordeling plaats van de boekwaarde van goodwill op basis van de gerealiseerde opbrengsten en de verwachte toekomstige kasstromen. Indien en voor zover sprake is van een duurzame vermindering van de waarde van goodwill, wordt deze als bijzondere waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht.

Uitgaverechten

Van derden verworven uitgaverechten, waaronder begrepen abonnementenbestanden en databanken, worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde, onder gebruikmaking van de volgende methoden:

- de waarde van de uitgaverechten wordt bepaald op grond van de contante waarde van de verwachte kasstromen. De gebruikte percentages variëren naar gelang het marktaandeel van de betreffende uitgaverechten en de winstgevendheid daarvan;
- de waarde van abonnementenbestanden wordt bepaald op grond van de contante waarde van de verwachte kasstromen over een reeks van jaren, waarbij rekening wordt gehouden met een aftrek voor de beloning van andere productiefactoren, inclusief royalties;
- de waarde van de uitgaverechten en de abonnementenbestanden wordt vastgesteld op basis van een schatting van de kosten van vervanging of reproductie van het actief. De aldus gewaardeerde, van derden verworven uitgaverechten worden opgenomen na aftrek van belastinglatenties. Vanaf 1 januari 2001 worden uitgaverechten geamortiseerd over de geschatte economische levensduur, die geacht wordt ten hoogste 20 jaar te bedragen, tenzij er dwingende

redenen zijn om van dit maximum af te wijken. Indien en voor zover sprake is van een duurzame vermindering van de waarde van uitgaverechten, wordt deze als bijzondere waardevermindering ten laste van het resultaat gebracht.

Overige immateriële vaste activa

Overige immateriële vaste activa betreffen licentievergoedingen, abonneebestanden, informatiesystemen (voor intern gebruik) en af te schrijven uitgaverechten die tegen aanschafwaarde worden opgenomen onder aftrek van afschrijvingen. Indien en voor zover sprake is van een duurzame vermindering van de waarde van de overige immateriële activa, wordt deze als afschrijving ten laste van het resultaat gebracht. De kosten van de ontwikkeling van software worden verantwoord zodra zij worden gemaakt totdat de technologische en economische toepasbaarheid daarvan is aangetoond. Afschrijving van geactiveerde software geschiedt lineair over de economische levensduur van de software tot een maximum van vijf jaar. De amortisatie- en afschrijvingsduur voor goodwill, uitgaverechten en voor overige immateriële vaste activa is als volgt:

Goodwill	05-20 jaar
Uitgaverechten	05-20 jaar
Overige immateriële vaste activa	03-05 jaar

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa, bestaande uit gebouwen en terreinen, machines en installaties en overige vaste bedrijfsmiddelen zoals kantoorinventaris en vervoermiddelen, worden gewaardeerd tegen aanschafwaardes onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingsduur is als volgt:

Gebouwen	20-30 jaar
Machines en installaties	05-10 jaar
Overige vaste bedrijfsmiddelen	03-10 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Onder financiële vaste activa worden de niet-geconsolideerde deelnemingen verantwoord. Duurzaam aangehouden deelnemingen worden tegen de nettovermogenswaarde gewaardeerd, overeenkomstig de grondslagen van de groep,

voor zover sprake is van invloed van betekenis op het gevoerde beleid bij de betrokken onderneming. Overige deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

VOORRADEN

Voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere directe opbrengstwaarde, onder aftrek van een stelselmatig vastgestelde voorziening voor incurantheid. De kostprijs wordt bepaald op grond van de FIFO-methode (first in, first out). De kostprijs van eigen producten omvat in het algemeen de fabricage- en uitgeverijkosten. Van derden betrokken handelsgoederen worden gewaardeerd tegen de inkoopprijs.

VORDERINGEN

De handelsdebiteuren en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. Tot de vorderingen worden de latente belastingen gerekend, voor zover deze realiseerbaar worden geacht. Belastingvorderingen worden bepaald conform de methodiek die wordt gehanteerd bij de vaststelling van de voorziening voor latente belastingverplichtingen.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Resultaten op financiële instrumenten worden op dezelfde manier verwerkt als de onderliggende risico's. Agio's en disagio's worden geamortiseerd over de looptijd van het financiële instrument en verwerkt in de rentelasten.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden gevormd indien de vennootschap als gevolg van een gebeurtenis uit het verleden in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen heeft, het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen, met inbegrip van economische voordelen, noodzakelijk is en de omvang van die verplichtingen redelijkerwijs is te schatten.

Latente belastingen

De voorziening voor latente belastingen wordt vastgesteld op basis van de verschillen tussen de bedrijfseconomische en fiscale waardering van de activa en passiva, tegen de geldende belastingtarieven.

Herstructureringen/reorganisaties

De voorziening voor herstructureringen/reorganisaties betreft de kosten van de integratie van bedrijfsactiviteiten en overige omvangrijke veranderingen in de organisatiestructuur.

Hierbij wordt rekening gehouden met de kosten van afvloeiingsregelingen en van verlieslatende contracten (b.v. lasten die voortvloeien uit de beëindiging van lease-overeenkomsten en de staking van bepaalde bedrijfsactiviteiten).

De kortlopende verplichtingen met betrekking tot de verwachte uitgaven binnen één jaar worden opgenomen onder overige kortlopende schulden.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De vennootschap heeft in verschillende landen voor de meeste werknemers pensioenregelingen ingesteld, die in overeenstemming zijn met de wettelijke verplichtingen, gebruiken en situatie ter plekke in de betreffende landen. Deze pensioenregelingen worden gedeeltelijk in eigen beheer uitgevoerd en zijn gedeeltelijk ondergebracht bij externe partijen, zoals bedrijfspensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Tevens verstrekt de vennootschap aan sommige werknemers overige uitkeringen na de pensioendatum. Dit zijn bijvoorbeeld bijdragen in ziektekostenverzekeringen in de Verenigde Staten, waar de werkgever een gedeelte van de verzekeringspremie voor gepensioneerden vergoedt dan wel, ingeval van een niet-verzekerde regeling, de ziektekosten voor zijn rekening neemt onder aftrek van een werknemersbijdrage.

De pensioenverplichtingen ingevolge toegezegde-pensioenregelingen worden berekend volgens de projected unit credit-methode. Bij deze methode worden de verschillen tussen de verwachte en de werkelijke opbrengsten van de fondsbeleggingen, alsmede actuariële wijzigingen, slechts in de winst- en verliesrekening verwerkt indien het totaal van deze cumulatieve verschillen en actuariële wijzigingen een bandbreedte overschrijdt van 10% van de grootste van de verplichting van de pensioenregeling of de reële waarde van de betreffende fondsbeleggingen. Het gedeelte waarmee de bandbreedte wordt overschreden, wordt gedurende de resterende diensttijd van de werknemer ten laste van het resultaat gebracht. Mutaties in verplichtingen ten gevolge van wijzigingen in toegezegde-pensioenregelingen voor wat betreft de lasten over de verstreken diensttijd (past servicekosten) worden lineair geamortiseerd over de periode tot die aanspraken een onvoorwaardelijk karakter hebben gekregen. Indien en voor zover verplichtingen een onvoorwaardelijk karakter hebben gekregen bij de introductie of na de eventuele wijziging van de toegezegde-pensioenregeling, worden deze mutaties onmiddellijk ten laste van het resultaat gebracht. Het uit de inperking of beëindiging van een toegezegde-pensioenregeling voortvloeiende resultaat wordt verwerkt zodra de inperking

of beëindiging plaatsvindt. Het resultaat bestaat uit de mutatie in de contante waarde van de toegezegde-pensioenverplichtingen en de reële waarde van de fondsbeleggingen, en eventuele voorheen nog niet verwerkte actuariële resultaten en past servicekosten.

Van een inperking is sprake als een materiële vermindering plaatsvindt van het aantal werknemers dat onder de pensioenregeling valt of de inhoud van de regeling zodanig wijzigt dat in de toekomstige dienstjaren substantieel lagere aanspraken zullen worden toegekend. De pensioenpremies voor toegezegde-bijdrageregelingen worden ten laste van het resultaat gebracht wanneer deze zich voordoen.

AANDEEL DERDEN

Het aandeel derden wordt opgenomen tegen het aandeel van de betreffende partij in het eigen vermogen van de betreffende groepsmaatschappij. Het aandeel derden wordt gerubriceerd als een aparte component van het groepsvermogen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

NETTO OMZET

Onder netto omzet wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte bedragen onder aftrek van kortingen en exclusief omzetbelasting. De aan klanten in rekening gebrachte bedragen ter dekking van de kosten van shipping & handling zijn opgenomen in de omzet. Abonnementen-inkomsten die vooruitlopend op de levering van diensten of publicaties worden ontvangen of zijn gefactureerd, worden opgenomen onder de leveringsverplichtingen.

Goederen

De omzet voortvloeiend uit de verkoop van goederen wordt opgenomen zodra de goederen worden verzonden en de voordelen en risico's van eigendom goeddeels bij de klant liggen, op voorwaarde dat de uiteindelijke inbaaerheid redelijkerwijs zeker is. De omzet uit de verkoop van goederen wordt onder aftrek van geschatte retouren opgenomen.

Diensten

De omzet voortvloeiend uit de levering van diensten wordt opgenomen volgens de lineaire methode over de vastgestelde periode, tenzij er bewijs is dat een andere methode een betere voorstelling geeft van reeds verleende diensten op het moment van voltooiing van de dienst op de balansdatum.

De omzet voortvloeiend uit producten die een combinatie zijn van goederen en diensten wordt verwerkt op basis van

een verdeling naar reële waarde van de afzonderlijke onderdelen. Indien retouren voor een bepaalde categorie producten een grens overschrijden, wordt verondersteld dat de overgang van eigendom heeft plaatsgevonden op het moment van ontvangst van de betaling van de afnemer.

KOSTPRIJS VAN DE OMZET

Onder de kostprijs van de omzet wordt verstaan de rechtstreeks aan de omzet toe te rekenen kosten van verkochte en geleverde goederen en diensten. Hieronder vallen onder meer de kosten van grondstoffen, uitbesteed werk, overige externe kosten en lonen, salarissen en sociale lasten voor werknemers, voor zover deze kosten rechtstreeks verband houden met de verkochte en geleverde goederen en diensten. Auteursrechten die samenhangen met uitgavecontracten, en die verschuldigd zijn aan beroepsorganisaties, worden opgenomen in de kostprijs van de omzet, tenzij het een agentenovereenkomst betreft.

ALGEMENE BEHEERSKOSTEN

De algemene beheerskosten betreffen alle kosten die niet aan de kostprijs van de omzet zijn toe te rekenen noch aan de verkoopkosten. Dit betreft ook kosten voor o.a. productontwikkeling, automatisering en algemene kosten.

PERSONEELSBELONINGEN/LONG-TERM INCENTIVE PLAN

Het Long-Term Incentive Plan (LTIP) wordt aangemerkt als een in aandelen af te wikkelen beloningsregeling. Dientengevolge verantwoordt de vennootschap de kosten van de regeling en de overeenkomstige verhoging van het eigen vermogen op basis van de reële waarde van de toegekende aandelen op de toekenningsdatum. De kosten worden naar rato over de periode tussen de toekenning en het moment van onvoorwaardelijk worden verantwoord.

AMORTISATIE GOODWILL EN UITGAVERECHTEN

De amortisatie van goodwill en uitgaverechten betreft zowel amortisatie van goodwill en uitgaverechten, bepaald volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur van maximaal 20 jaar, tenzij er dwingende redenen zijn van dit maximum af te wijken, als de verliezen die voortvloeien uit de duurzame waardeverminderingen van goodwill en uitgaverechten. Goodwill en uitgaverechten worden jaarlijks getoetst op duurzame waardevermindering. Een verlies uit hoofde van een duurzame waardevermindering wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening indien de boekwaarde, zoals berekend conform de bovenstaande methode, duurzaam hoger is dan de waarde van het activum.

BIJZONDERE HERSTRUCTURERINGSLAST

Bijzondere herstructureringslasten zijn kosten die voortvloeien uit omstandigheden of transacties die, gezien hun aard of omvang, duidelijk afwijken van de gewone bedrijfsactiviteiten van de vennootschap. In het kader van de op 30 oktober 2003 aangekondigde strategische heroriëntatie is een herstructureringsprogramma gestart. De bijzondere herstructureringslasten zijn volledig op dit programma terug te voeren.

BELASTING

De vennootschapsbelasting wordt berekend op basis van het resultaat voor belastingen, rekening houdend met de in de verschillende landen geldende belastingtarieven en – regelingen. De gevolgen van tariefwijzigingen op de voorziening voor latente belastingverplichtingen worden ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht, indien en voor zover deze voorziening eertijds ten laste daarvan werd gevormd. Bij het verantwoord worden van rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen zijn de daarmee samenhangende belastingen in aanmerking genomen.

AANDEEL DERDEN

Het aandeel derden betreft het evenredig deel van de nettoresultaten waarop derden aanspraak kunnen maken op grond van hun aandeel in het eigen vermogen van groepsmaatschappijen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN

De kasstroom uit operationele activiteiten wordt berekend via de indirecte methode, door het geconsolideerde bedrijfsresultaat aan te passen voor bijzondere baten en lasten en alle kosten- en opbrengstencomponenten zonder kasstroomeffect (zoals amortisatie en afschrijvingen) en voor wijzigingen in het geconsolideerd werkkapitaal. In de kasstroom uit operationele activiteiten worden tevens begrepen de betaalde financieringskosten, belastingen over de winst en aanvullende voorzieningen van reorganisatievoorzieningen.

KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN

Kasstromen uit investeringsactiviteiten komen voort uit investeringen in vaste activa, uit acquisities en desinvesteringen van deelnemingen en activiteiten. Kasstromen uit de aanwending van voorzieningen voor reorganisaties/herstructureringen, gevormd vanwege de acquisitie van deelnemingen, vallen hier tevens onder. De op het moment van de acquisitie of desinvestering aanwezige liquide

middelen worden in mindering gebracht op de betreffende betalingen of ontvangsten.

KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN

In de kasstroom uit financieringsactiviteiten zijn de ontvangsten en de uitgaven begrepen, die samenhangen met de emissie van, of terugbetaling op, eigen- en vreemd vermogen inclusief ontvangsten inzake derivaten. Tevens zijn de kasstromen uit korte termijn financieringen hierin opgenomen. Mutaties in het aandelenkapitaal als gevolg van stock dividend worden niet als kasstroom aangemerkt.

IFRS

Overeenkomstig het besluit van de Europese Commissie op grond waarvan alle beursgenoteerde ondernemingen in de lidstaten van de Europese Unie hun geconsolideerde jaarrekening met ingang van 2005 conform IFRS dienen te presenteren, zal ook Wolters Kluwer met ingang van 1 januari 2005 IFRS hanteren.

Aangezien IFRS vereist dat de vergelijkende cijfers over de verslagperiode voorafgaande aan de periode waarin IFRS voor het eerst wordt toegepast, moeten worden herzien, heeft Wolters Kluwer haar cijfers over 2004 gebaseerd op de per 31 december 2004 geldende IFRS-richtlijnen, zulks uitsluitend voor vergelijkingsdoeleinden. Deze herziene overzichten over 2004 zijn opgenomen in de bijlage bij dit jaarverslag.

Voorts wordt opgemerkt dat de IFRS-richtlijnen en de uitleg daarvan nog steeds aan verandering onderhevig zijn. Zo is op dit moment nog onbekend welke IFRS-standaarden per 31 december 2005 zullen gelden en op de jaarrekening 2005, met inbegrip van de vergelijkende cijfers 2004, zullen moeten worden toegepast. De gegevens in de bijlage bij dit jaarverslag over 2004 gelden dan ook uitsluitend ter informatie en kunnen nog gewijzigd worden.

Wij verwijzen naar de bijlage bij dit jaarverslag.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

66	Noot 1	Benchmark cijfers
70	Noot 2	Gesegmenteerde rapportage
72	Noot 3	Acquisities en desinvesteringen
73	Noot 4	Personeelskosten
73	Noot 5	Afschrijvingen
73	Noot 6	Amortisatie goodwill en uitgaverechten
74	Noot 7	Bijzondere herstructureringslast
74	Noot 8	Resultaat desinvesteringen
74	Noot 9	Opbrengst van effecten
75	Noot 10	Belastingen
76	Noot 11	Aandeel derden
76	Noot 12	Immateriële vaste activa
77	Noot 13	Materiële vaste activa
78	Noot 14	Financiële vaste activa
79	Noot 15	Voorraden
79	Noot 16	Vorderingen
80	Noot 17	Liquide middelen
80	Noot 18	Overige kortlopende schulden
81	Noot 19	Financiële instrumenten
84	Noot 20	Voorzieningen
87	Noot 21	Eigen vermogen
88	Noot 22	Beloning in aandelen
89	Noot 23	Verbonden partijen
90	Noot 24	Niet in de balans opgenomen verplichtingen
90	Noot 25	Honoraria externe accountant
91	Noot 26	Bezoldiging Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

Noot 1 - Benchmark cijfers

	2004	2003	
			Mutatie in % (tegen constante koers)
Netto omzet	3.261	3.436	(1)
Gewoon EBITA	521	610	(10)
Gewone EBITA marge (%)	16,0	17,8	
Gewoon nettoresultaat	311	349	(4)
Vrij besteedbare kasstroom ¹³	456	393	
Liquiditeiten conversieverhouding (CAR) ¹⁴	1,26	1,09	
Rendement op geïnvesteerd vermogen (ROIC) (%)	6,8	7,1	
Netto rentedragend vreemd vermogen ¹⁵	1.527	1.900	
Garantievermogen ¹⁶	1.233	1.499	
Eigen vermogen/totaal vermogen (verhoudingscijfer)	0,16	0,17	
Garantievermogen/totaal vermogen (verhoudingscijfer)	0,26	0,30	
Gewoon resultaat per aandeel - verwaterd (€)	1,04	1,18	
Vrij besteedbare kasstroom per aandeel - verwaterd (€)	1,51	1,32	

¹³Vrije besteedbare kasstroom is gedefinieerd als de kasstroom beschikbaar voor acquisities, dividendbetaling aan aandeelhouders, aflossing van schulden en inkoop van eigen aandelen.

¹⁴Liquiditeiten conversieverhouding wordt gedefinieerd als kasstroom uit bedrijfsoperaties minus netto-investeringen in vaste activa (bruto kasstroom) gedeeld door gewoon EBITA

¹⁵Netto rentedragend vreemd vermogen wordt gedefinieerd als de som van langlopende leningen, niet-achtergestelde converteerbare obligaties, perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties, geldleningen minus liquide middelen en de waarde van de daarmee samenhangende swaps en valutatermijncontracten.

¹⁶Garantievermogen wordt gedefinieerd als het totaal van achtergestelde obligaties, perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties en het totaal groepsvermogen.

AANSLUITINGEN VAN BENCHMARKIJFERS

AANSLUITING VAN BEDRIJFSRESULTAAT MET EBITA EN GEWOON EBITA	2004	2003
Bedrijfsresultaat	239	91
Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238	423
EBITA	477	514
Bijzondere herstructureringslast	44	96
GEWOON EBITA	521	610

RENDEMENT OP GEÏNVESTEERD VERMOGEN (ROIC)	2004	2003
Gewoon EBITA	521	610
Genormaliseerde belasting	(148)	(183)
NETTO BEDRIJFSRESULTAAT NA BELASTINGEN (NOPAT)	373	427
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	5.468	6.004
ROIC (NOPAT/Gemiddeld geïnvesteerd vermogen) (%)	6,8	7,1

AANSLUITING VAN NETTORESULTAAT MET GEWOON NETTORESULTAAT	2004	2003
Nettoresultaat (A)	135	(69)
Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238	423
Belastingen over amortisatie goodwill en uitgaverechten	(21)	(46)
Bijzondere overige opbrengsten/resultaat desinvesteringen (na belastingen)	(70)	(20)
Bijzondere herstructureringslast (na belastingen)	29	61
GEWOON NETTORESULTAAT (B)	311	349

AANSLUITING VAN KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN MET VRIJ BESTEEDBARE KASSTROOM	2004	2003
Kasstroom uit operationele activiteiten	534	500
Netto investeringen in vaste activa	(73)	(92)
Aanwending van acquisitievoorzieningen	(5)	(15)
VRIJ BESTEEDBARE KASSTROOM (C)	456	393

AANSLUITING VAN HET GEWOGEN GEMIDDELD AANTAL AANDELEN MET HET VERWATERD GEWOGEN GEMIDDELD AANTAL AANDELEN	2004	2003
IN MILJOENEN AANDELEN		
Gewogen gemiddeld aantal aandelen (D)	295,6	289,8
Long-Term Incentive Plan	1,5	-
Converteerbare obligaties	15,6	22,0
Aandelenopties	0,6	0,3
Ingekochte eigen aandelen	(3,2)	(2,8)
VERWATERD GEWOGEN GEMIDDELD AANTAL AANDELEN (E)¹⁷	310,1	309,3

INFORMATIE PER AANDEEL	2004	2003
Correctie op het resultaat van 2,5% converteerbare obligatielening (na belastingen) op veronderstelde conversie (F) (x € miljoen)	11,2	15,9
Gewone WPA (B/D) (€)	1,05	1,20
Verwaterde gewone WPA (minimum van gewone WPA en $[(B+F)/E]$) (€)	1,04	1,18
WPA ¹⁸ (A/D) (€)	0,46	(0,24)
Verwaterde WPA (minimum WPA en $[(A+F)/E]$) (€)	0,46	(0,24)
Vrij besteedbare kasstroom per aandeel (C/D) (€)	1,54	1,36
Verwaterde vrij besteedbare kasstroom per aandeel (minimum van vrij besteedbare kasstroom per aandeel en $[(C+F)/E]$) (€)	1,51	1,32

¹⁷ Aandelenopties die niet in the money zijn en daarop betrekking hebbende rente worden niet opgenomen in de berekening van de verwaterde winst per aandeel.

¹⁸ WPA wordt gedefinieerd als het aan de houders van gewone aandelen in de moedermaatschappij toe te rekenen resultaat (de teller) gedeeld door het gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen (de noemer) gedurende de verslagperiode.

Noot 2 - Gesegmenteerde rapportage

DIVISIES	HEALTH		CFS		TAL	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003
SEGMENTRAPPORTAGE PER DIVISIE						
Netto omzet	623	663	437	448	596	652
Kostprijs van de omzet	294	319	134	151	170	200
Bruto-omzetresultaat	329	344	303	297	426	452
Verkoopkosten	101	106	68	52	114	113
Algemene beheerskosten						
- Algemene operationele kosten	125	135	152	138	173	167
- Amortisatie goodwill en uitgaverechten	48	51	19	25	105	204
- Bijzondere herstructureringslast	4	16	6	11	3	5
Som der bedrijfslasten	278	308	245	226	395	489
BEDRIJFSRESULTAAT	51	36	58	71	31	(37)
Amortisatie goodwill en uitgaverechten*	48	51	19	25	105	204
Bijzondere herstructureringslast	4	16	6	11	3	5
GEWOON EBITA	103	103	83	107	139	172
Totaal werkzaam vermogen per 31 december	519	641	157	(152)	958	1.536
Afschrijvingen	17	18	16	17	20	21
Investerings in vaste activa	9	20	15	8	12	34
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	155	106	118	125	190	212
Gemiddeld aantal FTE's	2.164	2.351	2.789	2.754	4.115	4.360
*inclusief duurzame waardevermindering ten bedrage van				1		87

De vennootschap verstrekt de gesegmenteerde informatie op twee manieren. De primaire indeling is gebaseerd op Divisies.¹⁹ Interne leveringen tussen de divisies zijn geëlimineerd.

De secundaire indeling is gebaseerd op de geografische gebieden. Gezien de aansluiting van de divisies met de geografische segmenten is de informatie inzake de totale boekwaarde van de activa en de netto-investeringen niet apart gepresenteerd aangezien deze grotendeels kan worden ontleend aan de primaire rapportage per divisie.

De regio Azië Pacific, die een betrekkelijk klein onderdeel van de bedrijfsactiviteiten van de vennootschap beslaat, is voornamelijk opgenomen in de divisie Tax, Accounting & Legal.

¹⁹De cijfers over 2003 zijn herzien overeenkomstig de organisatiestructuur van 2004.

	LTRE		EDUCATION		CORPORATE		TOTAAL	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003
	1.296	1.371	309	302	-	-	3.261	3.436
	511	554	134	130	-	-	1.243	1.354
	785	817	175	172	-	-	2.018	2.082
	215	221	34	31	-	-	532	523
	387	379	89	87	39	43	965	949
	56	114	4	14	6	15	238	423
	30	45	1	13	-	6	44	96
	688	759	128	145	45	64	1.779	1.991
	97	58	47	27	(45)	(64)	239	91
	56	114	4	14	6	15	238	423
	30	45	1	13	-	6	44	96
	183	217	52	54	(39)	(43)	521	610
	610	680	108	111	740	875	3.092	3.691
	41	46	8	8	1	2	103	112
	30	30	7	5	2	2	75	99
	230	287	79	58	(41)	(32)	731	756
	7.731	8.504	1.378	1.481	93	90	18.270	19.540
		53		9		5		155

GEOGRAFISCHE SEGMENTEN	2004	2003
De verdeling van de netto omzet naar regio's is als volgt:		
Europa	1.711	1.790
Noord-Amerika	1.419	1.491
Azië Pacific	108	119
Rest van de wereld	23	36
TOTAAL	3.261	3.436

Noot 3 - Acquisities en desinvesteringen

	2004		2003	
	Acquisities	Desinvesteringen	Acquisities	Desinvesteringen
Vaste activa	4	(34)	2	(1)
Vlottende activa	1	(23)	29	(3)
Kortlopende schulden	(11)	(29)	(24)	(13)
Langlopende leningen	12	-	(43)	-
Voorzieningen	-	1	14	-
Aandeel derden	(4)	-	-	-
NETTO IDENTIFICEERBARE ACTIVA EN PASSIVA	2	(85)	(22)	(17)
Goodwill op acquisities	40	-	127	-
TOTALE KOOPSON	42	(85)	105	(17)

Het effect van de acquisities en desinvesteringen op de liquide middelen is als volgt:

	2004		2003	
	Acquisities	Desinvesteringen	Acquisities	Desinvesteringen
(Te betalen)/te ontvangen koopsom	(42)	85	(105)	17
Verworven/(gedesinvesteerde) liquide middelen	1	(12)	(7)	6
Overige verworven activa	-	(78)	-	-
Liquide middelen uit vorderingen/(schulden)	(15)	-	15	477
INKOMENDE/(UITGAANDE) KASSTROOM	(56)	(5)	(97)	500

De overige verworven activa van €78 miljoen betreffen de ten Hagen & Stam transactie, in ruil voor een deelneming van 25,9% in het aandelenkapitaal van Sdu Uitgevers B.V., en de lening ter financiering van de management buy-out van Bohmann.

In 2004 werden vier ondernemingen geacquireerd en een aantal aandelenbelangen verhoogd. De belangrijkste acquisitie werd gevormd door Summation Legal Technologies Inc., een sterke speler in de markt voor integrated litigation support software in de Verenigde Staten.

De overige acquisities betroffen Telesoftware, een leverancier van belastingaangifte- en salarisadministratie software in Spanje, BEAM, een uitgeverij gespecialiseerd in het wiskundeonderwijs en SIAN, een leverancier van documentbeheersystemen voor accountants.

Naast de ten Hagen & Stam transactie, werden de Oostenrijkse uitgever Bohmann en een aantal kleinere entiteiten, waaronder de in de Verenigde Staten gevestigde ondernemingen KnowledgePoint en Capitol Publishing Group verkocht in 2004.

Noot 4 - Personeelskosten²⁰

LONEN EN SALARISSEN, PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN EN PENSIOENEN	2004	2003
Lonen en salarissen	910	939
Premies sociale verzekeringen	148	141
Pensioenlasten	24	42
TOTAAL	1.082	1.122

In 2004 werd een bedrag van €7,6 miljoen als last verantwoord (als onderdeel van lonen en salarissen)

voor de aandelen die voorwaardelijk ingevolge het Long-Term Incentive Plan (LTIP) zijn toegekend.

GEMIDDELD AANTAL WERKNEMERS UITGEDRUKT IN FTE'S	2004	2003
Nederland	1.802	2.311
Buiten Nederland	16.468	17.229
TOTAAL	18.270	19.540

Noot 5 - Afschrijvingen

	2004	2003
Immateriële vaste activa	44	49
Materiële vaste activa	59	63
TOTAAL	103	112

Noot 6 - Amortisatie goodwill en uitgaverechten

	2004	2003
Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238	268
Duurzame waardeverminderingen	-	155
TOTAAL	238	423

Zie de toelichting bij noot 2 voor de gegevens per divisie.

²⁰Inclusief personeelsgerelateerde herstructureringslasten van €26 miljoen (zie noot 7), bedragen de totale personeelskosten voor 2004 €1.108 miljoen.

Noot 7 - Bijzondere herstructureringslast

	2004	2003
Personeelsgerelateerde herstructureringslasten	26	63
Verlieslatende contracten/discontinueringskosten	18	33
TOTAAL	44	96

Ten gevolge van de op 30 oktober 2003 aangekondigde strategische heroriëntatie werd een herstructureringsprogramma geïnitieerd. De bijzondere herstructureringslast heeft geheel betrekking op dit programma. De personeelsgerelateerde herstructureringslast betreft voornamelijk afvloeiingsregelingen.

Bij de verlieslatende contracten gaat het grotendeels om lasten die samenhangen met leaseverplichtingen van leegstaande kantoren vanwege de integratie van activiteiten en de discontinueringskosten betreffen de staking van bepaalde productlijnen.

Noot 8 - Resultaat desinvesteringen

	2004	2003
Resultaat desinvesteringen	71	23

Het resultaat desinvesteringen in 2004 werd voornamelijk gerealiseerd op de ten Hagen & Stam transactie in Nederland.

Noot 9 - Opbrengst van effecten

	2004	2003
Opbrengst van effecten	6	-

De opbrengst van effecten betreft voornamelijk het dividend op de in 2004 verworven aandelen in Sdu Uitgevers B.V.

Noot 10 - Belastingen

	2004	2003
Mutaties in de totale belastingpositie:		
STAND PER 1 JANUARI		
Te ontvangen belasting	(37)	(1)
Voorziening voor latente belastingverplichtingen	8	59
Latente belastingvorderingen	(250)	(269)
TOTALE BELASTINGPOSITIE	(279)	(211)
MUTATIES		
Belastingen over het resultaat	85	64
Acquisities/desinvesteringen	(1)	(10)
Belastingbetalingen	(83)	(106)
Koersverschillen en overige mutaties	68	(16)
TOTAAL VAN DE MUTATIES	69	(68)
STAND PER 31 DECEMBER		
Te ontvangen belasting	(2)	(37)
Voorziening voor latente belastingverplichtingen	10	8
Latente belastingvorderingen	(218)	(250)
TOTALE BELASTINGPOSITIE	(210)	(279)
De aansluiting tussen de normatieve en werkelijke belastinglast is als volgt:		
Normatieve belastinglast	69	(8)
Belastingeffect uit hoofde van:		
Niet-aftrekbare immateriële vaste activa	71	118
Financieringsactiviteiten	(33)	(33)
Benutting van voorwaartse verliescompensatie	(3)	(5)
Belastingvrijstelling op resultaat desinvesteringen	(23)	(6)
Fiscale stimuleringsregelingen en overige	4	(2)
BELASTINGEN OVER HET RESULTAAT	85	64

Wolters Kluwer past sinds 1999 het Nederlandse financieringsregime (CFM-regime) toe. Naar aanleiding van de beslissing van de Europese Commissie van 18 februari 2003 inzake de staats-steunprocedure is

Wolters Kluwer van mening dat dit regime kan worden toegepast tot 31 december 2008. Deze toepassing is door de Nederlandse belastingdienst bevestigd. Het effect van de daling in het tarief van

de Nederlandse vennootschapsbelasting van 34,5% naar 31,5% in 2005 op de latente belastingpositie van de vennootschap per 31 december 2004 is niet materieel vanwege geringe latente belastingposities in Nederland.

Noot 11 - Aandeel derden

Het aandeel van Wolters Kluwer in de belangrijkste geconsolideerde deelnemingen die geen 100% deelnemingen zijn, is als volgt:

%	Eigendom
Akadémiai (Hongarije, Boedapest)	74,0
Cedam (Italië, Padova)	50,0

De minderheidsbelangen in het resultaat van geconsolideerde deelnemingen van de vennootschap over 2004 waren nihil (2003: verlies van €2 miljoen).

De minderheidsbelangen in het eigen vermogen van geconsolideerde deelnemingen ten bedrage van in totaal €6 miljoen (2003: €3 miljoen) zijn gebaseerd op het aandeel van derden in het onderliggende eigen vermogen.

Noot 12 - Immateriële vaste activa

	Goodwill	Uitgave-rechten	Overige	2004	2003
STAND PER 1 JANUARI					
Aanschaffingswaarde	3.335	1.245	284	4.864	5.254
Cumulatieve amortisatie, afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen	(1.099)	(558)	(165)	(1.822)	(1.463)
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI	2.236	687	119	3.042	3.791
MUTATIES					
Investeringen	-	-	36	36	46
Acquisities	40	-	-	40	127
Desinvesteringen	(20)	(9)	(2)	(31)	(1)
NETTO AANSCHAFFINGEN	20	(9)	34	45	172
Amortisatie en afschrijvingen	(173)	(65)	(44)	(282)	(317)
Duurzame waardeverminderingen	-	-	-	-	(155)
Herrubriceringen	(30)	30	-	-	-
Koersverschillen en overige mutaties	(119)	(35)	(12)	(166)	(449)
TOTAAL VAN DE MUTATIES	(302)	(79)	(22)	(403)	(749)
STAND PER 31 DECEMBER					
Aanschaffingswaarde	3.165	1.179	233	4.577	4.864
Cumulatieve amortisatie, afschrijvingen en duurzame waardeverminderingen	(1.231)	(571)	(136)	(1.938)	(1.822)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER	1.934	608	97	2.639	3.042

Noot 13 - Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Overige vaste activa	2004	2003
STAND PER 1 JANUARI					
Aanschaffingswaarde	147	40	441	628	683
Cumulatieve afschrijvingen	(47)	(30)	(308)	(385)	(387)
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI	100	10	133	243	296
MUTATIES					
Investerings	2	1	34	37	46
Acquisities	-	-	-	-	2
Desinvesteringen	-	-	(3)	(3)	(1)
NETTO AANSCHAFFINGEN	2	1	31	34	47
Afschrijvingen	(5)	(3)	(51)	(59)	(63)
Koersverschillen en overige mutaties	(3)	(2)	(5)	(10)	(37)
TOTAAL VAN DE MUTATIES	(6)	(4)	(25)	(35)	(53)
STAND PER 31 DECEMBER					
Aanschaffingswaarde	146	30	406	582	628
Cumulatieve afschrijvingen	(52)	(24)	(298)	(374)	(385)
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER	94	6	108	208	243

Noot 14 - Financiële vaste activa

	Deel- nemingen	Vorderingen	2004	2003
BOEKWAARDE PER 1 JANUARI	9	5	14	20
Duurzame waardeverminderingen van niet-geconsolideerde deelnemingen	-	-	-	(5)
Desinvesteringen van niet-geconsolideerde deelnemingen	-	-	-	(2)
Verworven in ruil voor verkochte activa	70	8	78	-
Acquisities	4	-	4	-
Aandeel in winst/(verlies) van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	1	-	1	(3)
Overige mutaties	(1)	1	0	4
BOEKWAARDE PER 31 DECEMBER	83	14	97	14

De financiële vaste activa verworven in ruil voor verkochte activa van €78 miljoen betreffen de desinvestering van ten Hagen & Stam in ruil voor een belang van 25,9% in het aandelenkapitaal van Sdu Uitgevers B.V. en de lening aan het management ter financiering van de verkrijging door het management van de aandelen van de Oostenrijkse uitgever Bohmann tegen de reële waarde van die aandelen per transactie datum.

De belangrijkste niet-geconsolideerde deelnemingen per 31 december 2004 zijn de volgende:

%	Eigendom
Boekhandels Groep Nederland (Nederland, Deventer)	32,8
Manz Iura, Manz Schulbuch (Oostenrijk, Wenen)	40,0
Sdu Uitgevers B.V. (Nederland, Den Haag)	25,9

Noot 15 - Voorraden

	2004	2003
Grond- en hulpstoffen	7	8
Onderhanden werk	29	33
Gereed product en handelsgoederen	98	105
TOTAAL	134	146

Per 31 december 2004 bedroeg de voorziening voor incurrantheid, die wordt afgetrokken van de boekwaarde van de voorraden, €74 miljoen (2003: €71 miljoen).

Noot 16 - Vorderingen

	2004	2003
Handelsvorderingen	426	517
Latente belastingvorderingen	218	250
Vooruitbetalingen	84	119
Te ontvangen belastingen	2	37
Waarde tegen eindkoers van valutatermijncontracten	254	252
Overige vorderingen	47	20
TOTAAL	1.031	1.195

De voorziening voor dubieuze debiteuren bedroeg per 31 december 2004 €36 miljoen (2003: €47 miljoen).

In de latente belastingvorderingen, die worden geactiveerd voor zover het redelijkerwijs te verwachten is dat realisatie van de belastingclaim te zijner tijd zal kunnen plaatsvinden, is €181 miljoen (2003: €197 miljoen) begrepen voor posten die vervallen na meer dan één jaar.

De waarde tegen eindkoers van valutatermijncontracten bevat een bedrag van €136 miljoen (2003: €219 miljoen) dat vervalt na meer dan één jaar. Deze contracten zijn afgesloten met een aantal vooraanstaande kredietinstellingen met sterke ratings. Het disagio op obligaties per 31 december 2004 dat onder overige vorderingen is opgenomen, bedroeg €5,5 miljoen (2003: €5,5 miljoen).

Noot 17 - Liquide middelen

	2004	2003
Deposito's	637	351
Kas- en banksaldi	50	53
TOTAAL	687	404

Noot 18 - Overige kortlopende schulden

	2004	2003
Obligaties	353	-
Salarissen, vakantiewaarderingen	108	93
Te betalen royalties	69	89
Overige schulden en overlopende passiva	69	92
Premies sociale verzekeringen en overige belastingen	57	56
Te betalen rente	86	49
Reorganisatie-/herstructureringsverplichtingen	51	60
Acquisitieverplichtingen	7	29
TOTAAL	800	468

Noot 19 - Financiële instrumenten

LANGLOPENDE SCHULDEN	2004	2003
Achtergestelde converteerbare personeelsobligaties	1	2
Achtergestelde obligaties	226	408
Obligaties	1.142	1.312
Niet-achtergestelde converteerbare obligaties	422	490
Perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties	225	225
Overige schulden aan kredietinstellingen	77	84
LANGLOPENDE SCHULDEN	2.093	2.521
Kortlopende schulden (vervaltermijn binnen 1 jaar)	375	35
Af:		
Liquide middelen	(687)	(404)
Waarde tegen eindkoers van valutatermijncontracten	(254)	(252)
NETTO (RENTEDRAGEND) VREEMD VERMOGEN	1.527	1.900

SPECIFICATIE LANGLOPENDE SCHULDEN	Nominale rente	Aflossingsverplichtingen 1-5 jaar	> 5 jaar	2004	2003
Achtergestelde converteerbare personeelsobligaties 2000-2005	5,500%	-	-	-	1
Achtergestelde converteerbare personeelsobligaties 2002-2007	3,000%	1	-	1	1
Achtergestelde obligaties 1998-2005	5,125%	-	-	-	182
Achtergestelde obligaties 1997-2007	6,250%	226	-	226	226
Obligaties 2000-2005	6,125%	-	-	-	170
Obligaties 1999-2006	5,500%	215	-	215	215
Obligaties 1998-2008	5,250%	227	-	227	227
Obligaties 2003-2014	5,125%	-	700	700	700
Niet-achtergestelde converteerbare obligaties 2001-2006	1,000%	422	-	422	490
Perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties	6,875%	-	225	225	225
Multicurrency roll-over faciliteit 2004-2009		-	-	-	-
Overige leningen		27	50	77	84
TOTAAL		1.118	975	2.093	2.521

De nominale rentepercentages van bovengenoemde obligaties zijn vast tot aan hun aflossing, behalve het variabele rentepercentage op de multicurrency roll-over faciliteit.

Aflossingsverplichtingen

De volgende bedragen van de (langlopende) schulden per 31 december 2004 dienen binnen en na de komende vijf jaar te worden afgelost:

AFLOSSINGSVERPLICHTINGEN

€ MILJOEN	Bedragen
2005	375
2006	645
2007	236
2008	232
2009	5
Na 2009	975
TOTAAL	2.468

ACHTERGESTELDE OBLIGATIES

Wolters Kluwer heeft uitstaande achtergestelde obligaties ten bedrage van €183 miljoen (NLG 400 miljoen) die betaalbaar zijn in 2005 en van €227 miljoen (NLG 500 miljoen) die betaalbaar zijn in 2007. Voor de achtergestelde obligaties geldt dat de achtergestelde verplichtingen van de vennootschap van gelijke rang zijn zonder onderlinge preferentie en met alle overige huidige en toekomstige gelijkkelijk achtergestelde verplichtingen van de vennootschap.

OBLIGATIES

Wolters Kluwer heeft niet-achtergestelde obligaties uitstaan met een nominale waarde van ongeveer €1.312 miljoen. Op 19 november 2003 heeft Wolters Kluwer niet-achtergestelde obligaties met een looptijd tot en met 2014 met een nominale waarde van €700 miljoen uitgegeven. De couponrente op de obligaties is 5,125% met een uitgifteprijs van 99,618%. Verder heeft Wolters Kluwer nog uitstaande niet-achtergestelde obligaties van €170 miljoen, €215 miljoen en €227 miljoen die vervallen in respectievelijk 2005, 2007 en 2008.

NIET-ACHTERGESTELDE CONVERTEERBARE OBLIGATIES

Op 30 november 2001 heeft Wolters Kluwer een (niet-achtergestelde) converteerbare obligatielening met een nominale waarde van €700 miljoen uitgegeven. De conversieprijs werd vastgesteld op €31,00 per gecertificeerd gewoon aandeel Wolters Kluwer.

Deze obligatielening is uitgegeven tegen een prijs van 100% en heeft een rentevoet van 1,00% per jaar. De effectieve rente bedraagt 2,50% en de obligaties worden afgelost tegen 107,88% van de hoofdsom aan het einde van de looptijd (30 november 2006), indien deze niet voor deze datum zijn afgelost, geconverteerd of ingekocht en geannuleerd. De converteerbare obligaties worden gewaardeerd tegen de vermeerderde hoofdsom, terwijl de bijbehorende couponkosten en geaccumuleerde aflossingspremie ten laste van de winst- en verliesrekening worden gebracht. De kosten van uitgifte zijn geactiveerd en worden afgeschreven gedurende een periode van 5 jaar. Gedurende 2003 heeft Wolters Kluwer ongeveer €210 miljoen ingekocht tegen een gemiddelde prijs van 101,25. In 2004 heeft de vennootschap ongeveer €68 miljoen tegen een gemiddelde prijs van 104,24 ingekocht. Per 31 december 2004 is er een uitstaand saldo van €422 miljoen.

PERPETUELE CUMULATIEVE

ACHTERGESTELDE OBLIGATIES

Per 14 mei 2001 is een perpetuele cumulatieve achtergestelde obligatielening uitgegeven met een nominale waarde van €225 miljoen. Deze obligatielening is uitgegeven tegen een prijs van 100% en heeft een rentevoet van 6,875%. Wolters Kluwer is gerechtigd om de obligatielening vervroegd af te lossen vanaf mei 2008. Wolters Kluwer heeft het recht af te zien van rentebetalingen, indien geen dividend is vastgesteld of betaalbaar gesteld. Aldus onbetaald gebleven rente wordt betaalbaar in het jaar waarin zodanig dividend weer vastgesteld en betaalbaar wordt gesteld. In geval van faillissement heeft Wolters Kluwer geen verplichting tot het uitkeren van de geaccumuleerde rente en de nominale waarde van de obligatielening zal in dat geval een achtergestelde verplichting worden. De opbrengst van deze obligatielening diende ter herfinanciering van bestaande bankfaciliteiten, alsmede ter financiering van de algemene bedrijfsactiviteiten.

MULTICURRENCY ROLL-OVER FACILITEIT 2004 - 2009

In juli 2004 is Wolters Kluwer een multicurrency-kredietlijn aangegaan voor een bedrag van €750 miljoen. De faciliteit werd door dertien banken verspreid over Europa, de Verenigde Staten en Australië verstrekt. De kredietfaciliteit heeft een looptijd van vijf jaar, met twee maal de mogelijkheid tot verlenging van een jaar, waarmee de looptijd maximaal zeven jaar kan bedragen.

REËLE WAARDE LANGLOPENDE SCHULDEN, SWAPS EN VALUTATERMIJN-CONTRACTEN	31 DECEMBER 2004		31 DECEMBER 2003	
	Boek- waarde	Reële waarde	Boek- waarde	Reële waarde
Langlopende schulden ²¹	(1.773)	(1.898)	(1.823)	(1.852)
Niet-achtergestelde converteerbare obligaties ²¹	(440)	(441)	(501)	(494)
Perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties ²¹	(233)	(237)	(232)	(227)
Renteswaps	-	33	-	26
Valutatermijncontracten	254	239	252	224

De boekwaarde van de valutatermijncontracten bedraagt €254 miljoen (2003: €252 miljoen), waarvan €157 miljoen is gerealiseerd en zal worden ontvangen in 2005 (€99 miljoen) en 2006 (€58 miljoen). De waarde van de valutatermijncontracten beperkte het verlies aan eigen vermogen ten gevolge van een lagere USD-koers gedurende 2004. De reële waarde van de openstaande langlopende schulden per balansdatum kan verschillen van de waarde waartegen

deze in de balans zijn opgenomen.

De reële waarde van de swaps, welke door Wolters Kluwer worden gebruikt om haar valuta- en renterisico's af te dekken (cross-currency swaps en renteswaps), en van de termijncontracten zijn opgenomen in de bovenstaande tabel. Deze reële waarde is vastgesteld op basis van de contante-waardemethode of officiële noteringen van financiële instellingen.

²¹ Reële waarde wordt gedefinieerd als de boekwaarde inclusief de gecumuleerde rente minus het geactiveerde deel van de uitgiftekosten.

Noot 20 - Voorzieningen

	2004	2003
Voorzieningen voor pensioenen	148	227
Overige verplichtingen na einde dienstverband	27	28
Reorganisatie-/herstructureringsvoorziening	33	43
Latente belastingen	10	8
TOTAAL	218	306

De kortlopende verplichtingen met betrekking tot de verwachte uitgaven binnen één jaar worden opgenomen onder de overige kortlopende schulden.

Voorzieningen voor Pensioenen

ACTUARIËLE UITGANGSPUNTEN

De volgende gewogen gemiddelde actuariële uitgangspunten zijn toegepast ter bepaling van het totaal van de kosten en de verplichtingen van toegezegde-pensioenregelingen.

ACTUARIËLE UITGANGSPUNTEN	2004	2003
PENSIOENREGELINGEN (%)		
Disconteringsvoet	4,9	5,3
Verwacht rendement op vermogen	5,8	6,3
Gemiddelde stijging van salarissen	3,5	2,9
REGELINGEN INZAKE KOSTEN VAN DE GEZONDHEIDSZORG NA PENSIOENDATUM (%)		
Disconteringsvoet	6,0	6,8
Veronderstelde stijging van de kosten van de gezondheidszorg	5,0	9,5

De gebruikte sterftetafels zijn algemeen aanvaard in de betreffende landen. De gemiddelde salarisstijging is gebaseerd op de niet-gesloten pensioenregelingen. De veronderstelde stijging van de kosten van de gezondheidszorg is in 2004 aanzienlijk lager vanwege de wijziging in de regeling in de Verenigde Staten voor ziektekosten na einde dienstverband.

VERPLICHTINGEN EN BELEGGINGEN VAN PENSIOENREGELINGEN

	2004	2003	2004	2003
VERPLICHTINGEN VAN PENSIOENREGELINGEN	Pensioenregelingen		Regeling inzake kosten van de gezondheidszorg na de pensioendatum	
Verplichtingen per 1 januari	816	834	120	127
Kosten van rechten opgebouwd in het boekjaar	15	20	3	5
Rentelasten	43	42	5	7
Betaalde uitkeringen	(31)	(32)	(5)	(5)
Actuariel resultaat	100	(22)	(14)	7
Werknemersbijdragen	7	6	-	1
(Winst)/verlies op inperkingen en beëindigingen	(18)	-	-	-
Wijziging valutakoersen	(18)	(33)	(7)	(22)
Wijzigingen in regelingen	5	1	(28)	-
VERPLICHTINGEN PER 31 DECEMBER	919	816	74	120
BELEGGINGEN VAN PENSIOENREGELINGEN				
Reële waarde per 1 januari	727	699	-	-
Rendement op beleggingen	67	55	-	-
Betaalde uitkeringen	(34)	(32)	(5)	(5)
Werkgeversbijdrage	57	21	5	4
Werknemersbijdrage	7	6	-	1
Wijziging valutakoersen	(7)	(22)	-	-
BELEGGINGEN PER 31 DECEMBER	817	727	0	0
SALDO BELEGGINGEN EN VERPLICHTINGEN				
Saldo beleggingen en verplichtingen per 31 december	102	89	74	120
Nog niet in aanmerking gekomen past servicekosten	(5)	-	15	-
Nog niet in aanmerking gekomen winsten en (verliezen)	(41)	30	3	(12)
NETTOVERPLICHTING PER 31 DECEMBER	56	119	92	108
KOSTEN				
Kosten van rechten opgebouwd in het boekjaar	15	20	3	5
Rentelasten	43	42	5	8
(Verwacht) rendement op beleggingen	(46)	(42)	-	-
Amortisatie niet-verantwoorde past servicekosten	-	-	(13)	-
Amortisatie niet-verantwoorde nettoresultaten	(2)	-	-	-
TOTAAL PENSIOENLASTEN	10	20	(5)	13

De amortisatie van de niet-verantwoorde past servicekosten van €13 miljoen heeft betrekking op de wijziging in het plan in de Verenigde Staten in 2004. De winst op inperkingen en beëindigingen van €18 miljoen betreft de herstructureringsprogramma's in Nederland en België en de desinvestering van ten Hagen & Stam.

Voorziening voor reorganisaties/herstructureringen

	2004	2003
Stand per 1 januari	43	42
Bij: kortlopende verplichtingen	60	21
TOTAAL PER 1 JANUARI	103	63
MUTATIES		
Toevoegingen verantwoord als bijzondere herstructureringslast	44	96
Toevoegingen ten laste van het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	2	4
Toevoegingen uit hoofde van acquisities	-	2
TOTAAL VAN DE TOEVOEGINGEN	46	102
Aanwending van acquisitievoorzieningen	(5)	(15)
Aanwending van bijzondere reorganisatievoorzieningen	(52)	(16)
Aanwending van reorganisatievoorzieningen	(5)	(8)
Valutaverschillen en overige mutaties	(3)	(23)
TOTAAL VAN DE AANWENDINGEN	(65)	(62)
Stand per 31 december	84	103
Af: kortlopende verplichtingen	(51)	(60)
STAND PER 31 DECEMBER	33	43

Noot 21 - Eigen vermogen

	Geplaatst aandelen- kapitaal	Agio- reserve	Overige reserves	Reserve niet uitkeerbare omreke- nings- verschillen	Onverdeeld resultaat	Eigen vermogen
STAND PER 1 JANUARI 2003	34	93	1.069	51	-	1.247
Effect stelselwijzigingen	-	-	31	-	-	31
Onverdeeld nettoresultaat	-	-	-	-	(69)	(69)
Valuta omrekeningsverschillen	-	-	(214)	(51)	-	(265)
<i>Totaalresultaat na belastingen</i>	-	-	(183)	(51)	(69)	(303)
Contant dividend 2002	-	-	(73)	-	-	(73)
Stockdividend 2002	1	(1)	-	-	-	-
Ingekochte eigen aandelen	-	-	(10)	-	-	(10)
STAND PER 31 DECEMBER 2003	35	92	803	0	(69)	861
STAND PER 1 JANUARI 2004	35	92	803	0	(69)	861
Onverdeeld nettoresultaat	-	-	-	-	135	135
Valuta omrekeningsverschillen	-	-	-	(148)	-	(148)
<i>Totaalresultaat na belastingen</i>	-	-	-	(148)	135	(13)
Resultaatbestemming vorig jaar	-	-	(69)	-	69	0
Beloning in de vorm van aandelen	-	-	8	-	-	8
Contant dividend 2003	-	-	(81)	-	-	(81)
Stock dividend 2003	1	(1)	-	-	-	0
STAND PER 31 DECEMBER 2004	36	91	661	(148)	135	775

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk aandelenkapitaal bedraagt €143,04 miljoen, bestaande uit €71,52 miljoen gewone aandelen (nominale waarde €0,12) en €71,52 miljoen preferente aandelen. Het geplaatst aandelenkapitaal bestaat uit gewone aandelen. Het aantal geplaatste gewone aandelen is toegenomen van 292,1 miljoen tot 297,7 miljoen als gevolg van stockdividend. Om het verwateringseffect van aandelenopties per balansdatum in te dekken, heeft de vennootschap per balansdatum 3,2 miljoen ingekochte aandelen. Voor 97% van het geplaatst aandelenkapitaal (288,7 miljoen aandelen) zijn certificaten uitgegeven.

Dividenden

Van het dividend over 2003 werd 51,3% uitgekeerd in de vorm van dividend in contanten (2002: 48,4%). Beloning in de vorm van aandelen zijn gerelateerd aan het in aandelen af te wikkelen Long-term incentive plan 2004-2006.

Beloning in aandelen

Beloning in de vorm van aandelen is gerelateerd aan het in aandelen af te wikkelen Long-term incentive plan 2004-2006.

Noot 22 - Beloning in aandelen

Long-Term Incentive Plan (LTIP) 2004-2006

Eind 2003 is een nieuwe strategie bekend gemaakt waarin waardecreatie centraal staat. Om de beloningsstructuur af te stemmen op deze waardecreatie is een nieuwe prestatiegebonden beloningsregeling in werking getreden voor de leden van de Raad van Bestuur en het senior management. Op grond van de nieuwe regeling worden geen aandelenopties meer toegekend. In plaats daarvan zijn er ingevolge het in aandelen af te wikkelen LTIP 2004-2006 1.530.000 aandelen toegekend aan de leden van de Raad van Bestuur en het senior management. De periode tussen de toekenning en het onvoorwaardelijk worden is drie jaar; aan het begin daarvan wordt aan iedere rechthebbende voorwaardelijk een basisaantal aandelen toegekend (de zogenaamde standaarduitkering).

Daadwerkelijke toekenningen zullen tussen de 0% en 150% van de doelbedragen liggen; het desbetreffende percentage is afhankelijk van de door de vennootschap gerealiseerde Total Shareholder Return (TSR), vergeleken met de TSR van een vooraf bepaalde groep van 15 vergelijkbare ondernemingen.

Voor verdere informatie wordt verwezen naar het Remuneratierapport op pagina 43.

De totale kosten van het LTIP 2004-2006 worden naar rato ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht over de looptijd van de regeling. De toekenning wordt onvoorwaardelijk indien de deelnemer op 31 december 2006 nog steeds in dienst is. In 2004 is een bedrag van €7,6 miljoen als personeelskosten ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

	Aantal aandelen
Uitstaand per 1 januari 2004	-
Toegekend	1.530.000
Uitgeoefend	-
Vervallen	36.000
Uitstaand per 31 december 2004	1.494.000

De reële waarde per aandeel was €13,10, zoals is bepaald door een extern adviesbureau.

Aandelenoptieregeling

Per 31 december 2004 staan optierechten uit op 8,6 miljoen (certificaten van) gewone aandelen Wolters Kluwer.

AANDELENOPTIEREGELINGEN	1999	2000	2001	2002	2003	2004	TOTAAL
EINDE UITOEFENPERIODE	2004 en 2005	2005	2006 ²²	2007 en 2009	2010	2011	
Oorspronkelijk aantal opties	578.200	2.505.340	2.729.750	2.912.250	2.778.500	40.000	
Uit oefenkoers (gemiddeld) (€)	43,18	23,50	28,88	23,07	10,55	13,47	
Aantal uitstaande opties per 1 januari 2004	397.000	1.984.240	2.198.250	2.597.750	2.637.000	-	9.814.240
MUTATIES							
Toegekende opties	-	-	-	-	-	40.000	40.000
Verlopen/ingetrokken opties	(317.000)	(204.080)	(224.500)	(257.500)	(273.500)	-	(1.276.580)
Uitgeoefende opties	-	-	-	-	-	-	-
AANTAL UITSTAANDE OPTIES PER 31 DECEMBER 2004	80.000	1.780.160	1.973.750	2.340.250	2.363.500	40.000	8.577.660

Tot 1 januari 2004 kwamen de leden van de Raad van Bestuur en circa 550 managers in aanmerking voor een aandelenoptieregeling. Vóór 1 januari 2004 toegekende optierechten zijn niet afgeschaft. In 2004 zijn geen nieuwe aandelenopties toegekend met uitzondering van de op grond van een vertrekregeling uit 2003 aan een voormalig lid van de Raad van Bestuur toegekende 40.000 aandelenopties.

Opties worden toegekend tegen reële waarde per toekenningsdatum. Iedere optie geeft recht op de aankoop van één aandeel tegen de koers per toekenningsdatum. De uitoefenperiode begint tenminste twee jaar nadat de opties zijn toegekend tot maximaal vijf jaar of in sommige gevallen zes jaar. De looptijd van de na augustus 2002 toegekende opties is zeven jaar. Wolters Kluwer waardeert aandelenopties tegen intrinsieke waarde. Dienovereenkomstig zijn geen kosten opgenomen voor de toegekende opties.

Noot 23 - Verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden op zakelijke grondslag verricht, op voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die voor transacties met derden. In 2004 heeft de vennootschap de aandelen van de dochtermaatschappij Bohmann aan het management verkocht en hen een lening verstrekt ter financiering van deze transactie.

²²De Franse optieplannen voor 2001 en 2002 verlopen respectievelijk in 2007 en 2008.

Noot 24 - Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Per 31 december 2004 bedragen de jaarlijkse huur- en operationele leaseverplichtingen €79 miljoen (2003: €83 miljoen). De verplichtingen hebben een gemiddelde looptijd van circa 5,4 jaar (2003: 5,8 jaar).

Per 31 december 2004 bedragen de garantieverplichtingen inzake aan beroepsorganisaties te betalen royalties over de komende jaren circa €13 miljoen.

Op grond van artikel 403, boek 2 BW heeft de vennootschap zich hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de uit rechtshandelingen van een aantal dochterondernemingen voortvloeiende schulden. De daartoe strekkende verklaringen zijn ter inzage gelegd ten kantore van het Handelsregister waar de rechtspersoon waarvoor de aansprakelijkstelling is geschied, zijn zetel heeft.

De vennootschap heeft zich voor een totaal bedrag van €40 miljoen (2003: €49 miljoen) formeel garant gesteld

voor bankkrediet faciliteiten verstrekt aan enkele buitenlandse deelnemingen. Per 31 december 2004 is €0,5 miljoen van deze kredietlijnen opgenomen.

Per 31 december 2004 zijn, op verzoek van Wolters Kluwer of haar dochterondernemingen, in totaal voor €6,4 miljoen (2003: €7,8 miljoen) aan overige bankgaranties verstrekt. Deze garanties hebben hoofdzakelijk betrekking op de huur van onroerend goed.

De vennootschap maakt voorts deel uit van een Nederlandse fiscale eenheid en is derhalve hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschulden van deze fiscale eenheid.

In december 2004 heeft de vennootschap overeenstemming bereikt met Perot Systems Corporation inzake een zevenjarige overeenkomst voor data center management, back-office support en overige automatiseringsdiensten.

De totale waarde van de overeenkomst bedraagt ongeveer €146 miljoen.

Noot 25 - Honoraria externe accountant

Het totale bedrag van de door onze externe accountant KPMG in rekening gebrachte honoraria voor diensten verleend in 2004 en 2003 is als volgt:

ACCOUNTANTSKOSTEN	2004	2003
Honoraria voor accountantscontrole	5	4
Honoraria voor controlegerelateerde diensten	1	1
Honoraria voor belastingadvies	2	2
Honoraria voor overige diensten	-	1
TOTAAL	8	8

De honoraria voor accountantscontrole betreffen vergoeding voor de controle van de geconsolideerde en de vennootschappelijke jaarrekening.

De honoraria voor controlegerelateerde diensten hebben

voornamelijk te maken met acquisities en desinvesteringen, niet-verplichte certificeringsdiensten en advies op het gebied van verslaggeving (bijvoorbeeld met betrekking tot IFRS).

²³Brutering is gerelateerd aan de inkomstenbelasting die voor rekening van de vennootschap komt als gevolg van de overeenkomst tussen de vennootschap en mevrouw McKinstry inzake de belastingegalitatie voor salaris en overige uitkeringen betaald in 2004 (inclusief de bonus over 2003 welke uitbetaald is in 2004)

²⁴De kosten, die ten laste van de vennootschap zijn gekomen inzake het Long-Term Incentive Plan 2004 - 2006 zijn niet begrepen in de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur omdat het om een voorwaardelijke toekenning gaat.

²⁵De overige uitkeringen bestaan vooral uit een vergoeding voor huisvesting en schoolgeld voor de kinderen.

²⁶Per 1 september 2003 is de heer Pieterse afgetreden als Voorzitter van de Raad van Bestuur.

Noot 26 - Bezoldiging van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

Voor meer informatie omtrent het bezoldigingsbeleid wordt verwezen naar het rapport van de Selectie- en remuneratiecommissie van de Raad van Commissarissen in dit jaarverslag.

Bezoldiging leden Raad van Bestuur

	Salaris	Bonus	Pensioen	Sociale verzekeringen	Overige uitkeringen	Brutering ²³	Totaal 2004 ²⁴	Totaal 2003
(€ DUIZEND)								
N. McKinstry, Voorzitter	772	815	191	27	174 ²⁵	158	2.137	1.603
B.L.J.M. Beerkens	525	473	100	11	29	-	1.138	367
J.M. Detaillieur	449	404	248	90	79	-	1.270	1.310
H.J. Yarrington	646	582	39	18	22	-	1.307	1.283
R. Pieterse ²⁶	-	-	-	-	-	-	-	1.037
TOTAAL	2.392	2.274	578	146	304	158	5.852	5.600

Bovengenoemde bonussen over 2004 zijn gebaseerd op de prestaties in 2004 en zullen in 2005 worden uitbetaald. In voorgaande jaren werd de daadwerkelijk betaalde bonus, die betrekking had op het prestatieniveau van het voorgaande jaar, vermeld in het remuneratieoverzicht van de Raad van Bestuur.

Bovengenoemde pensioenbijdragen over 2004 betreffen de pensioenlasten over 2004. In voorgaande jaren hadden de pensioenen vermeld in het remuneratieoverzicht van de

Raad van Bestuur betrekking op daadwerkelijk betaalde pensioenpremies.

In 2004 heeft de vennootschap €0,6 miljoen betaald en 40.000 aandelenopties toegekend aan een voormalig lid van de Raad van Bestuur.

Per balansdatum hebben de heren J.M. Detaillieur en H.J. Yarrington respectievelijk 802 en 404 certificaten van gewone aandelen in eigendom.

Long-Term Incentive Plan (LTIP) leden Raad van Bestuur

In 2004 zijn, onder de voorwaarden van het LTIP 2004-2006 (zie de toelichting onder noot 21 en het Remuneratierapport), aan de leden van de Raad van Bestuur de volgende aantallen aandelen (op basis van een pay-out van 100%) voorwaardelijk toegekend:

	Saldo per 1 januari 2004	Toegekend in 2004	Saldo per 31 december 2004
N. McKinstry	-	200.000	200.000
B.L.J.M. Beerkens	-	80.000	80.000
J.M. Detaillieur	-	80.000	80.000
H.J. Yarrington	-	120.000	120.000
TOTAAL	-	480.000	480.000

De reële waarde per aandeel bedroeg €13,10. De periode tussen toekenning en het onvoorwaardelijk worden bedraagt drie jaar. Met H.J. Yarrington is echter overeengekomen dat hij zijn voorwaardelijk toegekende rechten reeds na twee jaar mag uitoefenen.

Aandelenopties Raad van Bestuur

	Toekenning	Uitoefenprijs (€)	1 januari 2004	Toegekend gedurende het jaar	Afgelopen gedurende het jaar	Uitgeoefend gedurende het jaar	31 december 2004	Einde uitoefen- periode
N. McKinstry <i>Voorzitter</i>	2001	29,16	100.000	-	-	-	100.000	2006
	2002	24,00	90.000	-	-	-	90.000	2007
	2002	18,27	80.000	-	-	-	80.000	2009
	2003	13,00	80.000	-	-	-	80.000	2010
B.L.J.M. Beerkens	2003	10,10	15.000	-	-	-	15.000	2010
	2003	13,00	40.000	-	-	-	40.000	2010
J.M. Detailleur	1999	43,18	80.000	-	-	-	80.000	2005
	2000	23,32	80.000	-	-	-	80.000	2005
	2000	24,06	32.400	-	-	-	32.400	2005
	2001	29,16	20.000	-	-	-	20.000	2006
	2001	29,16	60.000	-	-	-	60.000	2007
	2002	24,00	55.000	-	-	-	55.000	2008
	2002	24,00	5.000	-	-	-	5.000	2007
	2002	18,27	40.000	-	-	-	40.000	2009
	2003	13,00	40.000	-	-	-	40.000	2010
H.J. Yarrington	1999	43,18	80.000	-	(80.000)	-	0	2004
	2000	23,32	120.000	-	-	-	120.000	2005
	2000	24,06	36.800	-	-	-	36.800	2005
	2001	29,16	120.000	-	-	-	120.000	2006
	2002	24,00	90.000	-	-	-	90.000	2007
	2002	18,27	80.000	-	-	-	80.000	2009
	2003	13,00	80.000	-	-	-	80.000	2010
TOTAAL			1.424.200		(80.000)		1.344.200	

Bezoldiging leden Raad van Commissarissen

(€ DUIZEND)	Lid van Selectie- en remuneratie- commissie	Lid van Auditcommissie	Bezoldiging 2004	Bezoldiging 2003
H. de Ruiter <i>Voorzitter</i>	■	■	48	49
J.V.M. Pennings <i>Vice-voorzitter</i>	■		40	39
A. Baan	■	■	38	30
A.J.Frost			30	30
K.A.L.M Van Miert			30	30
H. Scheffers ²⁷		■	34	-
A.H.C.M. Walravens ²⁸			-	10
N.J. Westdijk		■	35	35
TOTAAL			255	223

De commissarissen hebben geen effectenbezit in Wolters Kluwer nv.

²⁷De heer Scheffers werd tot lid van de Raad van Commissarissen benoemd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 21 april 2004.

²⁸De heer Walravens is in april 2003 teruggetreden.

Jaarrekening Wolters Kluwer nv

WINST- EN VERLIESREKENING WOLTERS KLUWER NV

	2004		2003	
Resultaat deelnemingen na belastingen/overig netto resultaat		135		(69)
NETTORESULTAAT		135		(69)

BALANS WOLTERS KLUWER NV (VOOR RESULTAATBESTEMMING)

	2004		2003	
VASTE ACTIVA				
Immateriële vaste activa	3		3	
Materiële vaste activa	2		2	
Financiële vaste activa	2.416		2.719	
TOTAAL VASTE ACTIVA		2.421		2.724
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	543		521	
Liquide middelen	604		343	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	1.147		864	
KORTLOPENDE SCHULDEN	777		290	
WERKKAPITAAL		370		574
WERKZAAM VERMOGEN		2.791		3.298
FINANCIERING				
Achtergestelde obligaties	227		410	
Obligaties	1.142		1.312	
Niet-achtergestelde converteerbare obligaties	422		490	
Perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties	225		225	
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN		2.016		2.437
Voorzieningen		-		-
Eigen vermogen (Zie noot 21)		775		861
TOTAAL FINANCIERING		2.791		3.298

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Voor de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling wordt verwezen naar de grondslagen voor de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

TOELICHTING OP DE JAARREKENING VAN WOLTERS KLUWER NV

	2004	2003
FINANCIËLE VASTE ACTIVA		
Netto vermogenswaarde deelnemingen per 1 januari	(531)	63
Mutaties uit hoofde van resultaten	61	(119)
Mutaties uit hoofde van herwaarderingen en valutaverschillen	34	66
Mutaties uit hoofde van kapitaalstortingen	115	-
Mutaties uit hoofde van dividenduitkeringen	(42)	(541)
Netto vermogenswaarde deelnemingen per 31 december	(363)	(531)
Langlopende vorderingen op dochterondernemingen	2.779	3.250
	2.416	2.719
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan deelnemingen	276	110
Bankiers	-	56
Overige schulden	148	124
Achtergestelde obligaties	353	-
	777	290
VOORZIENINGEN		
Voorziening voor latente belastingen	(4)	(5)
Voorziening voor pensioenen	1	1
Voorziening voor reorganisaties/herstructureringen	3	4
	0	0

Bovenstaande voorzieningen hebben overwegend een langlopend karakter.

Amsterdam, 1 maart 2005

Raad van Bestuur Wolters Kluwer nv

N. McKinstry, *Voorzitter*
 B.L.J.M. Beerkens
 J.M. Detailleur

Raad van Commissarissen Wolters Kluwer nv

H. de Ruiter, *Voorzitter*
 J.V.H. Pennings, *Vice-voorzitter*
 A. Baan
 A.J. Frost
 K.A.L.M. Van Miert
 H. Scheffers
 N.J. Westdijk

Overige gegevens

Accountantsverklaring

OPDRACHT

Wij hebben de jaarrekening 2004 van Wolters Kluwer nv te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de directie van de vennootschap. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

WERKZAAMHEDEN

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening.

Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de directie van de vennootschap daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

OORDEEL

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening van Wolters Kluwer nv een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2004 en van het resultaat over 2004 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Amsterdam, 1 maart 2005

KPMG Accountants nv

Bestemming van het resultaat

ARTIKEL 28 VAN DE STATUTEN:

■ Lid 1

Uit de winst zoals deze blijkt uit de door de Algemene Vergadering vastgestelde jaarrekening wordt op de preferente aandelen een dividend uitgekeerd waarvan het percentage gelijk is aan dat van het gemiddelde van de rentevoet op basisherfinancieringstransacties van de Europese Centrale Bank - gewogen naar het aantal dagen waarover deze rentevoet gold - gedurende het boekjaar of deel van het boekjaar waarover het dividend wordt uitgekeerd, verhoogd met drie.

Het dividend op laatst bedoelde preferente aandelen wordt op jaarbasis berekend over het gestorte gedeelte van het nominaal bedrag.

Mocht de winst in enig jaar daartoe niet toereikend zijn, dan zal uit de winst van enig volgend jaar eerst aan de houders van preferente aandelen het nog ontbrekende dividend worden uitgekeerd, alvorens tot verdere winstverdeling wordt overgegaan. Op de preferente aandelen geschiedt geen verdere winstuitkering.

■ Lid 2

Vervolgens worden zodanige bedragen gereserveerd als de Raad van Bestuur, onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen, zal bepalen.

■ Lid 3

Het daarna overblijvende wordt als dividend op gewone aandelen uitgekeerd.

■ Lid 5

Uitkering van winst geschiedt na de vaststelling van de jaarrekening, waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.

■ Lid 7

Indien over enig jaar verlies wordt geleden, wordt dat verlies op nieuwe rekening overgebracht ter verrekening met toekomstige winsten, en wordt over dat jaar geen dividend uitgekeerd. De Algemene Vergadering kan echter op voorstel van de Raad van Bestuur, dat is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen, besluiten zulk een verlies te delgen door afboeking op een reserve, die niet volgens de wet moet worden aangehouden.

ARTIKEL 29.2 VAN DE STATUTEN:

De Algemene Vergadering kan op voorstel van de Raad van Bestuur, dat is goedgekeurd door de Raad van Commissarissen, besluiten tot uitkeringen in geld of op de wijze als in lid 1 bedoeld, aan de houders van gewone aandelen ten laste van een of meer reserves die niet volgens de wet moeten worden aangehouden.

VOORGESTELDE KASUITKERING

€ MILJOEN	2004	2003
Voorgestelde kasuitkering	164	161
	164	161

Overeenkomstig artikel 29 van de statuten en met de goedkeuring van de Raad van Commissarissen zal aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een voorstel worden gedaan om een uitkering te doen in contanten van een bedrag van €0,55 per aandeel of in aandelen (op basis van een verhouding die op 25 april 2005 vastgesteld en bekendgemaakt zal worden).

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 12 januari 2005 heeft de vennootschap bekend gemaakt dat zij een overeenkomst met De Agostini Group heeft getekend voor de overname van De Agostini Professionale en UTET Professionale, onderdeel van De Agostini Editore in Italië. De Agostini Professionale en UTET Professionale zijn grote uitgeverijen op het gebied van openbaar bestuur en genieten een uitstekende reputatie in de juridische, fiscale en ondernemingsmarkten, met gevestigde merken zoals De Agostini, UTET, ETI en Leggi d'Italia. De overeenkomst voor de overname van De Agostini Professionale en UTET Professionale dient nog te worden goedgekeurd door de Italiaanse antitrust-autoriteiten.

Op 31 januari 2005 heeft Wolters Kluwer de acquisitie van PCI Corporation afgerond. Dit bedrijf levert diensten op het gebied van beheer van kredietverstrekking in de Verenigde Staten.

BIJLAGE²⁹

Herziening van financiële gegevens over 2004 ingevolge de International Accounting Standards (IAS) en International Financial Reporting Standards (IFRS)

INLEIDING

Tot en met 2004 wordt de geconsolideerde jaarrekening van Wolters Kluwer opgesteld volgens de algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving in Nederland (NL GAAP). Met de uitvaardiging van Verordening 1606/2002 heeft de Europese Commissie bepaald dat alle beursgenoteerde ondernemingen in de Europese Unie vanaf 1 januari 2005 verplicht zijn de geconsolideerde jaarrekening op te stellen volgens de International Accounting Standards (IAS) en International Financial Reporting Standards (IFRS). Derhalve is de eerste financiële rapportage van Wolters Kluwer volgens IFRS het eerste kwartaalverslag van 2005. Het jaarverslag 2005 zal het eerste jaarverslag zijn dat volgens de IFRS-richtlijnen wordt opgesteld. Aangezien de vennootschap vergelijkende cijfers over het voorgaande jaar opneemt in haar jaarrekening is 1 januari 2004 aangewezen als de overgangdatum naar IFRS.

In deze bijlage wordt ten behoeve van de lezers van het financiële verslag van Wolters Kluwer een analyse gegeven van de gevolgen van de overgang naar IFRS.

De analyse bestaat uit de volgende onderdelen:

- Overzicht van de effecten;
- Benchmarkcijfers;
- Beschrijving van de wijzigingen in grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling;
- Aansluitingen tussen NL GAAP en IFRS van:
 - Het eigen vermogen per 1 januari 2004 en per 31 december 2004;
 - De geconsolideerde balans per 1 januari 2004;
 - De geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2004;
 - De geconsolideerde balans per 31 december 2004;
 - Het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2004;
 - Gesegmenteerde informatie.

²⁹Op de in deze bijlage opgenomen gegevens is geen accountantscontrole toegepast.

De financiële gegevens zijn opgesteld op basis van de IFRS-richtlijnen waarvan verwacht wordt dat zij per 31 december 2005 van toepassing zullen zijn.

De IFRS-richtlijnen zijn nog altijd aan wijziging onderhevig onder invloed van de EU of de interpretaties en aanwijzingen van de IAS Board.

Wij verwerken eventuele wijzigingen in onze financiële gegevens zodra zij worden aangebracht. Als gevolg van het bovenstaande dienen de cijfers en de bespreking in deze bijlage te worden gelezen met enig voorbehoud; er kunnen mogelijk nog wijzigingen optreden. Bovendien voorziet IFRS 1 in een vrijstelling voor 2004 van de verplichting om de financiële gegevens aan te passen voor IAS 32 en IAS 39, waarin specifieke aanwijzingen worden gegeven voor de verwerking van financiële instrumenten. Wolters Kluwer heeft ervoor gekozen gebruik te maken van deze vrijstelling, als gevolg waarvan deze richtlijnen pas vanaf 1 januari 2005 toepassing zullen vinden in de IFRS-jaarrekening. In verband met de bovengenoemde redenen is het mogelijk dat de in deze bijlage opgenomen gegevens geen indicatief beeld geven van de gevolgen van de toepassing van IFRS voor de toekomstige resultaten van Wolters Kluwer en de vermogenspositie van de onderneming.

OVERZICHT VAN DE EFFECTEN

In de afgelopen jaren is reeds een aantal belangrijke IFRS-richtlijnen verwerkt in de grondslagen voor financiële verslaggeving in Nederland. Op grond hiervan heeft Wolters Kluwer haar waarderingsgrondslagen voor de verwerking van omzet (RJ 270, vergelijkbaar met IAS 18) en pensioenen (RJ 271, vergelijkbaar met IAS 19) per 1 januari 2003 gewijzigd. Dientengevolge is de verwerking van de omzet niet gewijzigd per de overgangsdatum. Eveneens is de verandering van de verwerking van pensioenen beperkt.

Voor zover NL GAAP afwijkt van de IFRS-richtlijnen hebben wij aanpassingen in de waarderingsgrondslagen doorgevoerd zoals hierna uiteengezet. Voor zover de waarderingsgrondslagen niet wijzigen verwijzen wij naar pagina 59 tot en met 63 van het jaarverslag 2004.

De toepassing van IFRS zal voornamelijk effect hebben op het onderstaande:

- Beloningen in de vorm van aandelen
- Bedrijfscombinaties
- Presentatie
- Kasstroomoverzicht
- Belastingen
- Personeelsbeloningen
- Financiële instrumenten

Het dient te worden benadrukt dat IFRS niet van invloed is op de totale cash flow van de vennootschap. Bovendien zal de toepassing van IFRS naar verwachting geen effect hebben op het dividendbeleid, zoals eerder aangekondigd.

BENCHMARKCIJFERS

Naast de cijfers conform NL GAAP, neemt Wolters Kluwer ook gewone cijfers op die intern als belangrijke prestatie-indicatoren worden beschouwd ter meting van de onderliggende prestaties van onze kernactiviteiten. Wolters Kluwer is van plan deze benchmarkcijfers in de toekomst te blijven gebruiken zoals gebruikelijk is in de branche. De definitie van deze benchmarkcijfers zal niet veranderen ten gevolge van de toepassing van IFRS. Gewoon EBITA is het bedrijfsresultaat exclusief het effect van bijzondere herstructureringslast voortvloeiend uit de in oktober 2003 aangekondigde herstructureringen en acquisities en de kosten van verworven immateriële vaste activa.

Gewoon nettoresultaat is het netto resultaat exclusief het effect van bovengenoemde herstructureringslast, de kosten van verworven immateriële vaste activa, resultaat desinvesteringen en de daarmee samenhangende fiscale effecten. Vrij besteedbare kasstroom is de kasstroom die wordt gegenereerd door de bedrijfsactiviteiten en beschikbaar is voor acquisities, dividenduitkeringen en de aflossing van schulden.

Gedurende 2005 zal het gebruik van de benchmarks opnieuw worden beoordeeld op basis van de ontwikkelingen in de branche.

OVERZICHT VAN DE GEVOLGEN

€ MILJOEN	Gehele jaar 2004		
	IFRS	Dutch GAAP	Difference
Netto omzet	3.261	3.261	-
Bedrijfsresultaat	407	239	168
Nettoresultaat	311	135	176
WPA (Volledig verwaterd) (€)	1,04	0,46	0,58
Eigen vermogen per 1 januari 2004	652	861	(209)
Eigen vermogen per 31 december 2004	746	775	(29)
BENCHMARKIJFERS			
Gewoon EBITA	516	521	(5)
Gewoon nettoresultaat	307	311	(4)
Gewone WPA (volledig verwaterd) (€)	1,02	1,04	(0,02)
Vrij besteedbare kasstroom	456	456	-

Beschrijving van de wijzigingen in de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Ingevolge IFRS 1 mogen ondernemingen bij de overgang naar IFRS een beroep doen op een of meer vrijstellingen.

Wolters Kluwer maakt gebruik van de volgende vrijstellingen:

- Bedrijfscombinaties; de vennootschap heeft IFRS 3 niet met terugwerkende kracht toegepast op overnames vóór de overgangdatum;
- Personeelsbeloningen; de vennootschap heeft ervoor gekozen om alle actuariële resultaten per overgangdatum te verwerken;
- Cumulatieve valuta omrekeningsverschillen; de vennootschap heeft ervoor gekozen om per overgangdatum de cumulatieve valuta omrekeningsverschillen voor alle buitenlandse activiteiten op nihil te waarderen;
- Beloning in de vorm van aandelen; de vennootschap heeft ervoor gekozen om IFRS 2 inzake beloning in de vorm van aandelen niet toe te passen op aandelenopties die op vóór 7 november 2002 zijn toegekend.

Wolters Kluwer heeft tevens besloten om de vergelijkende cijfers over 2004 niet aan te passen aan de vereisten van IAS 32 en IAS 39 inzake financiële instrumenten. Voor wat betreft samengestelde financiële instrumenten heeft de

vennootschap ervoor gekozen om de twee componenten niet afzonderlijk te verantwoorden voor zover de vreemdvermogenscomponent op de overgangdatum niet meer uitstaat.

IFRS 2, BELONING IN DE VORM VAN AANDELEN

IFRS 2 verplicht een entiteit de gevolgen van beloning in de vorm van aandelen in de winst- en verliesrekening en balans op te nemen.

Wolters Kluwer heeft besloten gebruik te maken van de door IFRS 1 geboden overgangsregeling op basis waarvan de toepassing van IFRS 2 op aandelenopties achterwege gelaten mag worden indien deze op of vóór 7 november 2002 zijn toegekend.

De aansluiting met IFRS heeft daarom alleen betrekking op de aandelenopties die na 7 november 2002 zijn toegekend. Hiervoor is een last van €3 miljoen opgenomen in de winst- en verliesrekening over 2004.

Ingevolge NL GAAP dienen ondernemingen ook de kosten van aandelen die (voorwaardelijk) zijn toegekend aan werknemers te verantwoorden.

In de NL GAAP-jaarrekening 2004 heeft Wolters Kluwer gekozen voor toepassing van de door IFRS 2 voorgeschreven methode voor de berekening van de kosten van het Long-Term Incentive Plan 2004-2006. Dientengevolge is er geen verschil tussen de Nederlandse grondslagen en IFRS.

IFRS 3, BEDRIJFSCOMBINATIES

Ingevolge IFRS 3 dient goodwill gewaardeerd te worden tegen kostprijs; de goodwill dient jaarlijks getoetst te worden op duurzame waardevermindering, of vaker indien gebeurtenissen of wijzigingen in omstandigheden erop wijzen dat de goodwill mogelijk een duurzame waardevermindering heeft ondergaan. Wolters Kluwer maakt gebruik van de overgangsregeling zoals voorzien in IFRS 1, waarbij het mogelijk is IFRS 3 vanaf 1 januari 2004 toe te passen. IFRS 3 en de bijbehorende overgangsregeling hebben tot gevolg dat alle volgens NL GAAP verantwoorde goodwill per 1 januari 2004 wordt bevroren. De amortisatie met betrekking tot goodwill is in de winst- en verliesrekening 2004 teruggedraaid. Dientengevolge is de amortisatielast van goodwill en uitgaverechten gedaald met €173 miljoen. Aangezien een deel van de goodwill ook fiscaal is afgeschreven, is de belastingbate tevens teruggedraaid in de winst- en verliesrekening. Hierdoor is de belastingdruk gestegen met €18 miljoen.

Het effect op het netto resultaat bedraagt €155 miljoen. De uitgaverechten die zijn verkregen als gevolg van bedrijfscombinaties voldoen aan de criteria van IFRS 3.

De beoordeling van aanwijzingen voor een mogelijke duurzame waardevermindering die wordt voorgeschreven door IFRS komt overeen met de procedure die Wolters Kluwer voorheen heeft gevolgd met betrekking tot de goodwill en uitgaverechten ingevolge de Nederlandse grondslagen. De op de overgangsdatum uitgevoerde beoordeling heeft niet geleid tot de verantwoording van aanvullende waardeverminderingen. Ingevolge IFRS kunnen reorganisatievoorzieningen niet meer als onderdeel van de verwerking van acquisities worden verantwoord.

IAS 1, PRESENTATIE VAN DE JAARREKENING

Saldering

Ingevolge IAS 1 mogen activa en passiva niet worden gesaldeerd, tenzij saldering op grond van een andere richtlijn of interpretatie is voorgeschreven of toegestaan. Wolters Kluwer saldeerde ingevolge NL GAAP handelsdebiteuren en overlopende passiva voor zover de bedragen betrekking hadden op nog niet vervallen facturen voor abonnementen. Als gevolg van IAS 1 worden handelsdebiteuren en leveringsverplichtingen niet langer gesaldeerd, waarmee per 1 januari 2004 een bedrag van €218 miljoen gemoeid is, en per 31 december 2004 een bedrag €219 miljoen.

Latente belastingen

Latente belastingvorderingen worden opgenomen onder de financiële vaste activa. Dientengevolge is een bedrag van €37 miljoen geherrubriceerd van vorderingen naar financiële vaste activa per 1 januari 2004 (€34 miljoen per 31 december 2004).

Vorderingen uit hoofde van termijncontracten

Vorderingen uit hoofde van termijncontracten die naar verwachting na meer dan één jaar zullen worden gerealiseerd, dienen te worden opgenomen onder de financiële vaste activa. Dientengevolge is een bedrag van €219 miljoen geherrubriceerd van vorderingen naar financiële vaste activa per 1 januari 2004 (€136 miljoen per 31 december 2004).

IAS 7, KASSTROOMOVERZICHT

IAS 7 bevat richtlijnen voor de presentatie van het kasstroomoverzicht. Alle betalingen aan werknemers en leveranciers dienen te worden opgenomen als kasstromen uit operationele activiteiten. Als gevolg hiervan is de kasstroom uit acquisitievoorzieningen geherrubriceerd naar kasstroom uit operationele activiteiten. Ontvangsten en betalingen uit termijncontracten dienen op

dezelfde manier te worden gerubriceerd als de kasstromen uit de afgedekte posities. Wolters Kluwer heeft voornamelijk derivaten gebruikt ter dekking van de netto-investeringen in de Verenigde Staten. Dientengevolge zijn ontvangsten uit derivaten geherrubriceerd naar kasstromen uit investeringsactiviteiten.

IFRS 1/IAS 12, BELASTINGEN

Ingevolge IAS 12 dient een belastinglatentie te worden opgenomen voor vrijwel alle verschillen tussen de boekwaarde van een actief of verplichting volgens de bedrijfseconomische en fiscale balans. Een passieve belastinglatentie dient daarom te worden opgenomen met betrekking tot uitgaverechten die zijn verworven als onderdeel van een bedrijfscombinatie. Volgens de overgangsregels van IFRS, dienen de goodwill en de (boekwaarde van de) uitgaverechten niet te worden aangepast voor de overgang op IFRS, behalve in specifieke omstandigheden.

Op grond hiervan is geconcludeerd dat de passieve belastinglatentie op de uitgaverechten ten laste van het eigen vermogen moet worden gebracht. Derhalve is een passieve belastinglatentie van €221 miljoen ten laste van het eigen vermogen gebracht voor de uitgaverechten die in de balans per 1 januari 2004 waren verantwoord. In 2004 is een bate opgenomen van €25 miljoen die samenhangt met belastingen op uitgaverechten. Hiervan is €3 miljoen verwerkt als resultaat op desinvesteringen. De invloed op het eigen vermogen per 31 december 2004 bedraagt derhalve €196 miljoen. In 2004 werd €11 miljoen aan goodwill toegevoegd voor de latente belastingverplichting op de verworven uitgaverechten die in 2004 als zodanig zijn verantwoord. Deze latente belastingverplichting zal naar verwachting niet leiden tot daadwerkelijke betalingen.

IAS 19, PERSONEELSBELONINGEN

Pensioenen

Sinds 1 januari 2003 past Wolters Kluwer RJ 271 toe. De gevolgen van deze richtlijn voor Wolters Kluwer zijn vergelijkbaar met die van IAS 19. Wolters Kluwer heeft ervoor gekozen om de overgangsregeling zoals voorzien in IFRS 1 toe te passen ten gevolge waarvan alle cumulatieve actuariële resultaten per 1 januari 2004 worden verantwoord in de voorziening; de amortisatiebaten van dergelijke actuariële resultaten onder NL GAAP in 2004 zijn daarom geëlimineerd uit de winst- en verliesrekening onder IFRS in 2004.

Als gevolg hiervan is de pensioenvoorziening op de balans per 1 januari 2004 gedaald met €23 miljoen. De pensioenkosten zijn met €2 miljoen toegenomen, hetgeen heeft geleid tot een daling van het nettoresultaat van 2004 met €1 miljoen, waarbij rekening is gehouden met een belastingbate van €1 miljoen. Bijgevolg is de pensioenvoorziening per 31 december 2004 gedaald met €21 miljoen.

Overige personeelsbeloningen

Ingevolge IAS 19 dient een voorziening te worden getroffen voor personeelsbeloningen zoals jubileumuitkeringen of andere voordelen die samenhangen met een langdurig dienstverband. Wolters Kluwer heeft deze lasten op kasbasis opgenomen, behalve voor een aantal ondernemingen die reeds een voorziening hebben opgenomen voor personeelsbeloningen. Deze voorzieningen werden voorheen als overige kortlopende verplichtingen verantwoord, en zullen worden geherrubriceerd naar voorzieningen onder IFRS. Dientengevolge heeft Wolters Kluwer een voorziening getroffen van €4 miljoen voor beloningen die samenhangen met een langdurig dienstverband. Het effect van bovengenoemde correcties op het eigen vermogen, na aftrek van de daarop betrekking hebbende latente belastingen, is €12 miljoen.

Aansluiting tussen NL GAAP en IFRS

AANSLUITING EIGEN VERMOGEN PER 1 JANUARI 2004

Eigen vermogen per 1 januari 2004 ingevolge NL GAAP	861
Belastingen	(221)
Personeelsbeloningen	12
EIGEN VERMOGEN INGEVOLGE IFRS PER 1 JANUARI 2004	652

AANSLUITING EIGEN VERMOGEN PER 31 DECEMBER 2004

Eigen vermogen per 31 december 2004 ingevolge NL GAAP	775
Bedrijfscombinaties	155
Belastingen	(196)
Personeelsbeloningen	11
Valutaverschillen	1
EIGEN VERMOGEN INGEVOLGE IFRS PER 31 DECEMBER 2004	746

PER 1 JANUARI 2005 TOE TE PASSEN IFRS-RICHTLIJNEN: IAS 32 EN IAS 39, FINANCIËLE INSTRUMENTEN

IAS 32 en IAS 39 bevat richtlijnen voor de presentatie, toelichting en waardering van financiële instrumenten. IFRS 1 bevat een vrijstelling van de verplichting om de vergelijkende cijfers over 2004 aan te passen conform IAS 32 en IAS 39. Aangezien Wolters Kluwer een beroep doet op deze vrijstelling zijn de Nederlandse richtlijnen consequent toegepast in de IFRS-jaarrekening 2004.

Op grond van IFRS 1 heeft Wolters Kluwer tevens besloten om de afzonderlijke componenten van de converteerbare obligatie niet te verwerken voor zover de converteerbare obligatie per 1 januari 2005 niet meer uitstaat.

De belangrijkste gevolgen van de toepassing van IAS 32 en IAS 39 zijn voor Wolters Kluwer:

- Waardering van derivaten tegen reële waarde. Tenzij hedge accounting wordt toegepast, zullen mutaties in de reële waarde effect hebben op het nettoresultaat;
- Verantwoording van de converteerbare obligatie als een samengesteld financieel instrument voor zover deze per 1 januari 2005 uitstaat en, dientengevolge, scheiding van de converteerbare obligatie in afzonderlijke financiële componenten;
- Waardering van financiële activa en passiva, die de volledige looptijd worden aangehouden tegen de geamortiseerde kostprijs inclusief de transactiekosten, tenzij hedge accounting wordt toegepast.

Per 1 januari 2005 wordt het effect voor belastingen van de toepassing van IAS 32 en IAS 39 op het eigen vermogen geschat op ongeveer €35 miljoen positief.

De toepassing van deze standaarden zal resulteren in een grotere volatiliteit van de resultaten van Wolters Kluwer. Als gevolg van de toepassing van IAS 32 en IAS 39 zullen de financieringslasten naar verwachting toenemen met ongeveer €15 miljoen in 2005. De verantwoording van de converteerbare obligatie als een samengesteld financieel instrument en de daaruit voortvloeiende waardering van de schuldcomponent tegen de geamortiseerde kostprijs leiden in 2005 tot een aanvullende rentelast van circa €10 miljoen. Deze aanvullende last zal geen effect hebben op de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De toepassing van deze standaarden op de derivatenportefeuille zal naar verwachting leiden tot een extra rentelast van circa €5 miljoen. Dit bevat niet de mutaties van de reële waarden die in de winst- en verliesrekening verwerkt moeten worden omdat hedge accounting niet wordt toegepast. Die mutaties in de reële waarden zijn afhankelijk van de ontwikkelingen in 2005 van de werkelijke rentevoeten en valutakoersen.

Geconsolideerde balans per 1 januari 2004

	1 januari 2004 NL GAAP	Belastingen IAS 12	Personeels- beloningen IAS 19	Presentatie IAS 1	1 januari 2004 IFRS
VASTE ACTIVA					
Immateriële vaste activa	3.042				3.042
Materiële vaste activa	243				243
Financiële vaste activa	14			256	270
TOTAAL VASTE ACTIVA	3.299			256	3.555
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorraden	146				146
Vorderingen	1.195			(251)	944
Liquide middelen	404				404
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	1.745			(251)	1.494
KORTLOPENDE SCHULDEN					
Leveringsverplichtingen	617			218	835
Handelscrediteuren	268				268
Overige kortlopende passiva	468		(1)		467
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	1.353		(1)	218	1.570
WERKKAPITAAL	392		1	(469)	(76)
WERKZAAM VERMOGEN	3.691	-	1	(213)	3.479

	1 januari 2004 NL GAAP	Belastingen IAS 12	Personeels- beloningen IAS 19	Presentatie IAS 1	1 januari 2004 IFRS
LANGLOPENDE SCHULDEN	2.521				2.521
VOORZIENINGEN					
Voorziening voor pensioenen	227		(23)		204
Voorziening voor langdurig dienstverband	-		4		4
Overige verplichtingen na einde dienstverband	28				28
Reorganisatie-/herstructureringsverplichtingen	43				43
Latente belastingen	8	221	8	(213)	24
TOTAAL VOORZIENINGEN	306	221	(11)	(213)	303
GROEPSVERMOGEN					
Geplaatst aandelenkapitaal	35				35
Agioreserve	92				92
Niet-uitkeerbare reserve voor omrekeningsverschillen	-				-
Overige reserves	734	(221)	12		525
EIGEN VERMOGEN	861	(221)	12		652
Aandeel derden	3				3
TOTAAL GROEPSVERMOGEN	864	(221)	12		655
TOTAAL FINANCIERING	3.691	0	1	(213)	3.479

Geconsolideerde winst- en verliesrekening 2004

	2004 NL GAAP	Bedrijfs- combinaties IFRS 3	Belastingen IAS 12	Beloning in aandelen IFRS 2	Personeels- beloningen IAS 19	2004 IFRS
Netto omzet	3.261					3.261
Kostprijs van de omzet	1.243					1.243
BRUTO-OMZETRESULTAAT	2.018					2.018
Verkoopkosten	532					532
Algemene beheerskosten						
- Algemene operationele kosten	965			3	2	970
- Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238	(173)				65
- Bijzondere herstructureringslast	44					44
Som der bedrijfslasten	1.779	(173)		3	2	1.611
BEDRIJFSRESULTAAT	239	173	-	(3)	(2)	407
Resultaat desinvesteringen	71		3			74
Opbrengst van effecten	6					6
Rentebaten	14					14
Rentelasten	(111)					(111)
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	219	173	3	(3)	(2)	390
Belastingen	(85)	(18)	22		1	(80)
Aandeel in winst/(verlies) van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	1					1
RESULTAAT NA BELASTINGEN	135	155	25	(3)	(1)	311
Aandeel derden	-					-
NETTORESULTAAT	135	155	25	(3)	(1)	311
Winst per aandeel (€)	0,46					1,05
Verwaterde winst per aandeel (€)	0,46					1,04

Geconsolideerde balans per 31 december 2004

	31 december 2004 NL GAAP	Bedrijfs- combinaties IFRS 3	Belastingen IAS 12	Beloning in aandelen IFRS 2	Personeels- beloningen IAS 19	Presentatie IAS 1	Koers- verschillen	31 december 2004 IFRS
VASTE ACTIVA								
Immateriële vaste activa	2.639	173	11				(11)	2.812
Materiële vaste activa	208							208
Financiële vaste activa	97					170		267
TOTAAL VASTE ACTIVA	2.944	173	11			170	(11)	3.287
VLOTTENDE ACTIVA								
Vorraden	134							134
Vorderingen	1.031					(135)		896
Liquide middelen	687							687
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	1.852					(135)		1.717
KORTLOPENDE SCHULDEN								
Leveringsverplichtingen	586					219		805
Handelscrediteuren	318							318
Overige kortlopende schulden	800				(1)			799
TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	1.704				(1)	219		1.922
WERKKAPITAAL	148				1	(354)		(205)
WERKZAAM VERMOGEN	3.092	173	11	0	1	(184)	(11)	3.082

	31 december 2004 NL GAAP	Bedrijfs- combinaties IFRS 3	Belastingen IAS 12	Beloning in aandelen IFRS 2	Personeels- beloningen IAS 19	Presentatie IAS 1	Koers- verschillen	31 december 2004 IFRS
LANGLOPENDE SCHULDEN	2.093							2.093
VOORZIENINGEN	148				(21)			127
Voorziening voor pensioenen					4			4
Voorziening voor langdurig dienstverband	27							27
Overige verplichtingen na einde dienstverband	33							33
Reorganisatie-/herstructureringsverplichtingen	10	18	207		7	(184)	(12)	46
Latente belastingen								
TOTAAL VOORZIENINGEN	218	18	207		(10)	(184)	(12)	237
GROEPSVERMOGEN								
Geplaatsd aandelenkapitaal	36							36
Agioreserve	91							91
Niet-uitkeerbare reserve voor omrekeningsverschillen	(148)						1	(147)
Overige reserves	661		(221)	3	12			455
Onverdeeld nettoresultaat	135	155	25	(3)	(1)			311
EIGEN VERMOGEN	775	155	(196)	0	11		1	746
Aandeel derden	6							6
TOTAAL GROEPSVERMOGEN	781	155	(196)	0	11			752
TOTAAL FINANCIERING	3.092	173	11	0	1	(184)	(11)	3.082

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2004

	Gehele jaar 2004		
	NL GAAP	HERZIEN- INGEN	IFRS
Bedrijfsresultaat	239	168	407
Afschrijvingen	103		103
Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238	(173)	65
Bijzondere herstructureringslast	44		44
Autonome veranderingen in werkkapitaal	107		107
KASSTROOM UIT BEDRIJFSOPERATIES	731	(5)	726
Betaalde financieringslasten	(62)		(62)
Betaalde vennootschapsbelasting	(83)		(83)
Aanwending van reorganisatievoorzieningen	(55)	(5)	(60)
Overige	3	5	8
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	534	(5)	529
Netto-investeringen in vaste activa	(73)		(73)
Aanwending van acquisitievoorzieningen	(5)	5	0
Acquisitiebestedingen	(56)		(56)
Ontvangsten uit desinvesteringen	(5)		(5)
Kasstroom uit derivaten	-	35	35
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	(139)	40	(99)
KASSTROOMOVERSCHOT	395	35	430
Kasstroom uit derivaten	35	(35)	0
Mutaties langlopende leningen	(418)		(418)
Mutaties kortlopende leningen	353		353
Dividenduitkeringen	(83)		(83)
Dividend op eigen aandelen	2		2
Ingekochte aandelen	-		-
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	(111)	(35)	(146)
NETTOKASSTROOM	284	0	284
Liquide middelen per 1 januari	404		404
Koersverschillen op liquide middelen	(1)		(1)
LIQUIDE MIDDELEN PER 31 DECEMBER	687	0	687

Gesegmenteerde informatie

	Gehele jaar 2004		
	NL GAAP	HERZIEN- INGEN	IFRS
NETTO OMZET			
Health	623		623
Corporate & Financial Services	437		437
Tax, Accounting & Legal	596		596
Legal, Tax & Regulatory Europe	1.296		1.296
Education	309		309
TOTAAL NETTO OMZET	3.261	0	3.261
BEDRIJFSRESULTAAT			
Health	51	39	90
Corporate & Financial Services	58	14	72
Tax, Accounting & Legal	31	71	102
Legal, Tax & Regulatory Europe	97	35	132
Education	47	4	51
Corporate	(45)	5	(40)
TOTAAL BEDRIJFSRESULTAAT	239	168	407
GEWOON EBITA			
Health	103		103
Corporate & Financial Services	83	(1)	82
Tax, Accounting & Legal	139	(1)	138
Legal, Tax & Regulatory Europe	183		183
Education	52		52
Corporate	(39)	(3)	(42)
TOTAAL GEWOON EBITA	521	(5)	516

Ingevolge IFRS is het bedrijfsresultaat over 2004 per saldo €168 miljoen hoger vanwege het terugdraaien van de amortisatie op goodwill (€173 miljoen), de hogere pensioenlasten bij de Divisies Tax, Accounting & Legal (€1 miljoen) en Corporate & Financial Services (€1 miljoen) en de kosten van de beloning in de vorm van aandelen (€3 miljoen) bij Corporate, welke betrekking hebben

op de in 2003 verstrekte aandelenopties. Gewoon EBITA is herzien voor pensioenlasten bij Tax, Accounting & Legal (€1 miljoen) en Corporate & Financial Services (€1 miljoen) en voor de kosten van de beloning in de vorm van aandelen (€3 miljoen) bij Corporate voor de in 2003 verstrekte aandelenopties.

Aansluiting benchmarkcijfers

	Gehele jaar 2004		
	NL GAAP	HERZIEN- INGEN	IFRS
AANSLUITING VAN BEDRIJFSRESULTAAT MET GEWOON EBITA			
Bedrijfsresultaat	239	168	407
Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238	(173)	65
Bijzondere herstructureringslast	44		44
GEWOON EBITA	521	(5)	516
AANSLUITING VAN NETTORESULTAAT MET GEWOON NETTORESULTAAT			
Resultaat na belastingen	135	176	311
Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238	(173)	65
Belastingen over amortisatie goodwill en uitgaverechten	(21)	(4)	(25)
Bijzondere overige opbrengsten/resultaat desinvesteringen (na belastingen)	(70)	(3)	(73)
Bijzondere herstructureringslast (na belastingen)	29		29
GEWOON NETTORESULTAAT (B)	311	(4)	307
AANSLUITING VAN RENDEMENT OP GEINVESTEERD VERMOGEN (ROIC)			
Gewoon EBITA	521	(5)	516
Toegerekende belastingen	(148)	1	(147)
Nettobedrijfsresultaat na belastingen (NOPAT)	373	(4)	369
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	5.468	(5)	5.463
ROIC (NOPAT/GEMIDDELD GEINVESTEERD VERMOGEN) (%)	6,8		6,8
AANSLUITING VAN KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN MET VRIJ BESTEEDBARE KASSTROOM			
Kasstroom uit operationele activiteiten	534	(5)	529
Netto-investeringen in vaste activa	(73)		(73)
Aanwending van acquisitievoorzieningen	(5)	5	0
VRIJ BESTEEDBARE KASSTROOM	456	0	456

	Gehele jaar 2004		
	NL GAAP	HERZIEN- INGEN	IFRS
GEGEVENS PER AANDEEL			
Gewogen gemiddeld aantal aandelen (x miljoen) (D)	295,6	-	295,6
Verwaterd gewogen gemiddeld aantal aandelen (x miljoen) (E)	310,1	-	310,1
Correctie op het resultaat van 2,5% converteerbare obligatieleningen (na belastingen) op veronderstelde conversie (F) (€ miljoen)	11,2	-	11,2
Gewone WPA (B/D) (€)	1,05	(0,01)	1,04
Verwaterde gewone WPA (minimum van gewone WPA en $[(B+F)/E]$) (€)	1,04	(0,02)	1,02

Kerncijfers

	2004	2003	2002 Herzien ³⁰	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
Netto omzet	3.261	3.436	3.969	3.837	3.664	3.081	2.739	2.364	1.958	1.336
Bedrijfsresultaat	239	91	264	459	514	692	600	504	381	276
Nettoresultaat	135	(69)	382	140	186	358	309	263	217	205
Gewoon EBITDA	624	722	881	919	878	813	732	613	472	303
Gewoon EBITA	521	610	763	812	789	735	668	552	421	276
Gewoon nettoresultaat	311	349	442	436	412	410				
(Voorgesteld) dividend/contant dividend	164	161	156	150	140	128	110	93	76	66
Dividendvoorstel in % van gewoon nettoresultaat	52,7	46,1	35,3	34,4	34,0	31,2				
Pay-out in % van nettoresultaat	121,5	n.v.t.	40,8	107,1	75,3	35,7	35,7	35,4	35,1	32
Vrij besteedbare kasstroom	456	393	400	328	363	386				
Liquideiteitenconversieverhouding	1,26	1,09	0,91							
Eigen vermogen	775	861	1.278	1.379	1.146	1.488	1.011	823	541	333
Garantievermogen ³¹	1.233	1.499	2.100	2.200	1.744	2.089	1.616	1.243	731	333
Netto (rentedragend) vreemd vermogen ³²	1.527	1.900	2.664	2.821	2.614	2.363	2.202	1.659	1.364	
Werkzaam vermogen	3.092	3.691	4.590	4.779	3.951	4.132	3.531	2.668	2.141	391
Totaal vermogen	4.796	5.044	6.161	6.520	5.792	5.696	4.743	3.771	3.061	
Amortisatie goodwill en uitgaverechten	238	423	415	353	275	89	68	48	30	
Netto-investeringen in vaste activa	73	92	147	151	124	117	74	96	51	39
Afschrijvingen	103	112	118	107	89	78	64	60	51	27
VERHOUDINGSCIJFERS (%)										
Procentuele toename van:										
Netto omzet	(5,1)	(13,4)	1,5	4,7	18,9	12,5	15,9	20,7	46,6	7,6
Gewoon EBITDA	(13,6)	(18,0)	(2,5)	4,7	8,1	11,0	19,4	29,9	55,7	11,8
Gewoon EBITA	(14,6)	(20,0)	(4,3)	2,9	7,3	10,1	20,9	31,3	52,4	12,0
Gewoon nettoresultaat	(10,9)	(21,0)	4,0	5,7	0,5					
Nettoresultaat	295,7	(118,1)	134,4	(24,7)	(48,0)	15,9	17,6	21,0	5,9	
IN % VAN DE OMZET:										
Gewoon EBITDA	19,1	21,0	22,0	23,9	24,0	26,4	26,7	25,9	24,1	22,7
Gewoon EBITA	16,0	17,8	19,2	21,2	21,5	23,9	24,4	23,4	21,5	20,7
Gewoon nettoresultaat	9,5	10,2	11,1	11,4	11,3	13,3				
Nettoresultaat	4,1	(2,0)	9,6	3,7	5,1	11,6	11,3	11,1	11,1	
ROIC	6,8	7,1	8,1							
Netto rentedekking ³³	5,4	5,4	5,5	4,5	4,4	5,1	5,3	5,5	5,6	
Netto vreemd vermogen:										
Eigen vermogen ³⁴	2,0	2,2	2,1	2,0	2,3	1,6	2,2	2,0	2,5	
Eigen vermogen/werkzaam vermogen	0,25	0,23	0,28	0,29	0,29	0,36	0,29	0,31	0,25	0,85
Aansprakelijk vermogen/totaal vermogen	0,26	0,30	0,34	0,34	0,30	0,37	0,34	0,33	0,24	

	2004	2003	2002 Herzien ³⁰	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
GEGEVENS PER AANDEEL (€)										
Op basis van volledige verwatering:										
Verwaterde WPA	0,46	(0,24)	1,30	0,52	0,68	1,29	1,12	0,96	0,80	0,76
Verwaterde gewone WPA	1,04	1,18	1,50	1,54	1,47	1,48	1,34	1,13	0,90	0,76
Verwaterde vrij besteedbare kasstroom	1,51	1,32	1,36	1,17	1,30	1,39				
Gewogen gemiddeld aantal aandelen - volledig verwaterd (x miljoen)	310,1	309,3	306,2	289,7	284,2	281,2	278,9	276,7	273,2	269,5
Gewone WPA	1,05	1,20	1,56	1,55	1,48	1,48	1,34	1,13	0,90	0,77
WPA	0,46	(0,24)	1,34	0,50	0,67	1,29	1,12	0,96	0,80	0,77
Vrij besteedbare kasstroom per aandeel	1,54	1,36	1,41	1,16	1,30	1,39				
Dividend/kasuitkering per aandeel ³⁵	0,55	0,55	0,55	0,53	0,50	0,46	0,40	0,34	0,28	0,25
Gewogen gemiddeld aantal geplaatste aandelen (x miljoen)	295,6	289,8	284,3	281,8	279,4	277,2	274,8	272,7	270,0	266,4
BEURSKOERSEN										
Hoogste koers	15,55	17,35	26,45	33,00	44,30	48,56	45,72	33,09	26,43	17,23
Laagste koers	11,90	8,66	13,40	20,51	20,10	27,30	28,54	23,84	16,93	13,36
Koers per 31 december	14,77	12,40	16,60	25,60	29,04	33,60	45,58	29,71	26,04	17,22
Gemiddelde dagomzet Wolters Kluwer op Euronext Amsterdam nv in aantal aandelen (x 1,000)	1.245	1.660	1.129	2.037	2.750	2.160	2.100	1.492	1.192	1.132
PERSONEEL										
Aantal medewerkers per 31 december	18.393	19.689	20.833	20.297	19.209	18.793	17.431	15.385	14.948	8.993
In FTE's per 31 december	17.515	18.687	19.617	19.317	18.269	17.812	16.505	14.538	14.010	8.369
In FTE's gemiddeld per jaar	18.270	19.540	20.284	19.766	19.009	17.452	16.297	14.543	13.768	8.523

³⁰De cijfers over 2002 zijn herzien op basis van de in 2003 ingevoerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

³¹Garantievormen wordt gedefinieerd als het totaal van achtergestelde obligaties, perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties en het totaal groepsvermogen.

³²Netto (rentedragend) vreemd vermogen wordt gedefinieerd als de som van langlopende leningen, niet-achtergestelde converteerbare obligaties, perpetuele cumulatieve achtergestelde obligaties, geldleningen minus liquide middelen en de waarde van de daarmee samenhangende swaps en valutatermijncontracten.

³³Netto rentedekking is de verhouding tussen bedrijfsresultaat voor amortisatie immateriële vaste activa en bijzondere baten en lasten (gewoon EBITA) versus de nettorentelasten.

³⁴Netto vreemd vermogen/eigen vermogen wordt gedefinieerd als netto (rentedragende) schulden als percentage van het eigen vermogen.

³⁵Voorgesteld dividend/kasuitkering dividend per aandeel.

Kalender 2005

Vergadering Stichting Administratiekantoor	1 februari
Jaarcijfers 2004	2 maart
Publicatie jaarverslag 2004	21 maart
Jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders	14 april
Ex-dividenddatum	18 april
Cijfers 2005	
1 ^e kwartaal	11 mei
Halfjaarcijfers	3 augustus
3 ^e kwartaal	9 november

Contactgegevens

Wolters Kluwer nv

Apollolaan 153
Postbus 75248
1070 AE Amsterdam
T 020 6070 400
F 020 6070 490
info@wolterskluwer.com
www.wolterskluwer.com

Kamer van Koophandel te Amsterdam
Handelsregister nr. 33.202.517

Corporate Communications

T 020 6070 459
F 020 6070 490
press@wolterskluwer.com

Investor relations

T 020 6070 407
F 020 6070 499
ir@wolterskluwer.com

Stichting Administratiekantoor Wolters Kluwer (Wolters Kluwer Trust Office)

p/a N.V. Algemeen Nederlands Trustkantoor ANT
Herengracht 420
Postbus 11063
1001 GB Amsterdam
trustoffice@wolterskluwer.com

Externe accountant

KPMG Accountants nv
Burgemeester Rijnderslaan 20, Amstelveen
Postbus 74500
1070 DB Amsterdam
www.kpmg.com

Informatie over het jaarverslag

Dit jaarverslag is beschikbaar in het Nederlands en Engels, de Engelse versie is tevens beschikbaar op cd-rom, als website en als PDF op www.wolterskluwer.com.

In het geval van een verschil tussen de Nederlandse en de Engelse versie van het jaarverslag, is de Nederlandse versie leidend.

Creatie, DTP, prepress: NEROC/VGM, Amsterdam.
Druk: Boom Planeta, Haarlem

PAPIER

Dit jaarverslag is gedrukt op Hello Silk triple coated paper (gebleekt zonder gebruik van chloorine en volledig recyclebaar), geproduceerd door Sappi conform EMAS 1999 en ISO 14001

VERTALING

Nederlandse vertaling: Tadema & Van der Weert vertalingen

FOTOGRAFIE

Fotografie van de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen en de Divisie directeuren:
Taco Anema/Hollandse Hoogte

content *in* context

Toekomstgerichte uitspraken In dit jaarverslag worden toekomstgerichte uitspraken gedaan. Deze uitspraken zijn herkenbaar aan het gebruik van bewoordingen als 'verwacht', 'naar verwachting', 'voorziet', 'heeft het voornemen', en vergelijkbare uitdrukkingen. Deze uitspraken zijn onderhevig aan risico's en onzekerheden en de werkelijke resultaten en gebeurtenissen kunnen aanmerkelijk afwijken van de huidige verwachtingen. Factoren die daartoe kunnen leiden zijn onder meer, maar niet uitsluitend, de algehele economische omstandigheden, de situatie op de markten waarop Wolters Kluwer actief is, het gedrag van klanten, leveranciers en concurrenten, technologische ontwikkelingen en juridische bepalingen en voorschriften van regelgevende instanties die consequenties hebben voor de activiteiten van Wolters Kluwer. In aanvulling hierop, maar niet beperkt daartoe, kunnen toekomstige resultaten beïnvloed worden door financiële risico's zoals valuta- en rente risico's en liquiditeits- en kredietrisico's. Wolters Kluwer verwerpt iedere aansprakelijkheid of verplichting terzake van het bijwerken of herzien van onderhavige prognoses op basis van nieuwe informatie, toekomstige gebeurtenissen of anderszins.